Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

17 СТУДЗЕНЯ 2024 г.
СЕРАДА
№ 11 (30145)

МЯСЦОВАЕ САМАКІРАВАННЕ

НА ЭКСКУРСІЮ Ў... БІБЛІЯТЭКУ

5

ШТО МОЖА ДЭПУТАТ?

МС

КАРАТКА

• **У Беларусі стартаваў рэспубліканскі навучальны праект для старшакласнікаў «Запусці сэрца» пад дэвізам «Вучым ратаваць жыццё!», які ставіць сваёй мэтай масавае навучанне моладзі навыкам аказання першай дапамогі пры спыненні сэрца.**

ЦЫТАТА ДНЯ

Ігар КАРПЕНКА, старшыня Цэнтрвыбаркама:

«У краіне вылучана 298 кандыдатаў у дэпутаты Палаты прадстаўнікоў. На выбары ў мясцовыя Саветы дэпутатаў вылучаны 18 996 кандыдатаў. З іх 871 вылучаны ў абласныя і Мінскі гарадскі, 6927 — у раённыя Саветы. 773 чалавекі вылучаны ў гарадскія Саветы дэпутатаў у гарадах абласнога падпарадкавання і 316 — у гарадскія Саветы ў гарадах раённага падпарадкавання, 65 — у пасялковыя і 10 044 — у сельскія Саветы дэпутатаў. Трэба адзначыць, што грамадзяне праявілі актыўнасць: кандыдатаў вылучалі і працоўныя калектывы, і партыі. На дэпутацкі мандат разлічваюць таксама і грамадзяне, якія з дапамогай загадзя зарэгістраванай ініцыятыўнай групы самі збіралі подпісы ў сваю падтрымку. У цэлым, сярод грамадзян, якія падалі дакументы на рэгістрацыю дакументаў кандыдатаў у дэпутаты, ёсць прадстаўнікі розных прафесій, узростаў».

ISSN 1990 — 763X

З ПЕРШЫХ ВУСНАЎ

«ЗАБЕСПЯЧЭННЕ НАЦЫЯНАЛЬНАЙ БЯСПЕКІ — ГЭТА НАША АГУЛЬНАЯ ЗАДАЧА»

Прэзідэнт правёў пасяджэнне Савета бяспекі

Падчас мерапрыемства былі разгледжаны два найважнейшыя дакументы стратэгічнага планавання — праекты Канцэпцыі нацыянальнай бяспекі і Ваеннай дактрыны Рэспублікі Беларусь. Згодна з абноўленай Канстытуцыяй нашай краіны, гэтыя дакументы зацвярджаюцца Усебеларускім народным сходам.

Фота БелТА.

З улікам нацыянальных інтарэсаў і каштоўнасцяў

Праект новай рэдакцыі Канцэпцыі нацыянальнай бяспекі быў адобраны 20 лютага 2023 года на пасяджэнні Савета бяспекі Рэспублікі Беларусь. Перш чым выносіць яго на зацвярджэнне Усебеларускага народнага сходу, кіраўнік дзяржавы даручыў правесці грамадскае абмеркаванне дакумента.

На працягу года было арганізавана каля 70 дыскусійных пляцовак па абмеркаванні асноўных навел Канцэпцыі ва ўсіх рэгіёнах краіны, у дзяржаўных органах і арганізацыях, працоўных калектывах, навучальных установах, прафсаюзных і грамадскіх аб'яднаннях. Да абмеркавання прыцягваліся прадстаўнікі навуковай і экспертнай супольнасці, асноўных рэлігійных канфесій, суб'ектаў грамадзянскай супольнасці. Для максімальнага ахопу аўдыторыі тэкст новай Канцэпцыі таксама быў размешчаны на Нацыянальным прававым інтэрнэт-партале Рэспублікі Беларусь.

Удзельнікамі абмеркавання адзначана высокая якасць падрыхтоўкі дакумента, яго адпаведнасць сучасным рэаліям развіцця абстаноўкі ў свеце і Беларусі, а таксама запатрабаванасць менавіта такой формы прамога ўзаемадзеяння органаў улады з грамадзянамі, асабліва з моладдзю. Работа, якая праводзіцца ва ўзаемадзеянні з Адміністрацыяй Прэзідэнта, шырока асвятляецца ў інфармацыйнай прасторы.

Падчас чарговага пасяджэння Савета бяспекі кіраўніку дзяржавы і членам Савета бяспекі былі агучаны канкрэтныя прапановы, якія ў выніку грамадскага абмеркавання прапануецца ўключыць у абноўленую Канцэпцыю. Перш за ўсё яны датычацца дадатковай абароны інстытута традыцыйнай сям'і, павышэння ўзроўню сацыяльнай адказнасці бізнесу, пераадолення дыспрапорцый рэгіянальнага развіцця, канкрэтызацыі пераліку сіл забеспячэння нацыянальнай бяспекі, паняційнага апарату, парадку зацвярджэння сістэмы індыкатыўнай ацэнкі стану нацыянальнай бяспекі і іншых. Пасля ўнясення ў праект новай Канцэпцыі нацыянальнай бяспекі дапаўненняў, якія паступілі ў ходзе грамадскага абмеркавання, у адпаведнасці з Канстытуцыяй Рэспублікі Беларусь, дакумент будзе вынесены на зацвярджэнне Усебеларускага народнага сходу.

Пасля адабрэння новай рэдакцыі Канцэпцыі нацыянальнай бяспекі было прынята рашэнне аб распрацоўцы праекта новай Ваеннай дактрыны Рэспублікі Беларусь. Дакумент не прадугледжвае кардынальнай рэвізіі палажэнняў ваеннай палітыкі дзяржавы, актуальныя палажэнні засталіся нязменнымі, захаваны яе абарончы характар.

СТАР. 2

Напярэдадні

Толькі ў дазволеных месцах, без ныряння і плавання

Як правільна акунацца на Вадохрышча

Традыцыйна на Вадохрышча для ахвотных акунуцца ў палонку будуць арганізаваны спецыяльныя месцы, дзе зрабіць гэта можна бяспечна. У сталіцы ўсе яны будуць размешчаны на ратавальных станцыях вадасховішчаў, абсталяваны цёплымі распранальнямі і выязным гандлем, там будуць дзяжурыць ратавальнікі і супрацоўнікі міліцыі. Як правільна падысці да гэтага абраду, каб не нашкодзіць сабе, расказалі медыкі і ратавальнікі.

СТАР. 3

Разумныя грошы

Куды ўкладваць свае фінансы ў новым годзе?

Некалькі слоў аб інвестыцыях, якія нельга страціць

Грошы павінны рабіць грошы — гэта адзін з асноўных пастулатаў назапашвання капіталу і павелічэння сваіх зберажэнняў. Але як прымусіць іх працаваць? Што неабходна зрабіць, каб у будучыні зарабіць капітал, а не кусаць локці ў аднапакаёвай кватэры, пабудаванай у крэдыт на апошнія? На самай справе адправіць свае фінансы на заробкі нескладана, проста многія людзі ляпуюцца шукаць новую інфармацыю аб фінансах або проста думаюць, што яна ім не патрэбная — у іх проста няма лішніх грошай.

Ужо тут можна паспрачацца з тымі, хто лічыць, што, працуючы звычайным наёмным работнікам, немагчыма прымусіць свае грошы працаваць і прыносіць прыбытак. На самай справе любы з нас можа назапасіць капітал, проста трэба ведаць, як гэта робіцца. Так, спачатку будзе складана, і заробак, які прыносіцца грашыма, будзе здавацца смешным, але, калі правільна расставіць прыярытэты, то з часам вы самі здзівіцеся, наколькі прадукцыйнай можа быць праца вашых грошай на вас.

СТАР. 4

«ЗАБЕСПЯЧЭННЕ НАЦЫЯНАЛЬНАЙ БЯСПЕКІ — ГЭТА НАША АГУЛЬНАЯ ЗАДАЧА»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Ваенная дактрына носіць публічны, адкрыты характар і з'яўляецца сістэмным, метадалагічным і канкрэтным дакументам, які адпавядае сучасным рэаліям і мае істотны задзел на перспектыву, у якім проста і зразумела называюцца сваімі імёнамі працэсы, якія адбываюцца вакол нашай краіны. У новай дактрыне раскрыты змест ваеннай палітыкі Беларусі, у прыватнасці, падкрэсліваецца, што мы міралюбівая краіна, нікому не пагражаем, а спробы ўмяшання ў нашы ўнутраныя справы, а тым больш пагроза прымянення ваеннай сілы або агрэсія будуць спыняцца з выкарыстаннем усяго патэнцыялу дзяржавы.

У ходзе чарговага пасяджэння Савета бяспекі кіраўніком дзяржавы і членамі Савета бяспекі дэталёва разгледжаны палажэнні новай рэдакцыі Ваеннай дактрыны. Адзначаны выразна выражаны нацыянальны характар дакумента, у якім акцэнты зроблены на нашы нацыянальныя каштоўнасці: мір, стабільнасць і бяспеку. Пасля адабрэння Саветам бяспекі праект новай Ваеннай дактрыны, у адпаведнасці з Канстытуцыяй Рэспублікі Беларусь, будзе вынесены на зацвярджэнне Усебеларускага народнага сходу.

Па сутнасці, зацвярджэнне Канцэпцыі нацыянальнай бяспекі і Ваеннай дактрыны Беларусі стануць адным з першых рашэнняў гэтага канстытуцыйнага органа пасля замацавання яго прававога статусу.

«Ваенная сіла стала галоўным аргументам пры выбудоўванні міждзяржаўных адносін»

«Вы ведаеце абстаноўку вакол Беларусі не горш за мяне, — звярнуў увагу ўдзельнікаў пасяджэння Аляксандр Лукашэнка. — Ключавыя напрамкі трансфармацыі сучасных рызык, выклікаў і пагроз у сферы нацыянальнай бяспекі даволі падрабязна выкладзены ў Канцэпцыі і Ваеннай дактрыне. І многія закладзеныя там адзнакі і прагнозы ўжо спраўджваюцца».

Прэзідэнт прывёў у прыклад падзеі, якія адбываюцца на Блізкім Усходзе. «Гэта найстрашэнная гуманітарная катастрофа, — адзначыў ён. — Звярніце ўвагу, што пагрозы прымянення ядзернай зброі загучалі практычна адразу пасля эскалацыі канфлікту. І, як гэта звычайна бывае, з боку «цывілізаванага» Захаду ніякіх санкцый не было. Дзяжурныя заявы — як быццам нічога не адбылося».

Кіраўнік дзяржавы з жалем канстатаваў, што мы вярнуліся ў часы, калі ваенная сіла стала галоўным аргументам пры выбудоўванні міждзяржаўных адносін. «Па меркаванні спецыялістаў, у новай Ваеннай дактрыне кардынальныя змены, якія адбываюцца ў ваенна-палітычнай абстаноўцы, новыя ваенныя небяспекі ўлічаны ў поўным аб'ёме, — паведаміў Прэзідэнт. — Абноўлены і падыходы да вызначэння характару сучасных ваенных канфліктаў у інтарэсах выпрацоўкі адэкватных мер рэагавання для ўзброенай абароны краіны».

Аляксандр Лукашэнка нагадаў, што ў мінулым годзе па выніках пасяджэння Савета бяспекі ім былі дадзены адпаведныя даручэнні. «Сфарміравана і пастаўлена задача — нефармальна падысці да падрыхтоўкі новай Канцэпцыі нацыянальнай бяспекі, вынесці яе на шырокае грамадскае абмеркаванне з прыцягненнем прадстаўнікоў навуковай і экспертнай супольнасці, сродкаў масавай інфармацыі, грунтоўна абмеркаваць гэты дакумент, спытаць меркаванне людзей, — канкрэтызаваў ён. — Бо забеспячэнне нацыянальнай бяспекі — гэта наша агульная задача. Кожнага грамадзяніна Беларусі».

Кіраўнік дзяржавы пацікавіўся, які канкрэтны вынік атрыманы ад грамадскага абмеркавання Канцэпцыі нацыянальнай бяспекі. Беларускі лідар удакладніў, ці згодны члены Савета бяспекі са зменнямі і дапаўненнямі, якія прапануецца ўнесці, або ёсць іншыя прапановы.

Вераніка КАНЮТА.

❍ У тэму

Аляксандр ВАЛЬФОВІЧ:

«Перш за ўсё людзей хвалююць мір, стабільнасць і бяспека»

У размове з журналістамі **дзяржаўны сакратар Савета бяспекі Аляксандр ВАЛЬФОВІЧ** адзначыў, што на пасяджэнні Савета бяспекі ён далажыў аб тым, як была арганізавана работа па абмеркаванні праекта Канцэпцыі нацыянальнай бяспекі. Па яго словах, Прэзідэнта ў першую чаргу хвалявала тое, наколькі нефармальна Савет бяспекі падышоў да выканання гэтага даручэння, ці разабраліся грамадзяне нашай краіны ў сутнасці гэтага дакумента, ці зразумелі яго неабходнасць.

«Мы правялі больш як 70 дыялогавых пляцовак, закранулі ўсе рэгіёны нашай краіны (найбольш буйныя гарады раённага значэння), правялі работу з усімі слаямі грамадства, дзяржорганамі, арганізацыямі, вучонымі, студэнтамі, працоўнымі калектывамі, прыцягнулі кіраўнікоў нашых асноўных рэлігійных канфесій, кіраўнікоў прафсаюзных арганізацый, грамадскіх аб'яднанняў — ахапілі практычна ўсе слаі нашай краіны, — паведаміў дзяржсакратар. — Сапраўды гэта выклікала непадробную цікавасць».

На Нацыянальным прававым інтэрнэт-партале Рэспублікі Беларусь зафіксавана звыш 15 тысяч зваротаў грамадзян да дакумента. «Самае галоўнае, што мы атрымалі зваротную сувязь, — падкрэсліў Аляксандр Вальфовіч. — У ходзе работы ў працоўных калектывах людзі задавалі пытанні. Іх хвалявала не толькі тое, што новае ў гэтай Канцэпцыі, але і абстаноўка вакол нашай краіны. Гэтыя дыялогавыя пляцоўкі мы выкарыстоўвалі для інфармавання насельніцтва нашай краіны аб працэсах, якія адбываюцца».

Дзяржаўны сакратар заўважыў, што праўдзіва і ёмяста гэтую інфармацыю да грамадзян нашай краіны даносяць сродкі масавай інфармацыі. «Але калі ідзе жывы дыялог, у тым ліку з вышэйшымі службовымі асобамі, гэта выклікае непадробную цікавасць у грамадзян нашай краіны, што мы адчувалі ў ходзе зносін на гэтых дыялогавых пляцоўках», — удакладніў ён.

Па словах Аляксандра Вальфовіча, перш за ўсё людзей сёння хвалююць мір, стабільнасць і бяспека. І на тое ёсць прычына. Дзяржаўны сакратар указаў на факты развязвання ў свеце ваенных канфліктаў, заявы некаторых палітыкаў аб прымяненні ядзернай зброі. У прыватнасці Польшчы, якая просіць размясціць на яе тэрыторыі амерыканскую ядзерную зброю. «Сёння 150 ядзерных амерыканскіх боегаловак размяшчаецца на тэрыторыі Еўропы, гэта не лічачы ядзернай зброі Францыі і Вялікабрытаніі, — дадаў ён. — Але некаторыя краіны яшчэ просяць размясціць на сваёй тэрыторыі. Зразумела, для чаго, улічваючы іх мілітарыстычны характар, агрэсіўныя заявы ў адносінах у тым ліку да нашай краіны».

У сувязі з гэтымі падзеямі Канцэпцыя нацыянальнай бяспекі ўзмоцнена рызыкамі ўзнікнення ваенных канфліктаў з выкарыстаннем ядзернай зброі. І гэта, як падкрэсліў Аляксандр Вальфовіч, прапанавалі звычайныя людзі.

Акрамя таго, праз прадстаўнікоў рэлігійных канфесій, Беларускага саюза жанчын і БРСМ грамадзяне выказалі занепакоенасць тым, што многія маладыя людзі не разумеюць каштоўнасці традыцыйнай беларускай сям'і, значнасць гэтага інстытута. Таму Канцэпцыя нацыянальнай бяспекі ўзмоцнена такім палажэннем, як усямерная абарона і зберажэнне інстытута традыцыйнай беларускай сям'і як саюза паміж жанчынай і мужчынам па нараджэнні. У ходзе зносін з прафсаюзнымі арганізацыямі насельніцтвам была выказана прапанова аб узмацненні сацыяльнай адказнасці бізнесу. Гэта таксама знайшло адлюстраванне ў Канцэпцыі нацыянальнай бяспекі. Акрамя таго, дапоўнены пункт Канцэпцыі, які не дапускае вялікага разрыву ў развіцці паміж малымі населенымі пунктамі і вялікімі гарадамі. Некаторыя палажэнні дакумента былі падкарэкціраваны ў сувязі з прыняццем законаў «Аб асновах грамадзянскай супольнасці» і «Аб народным апалчэнні». Акрамя таго, удакладнены парадак зацвярджэння сістэмы ацэнкі індыкатараў нацыянальнай бяспекі.

«Прэзідэнт паставіў задачу працягнуць работу па інфармаванні насельніцтва аб ваенна-палітычнай абстаноўцы і сітуацыі, якая складваецца, — рэзюмаваў Аляксандр Вальфовіч. — Прынята рашэнне вынесці дакумент на зацвярджэнне Усебеларускага народнага сходу. Будзем спадзявацца, што асноўны пасля Канстытуцыі стратэгічны дакумент будзе ўзяты за аснову і на ўзбраенне для абароны нашых нацыянальных інтарэсаў».

Віктар ХРЭНІН:

«Беларусь ні адзін народ не разглядае як свайго ворага»

Як заўважыў **міністр абароны Віктар ХРЭНІН**, Ваенная дактрына — гэта асноватворны дакумент, дзе адлюстраваны асноўныя погляды дзяржавы на мір і вайну, на прымяненне ваеннай сілы ў рамках рэагавання на ўсе выклікі і пагрозы, якія ёсць. Па словах кіраўніка абароннага ведамства, самае галоўнае, што ў Ваеннай дактрыне захавана пераемнасць, якая перш за ўсё заключаецца ў міралюбівым характары беларускага народа. «Мы дакладна падкрэсліваем і гаворым у ёй, што Рэспубліка Беларусь ні адзін народ не разглядае як свайго ворага, нягледзячы на дзеянні іх урадаў, — гэта ключавы пасыл Ваеннай дактрыны», — акцэнтаваў увагу Віктар Хрэнін.

Па словах міністра абароны, Ваенная дактрына стала адраснай. «Мы дакладна называем крыніцы ваенных пагроз нашай краіне і ад якіх краін яны зыходзяць», — канкрэтызаваў ён.

Узмоцнена сувязь найважнейшых стратэгічных дакументаў — Ваеннай дактрыны і Канцэпцыі нацыянальнай бяспекі. «Пад выклікі ваеннай бяспецы, якія ёсць, дакладна сфармулявана лінейка пагроз ваеннай бяспецы нашай краіны, — удакладніў міністр абароны. — Зыходзячы з гэтага, мы дакладна выбудавалі і сфармулявалі тыя меры, якія будзе прымаць дзяржава пры ўзнікненні рызык, выклікаў і пагроз. У рамках рэагавання на магчымыя пагрозы ваеннай бяспецы нашай краіны мы вызначылі і даводзім погляды Рэспублікі Беларусь на прымяненне размешчанай на нашай тэрыторыі тактычнай ядзернай зброі».

У Ваеннай дактрыне з'явілася новая глава, дзе вызначаюцца саюзніцкія абавязацельствы. «Перш за ўсё абапіраючыся на негатыўны вопыт спробы дзяржаўнага пераварота ў Казахстане», — патлумачыў кіраўнік абароннага ведамства.

У новай рэдакцыі дакумента адышлі ад старой градацыі ваенных канфліктаў (рэгіянальныя, лакальныя і іншыя). «Цяпер дакладна вызначылі, што ён (канфлікт. — **«Зв.»**) можа быць або міждзяржаўны, або міжкааліцыйны, — дадаў Віктар Хрэнін. — Мы зрабілі градацыю па колькасці ўдзельнікаў і дакладна прапісваем, што Рэспубліка Беларусь можа супрацьстаяць пагрозам, калі ўзнікне міждзяржаўны канфлікт, асабліва з суседнімі нам дзяржавамі. У рамках рэакцыі мы падзялілі пагрозы на ўнутраныя і знешнія». Вызначаны дзеянні дзяржавы пры рэагаванні на іх.

«Кіраўнік дзяржавы даручыў правесці яшчэ некаторыя дапрацоўкі, — кажучы аб Ваеннай дактрыне, рэзюмаваў міністр абароны. — У выніку мы вынесем дадзены дакумент на разгляд Усебеларускага народнага сходу, які вырашыць: будзе яна прынята або не».

На слыху

Адзіны тэрмін правядзення ЦЭ і ЦТ

Якія асноўныя навацыі сёлетняй уступнай кампаніі

Асноўныя навацыі арганізацыі і правядзення цэнтралізаванага экзамену назваў намеснік міністра адукацыі Аляксандр КАДЛУБАЙ у РІКВ на нарадзе па пытанні правядзення рэпетыцыі ЦЭ, якая пройдзе 27 студзеня для ўсіх выпускнікоў установ агульнай сярэдняй адукацыі.

Сам цэнтралізаваны экзамен адбудзецца 27 і 30 мая 2024 года. Першым будзе праходзіць ЦЭ па прадмеце па выбары, другім — па дзяржаўных мовах (рускай, беларускай).

«У 2024 годзе адзіны тэрмін правядзення ЦЭ і ЦТ. Гэта навацыя ў цэлым, якая датычыцца ўступнай кампаніі», — цытуе Аляксандра Кадлубая БелТА.

Зменены тэрміны рэгістрацыі ўдзельнікаў ЦЭ ў сістэме рэгістрацыі — з 20 сакавіка да 5 красавіка (раней з 1 да 20 красавіка). Таксама зменены іншыя тэрміны, звязаныя з падрыхтоўкай пунктаў ЦЭ, рэгістрацыяй на рэзервовыя дні, падачай заяўкі для прадастаўлення экзаменацыйных матэрыялаў.

Скарочаны час прыбыцця навучэнцаў у пункты правядзення ЦЭ да 30 хвілін (раней 60 хвілін). Як растлумачыў Аляксандр Кадлубай, гэта адбылося ў сувязі са зваротамі аб тым, што дзеці лішні час знаходзяцца ў пунктах ЦЭ. Міністэрства адукацыі пайшло насустрач і скараціла час прыбыцця.

Намеснік міністра паведаміў, што на сайце Міністэрства адукацыі з 3 студзеня 2024 года функцыянуе рубрыка «Цэнтралізаваны экзамен 2024», у якой размешчаны актуальныя інфармацыйныя матэрыялы, нарматыўныя прававыя акты, яна своечасова актуалізуецца.

Толькі ў дазволеных месцах, без ныранне і плаванне

У ВАДЗЕ — НЕ БОЛЬШ ЗА ХВІЛІНУ

У Мінску для аматараў вадохрышчанскіх купанняў будуць арганізаваны тры пляцоўкі на ратавальных станцыях Дразды, Камсамольская, Цнянская. Побач будуць усталяваны ўцепленыя распранальні і пункты выязнога гандлю з перакусам і напоямі. Усіх ахвотных тут чакаюць з 18.00 18 студзеня да 00.00 19 студзеня.

Ва ўсіх рэгіёнах краіны таксама будуць арганізаваны адпаведныя месцы з купелямі.

— Месцы для акунання абсталёўваюцца ў далечыні ад скіду сцёкавых вод і іншых крыніц забруджвання. Дно мусіць быць пакатым, ачышчаным ад раслінасці, без смецця і рэзкіх перападаў глыбіні, яно не павінна перавышаць 1,8 метра, — расказаў **начальнік аддзела вадалазнай падрыхтоўкі Цэнтра вадалазна-ратавальнай службы Рэспубліканскага атрада спецыяльнага прызначэння «ЗУБР» МНС Андрэй ВОЙЦІК.**

Паблізу купелі абсталёўваецца ратавальны пост, а побач дзяжурыць нарад міліцыі. Палонка агароджваецца леернай або металічнай агароджай. У цёмны час сутак купель і месца падыходу падсвечваюцца. Усходы або трап павінны быць металічнымі ці драўлянымі, а поручні апрацаваны грубым матэрыялам або аборкай. Таўшчыня лёду ў месцах абсталявання купелі павінна быць не меншай за 15 см. Калі па кліматычных умовах такое немагчыма, то сыходы ў купель абсталёўваюцца з берага.

— Акунацца рэкамендуецца толькі ў спецыяльна абсталяваных месцах з дзяжурствам ратавальнікаў. Перад купаннем у палонцы неабходна разагрэць цела, зрабіць якія-небудзь інтэнсіўныя практыкаванні. Да палонкі неабходна падыходзіць у нясслізкім абутку. Акунацца лепш за ўсё па шыю. Ныранне з галавой забараняецца, бо гэта можа прывесці да звужэння сасудаў галаўнога мозгу. Неабходна ўлічваць, што пры апусканні ў халодную ваду, як правіла, пачашчаецца дыханне. Пры ўваходзе неабходна адразу старацца дасягнуць патрабаванай глыбіні і не рэкамендуецца плаваць. У халоднай вадзе не варта знаходзіцца больш за хвіліну. Пасля выхаду рэкамендуецца разагрэць цела, расцерці ручніком, апрануць сухое адзенне. Для ўмацавання імунітэту і выключэння пераахаладжэння рэкамендуецца выпіць гарбату — травяную ці ягадную, — парэкамендаваў Андрэй Войцік.

З ХРАНІЧНЫМІ ЗАХВОРВАННЯМІ ЛЕПШ НЕ РЫЗЫКАВАЦЬ

Забараняецца акунацца ў стане алкагольнага ап'янення, ныраць і плаваць, падаваць ілжывыя сігналы трывогі, засмечваць водныя аб'екты, збірацца групамі каля краю палонкі, заходзіць за агароджу, купацца з дзецьмі. Акунаць дзяцей неабходна пад наглядам дарослых.

— Дома трэба: прыгатаваць тэрмас з гарачым чаем, апрануцца па надвор'і. Перад акунаннем пажадана нічога не піць, таму што пры паніжэнні тэмпературы арганізм імкнецца пазбавіцца ад лішняй вадкасці. Важна ў гэты дзень добра адчуваць сябе. Пасля акунання неабходна мець запасны камплект сухой бялізны, — дадаў **галоўны вадалазны спецыяліст аддзела рэспубліканскай вадалазна-ратавальнай службы РДГА «АСВОД» Аляксандр ГАЛІЦКІ.**

Аднак зімовае купанне ў палонцы паказана не ўсім. Супрацьпаказаннямі з'яўляюцца вострыя захворванні і цяжкія хранічныя ці іх абвастрэнне. Не варта акунацца дзецям да 7 гадоў і людзям ва ўзросце старэй за 70—75 гадоў. Таксама забаронена купанне цяжарным жанчынам.

— Акунанне пры хранічных захворваннях можа прывесці да іх абвастрэння. Таму варта асцерагацца людзям з артэрыяльнай гіпертэнзіяй, тым, хто перанёс у мінулым інфаркт міякарда і вострыя парушэнні мазгавога кровазвароту. Пры наяўнасці неўралагічных захворванняў, у прыватнасці, эпілепсіі, з сутаргавымі прыступамі акунацца нельга, бо халодная вада можа справакаваць прыступ. І ў цэлым, калі ёсць нейкія хранічныя захворванні, але цягне акунуцца ў палонку, рэкамендуецца звярнуцца да свайго доктара і ў індывідуальным парадку атрымаць кансультацыю, ці можна гэта ажыццявіць і як падрыхтавацца, — параіў **Яўген ЮДАКОЎ, урач хуткай медыцынскай дапамогі загадчык падстанцыі № 11 УАЗ «Гарадская станцыя хуткай медыцынскай дапамогі».**

Алена КРАВЕЦ.

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

«...Не мае ніякага дачынення ні да беларускай дзяржавы, ні да Саюза пісьменнікаў Беларусі»

У Саюз пісьменнікаў Беларусі паступілі звароты ад шэрагу дзяржаўных выдавецкіх установ краіны. Выдавецтвы «Мастацкая літаратура», «Беларусь», а таксама РВУ «Выдавецкі дом «Звязда» засведчылі, што без іх дазволу і ўдзелу ў шорт-лісце так званай «прэміі Цёткі» з'явіліся выдадзеныя імі кнігі. У сувязі з гэтым сакратарыят СПБ выступіў з заявай.

«На некаторых недзяржаўных інтэрнэт-рэсурсах быў апублікаваны спіс намінантаў на так званую «прэмію Цёткі», якая не мае ніякага дачынення ні да беларускай дзяржавы, ні да Саюза пісьменнікаў Беларусі, — гаворыцца ў заяве. — Аднак некаторыя члены нашай грамадскай арганізацыі даведаліся, што іх прозвішчы і творы без ведама праваўладальнікаў скарыстаны для рэкламы незаконнага конкурсу.

У Саюзе пісьменнікаў Беларусі звярнулі ўвагу, што на сайце так званай прэміі, які не абнаўляўся апошнія гады, змешчана палажэнне аб прэміі, згодна з якім заснавальнікамі конкурсу з'яўляюцца тры арганізацыі. Усе яны ліквідаваны ў судовым парадку ў 2022 годзе і спынілі сваё існаванне. Такім чынам, адсутнічае ініцыятар конкурсу. А гэта супярэчыць патрабаванням артыкула 927 Грамадзянскага кодэкса Рэспублікі Беларусь, што прадугледжвае абавязковую наяўнасць асобы суб'екта права, які аб'яўляе конкурс і бярэ на сябе пэўныя абавязкі. «Са звестак пра арганізатараў конкурсу на сённяшні дзень толькі адрас электроннай пошты, на які можна даслаць творы. Склад журы не абвешчаны. Такім чынам, гэта ананімнае мерапрыемства, адказнасць за правядзенне і вынікі якога фактычна ніхто не нясе, — падкрэслілі ў СПБ. — Відавочна, што, ствараючы падобныя правакацыі, апазіцыянеры дамагаюцца толькі аднаго — легалізаваць грашовыя сродкі, якія пералічваюцца заходнімі спонсарамі, бо няма ніякіх сумненняў, што пераможцам прэміі будзе «прызначаны» іх прадстаўнік. Пры гэтым яны выконваюць яшчэ адно заданне заходніх «гаспадароў»: дыскрэдытаваць дзяржаўныя выдавецтвы, іх аўтараў — членаў Саюза пісьменнікаў Беларусі, кнігі якіх намінаваны без узгаднення з імі».

Кіраўніцтва Саюза пісьменнікаў Беларусі звярнулася з заклікам да выдавецтваў любой формы ўласнасці, да рэдакцый друкаваных і электронных СМІ не ўспрымаць сур'ёзна фальшывыя дыпломы пераможцаў падобных конкурсаў. А членаў Саюза пісьменнікаў Беларусі, літаратараў, якія не ўваходзяць у творчую арганізацыю, мастакоў-ілюстратараў і супрацоўнікаў выдавецтваў, чые кнігі і творы скарыстаны для дасягнення несумленнных мэт, заклікала заявіць рашучы пратэст у сувязі з падобнымі правакацыямі.

21 ГРАДУС У ОФІСЕ, АД 16 — У ЦЭХУ

Дадатковы перапынак і месца для саграванне павінны быць у работнікаў арганізацый і прадпрыемстваў, дзе з-за тэхналагічных патрабаванняў да вытворчага працэсу ці эканамічна абгрунтаванай немэтазгоднасці немагчыма ўстанавіць аптымальную тэмпературу на рабочых месцах. Згодна з заканадаўствам, у офісах яна павінна быць +21 °С і вышэй, а ў вытворчых памяшканнях (цэхах) у залежнасці ад інтэнсіўнасці работ, якія выконваюцца, — ад +16 °С і вышэй. Паскардзіцца на парушэнні тэмпературнага рэжыму можна на гарачую лінію ФПБ па нумары +375 17 374 90 48 у будні з 8.30 да 10.30 і з 15.00 да 17.30.

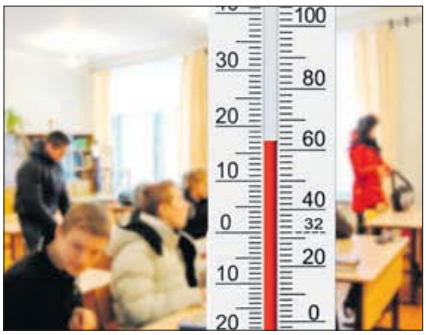

Тэхнічная інспекцыя працы яшчэ з сярэдзіны восені пачала маніторыць выкананне заканадаўства аб ахове працы ў перыяд халадоў. Як паведамілі ў прэс-службе Федэрацыі прафсаюзаў Беларусі (ФПБ), у большасці арганізацый, якія наведалі прадстаўнікі тэхінспекцыі, наймальнікі адказна падышлі да забеспячэння неабходных умоў у перыяд паніжаных тэмператур. Аднак даволі часта сустракаюцца і парушэнні тэмпературнага рэжыму. Наймальнік абавязаны стварацъ рэжым работы, які выключае нанясенне шкоды жыццю і здароўю работніка пры моцным марозе, паведаміў **Павел МАНЬКО, галоўны тэхнічны інспектар ФПБ:**

— Ёсць арганізацыі і прадпрыемствы, дзе з-за тэхналагічных патрабаванняў да вытворчага працэсу ці эканамічна абгрунтаванай немэтазгоднасці немагчыма ўстанавіць аптымальную тэмпературу на рабочых месцах. У такіх выпадках наймальнік павінен прадугледзець меры аховы сваіх работнікаў. Напрыклад, арганізаваць дадатковыя рэгламентаваныя перапынкі для адпачынку і абагрэву, забяспечыць уцепленым адзеннем і абуткам. Трэба таксама абсталяваць усім неабходным бытавыя памяшканні, каб работнікі маглі адпачыць і сагрэцца, а пры неабходнасці — высушыць адзенне.

Пасля кожнай праверкі прафсаюзныя спецыялісты па ўсіх зафіксаваных парушэннях выдаюць наймальнікам прадстаўленні і рэкамендацыі для выпраўлення недахопаў.

Ірына МІКАЛАЕВА.

ШТО Ў СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Кітай ініцыяваў скліканне маштабнай ізраільска-палесцінскай мірнай канферэнцыі

Міністр замежных спраў КНР Ван І падчас візіту ў Егіпет заклікаў да правядзення маштабнай ізраільска-палесцінскай мірнай канферэнцыі і складання «канкрэтнага графіка і дарожнай карты для рэалізацыі плана дзеянняў», паколькі канфлікт у Газе абвастрыўся, а Чырвонае мора стала новым гарачым пунктам. Пра гэта паведаміла Reuters. Паводле слоў Ван І, неабходна «рашэнне аб дзвюх дзяржавах» і аднаўленне «ізраільска-палесцінскіх мірных перагавораў як мага хутчэй». Выступаючы перад журналістамі пасля перагавораў з кіраўніком МЗС Егіпта Самехам Шукры ў Каіры, міністр замежных спраў КНР заявіў, што міжнародная супольнасць павінна «ўважліва прыслухоўвацца» да законных апасенняў на Блізкім Усходзе. Егіпет стаў першай краінай, якую ён наведаў у рамках свайго турнэ па дзяржавах афрыканскага кантынента. Да 18 студзеня Ван І таксама планує пабываць з візітам у Тунісе, Тога і Кот-д'Івуары. Потым ён наведае Бразілію і Ямайку.

Прэзідэнт Венесуэлы назваў санкцыі ЗША «эканамічным генацыдам»

Нікалас Мадура назваў «эканамічным генацыдам» амерыканскія санкцыі, якія з 2015 года нанеслі ўрон краіне больш як у $642 млрд, паведамляе ТАСС. «Гэта масавае эканамічнае забойства», — адзначыў кіраўнік дзяржавы. Паводле яго слоў, найбольшаму ціску падвергнулася нафтагазавая прамысловасць краіны. «Венесуэла з-за санкцый, праследаў і блакады не змагла здабыць каля 4 мільярдаў барэляў нафты, што прыяло да страты звыш $323 млрд», — паведаміў Мадура. Ён таксама нагадаў, што ў Венесуэлы выкрадзена «$22 млрд, якія знаходзяцца ў банках, у тым ліку 32 тоны венесуэльскага золата ў Вялікабрытаніі». Ён адзначыў, што венесуэльскія рахункі замарожаны і заблакаваны ў сусветнай банкаўскай сістэме. Санкцыі ўведзены супраць 40 лайнераў дзяржаўнай кампаніі Conviasa, у Аргенціне незаконна ўтрымліваецца транспартны самалёт. Вашынгтон і яго саюзнікі прынялі супраць Венесуэлы 930 аднабаковых санкцый.

У Нью-Ёрку ўведзена каменданцкая гадзіна для мігрантаў

Улады Нью-Ёрка ўводзяць каменданцкую гадзіну ў чатырох цэнтрах знаходжання мігрантаў, піша The New York Post. Прыезджыя павінны будуць адзначацца кожны дзень у прытулках, пацвярджаючы, што знаходзяцца ў іх з 23.00 да 06.00. Такое рашэнне прынялі ўлады з-за рэгулярных скаргаў мясцовых жыхароў, якія сцвярджаюць, што «просьбіты прытулку стукаюцца ў кожныя дзверы, выпрошваючы ежу і адзенне». Праблема бежанцаў стала сур'ёзна турбаваць гарадскія ўлады пасля таго, як губернатар Тэхаса Грэг Эбат пачаў з 2022 года адпраўляць нелегальных мігрантаў, якія пранікаюць на тэрыторыю ЗША з Мексікі, у тым ліку ў Нью-Ёрк. Нават у начны час на Манхэтэне побач з прытулкамі можна назіраць мігрантаў, якія тоўпяцца або бадзяюцца без справы. Многія амерыканскія губернатары пастаянна выказваюць незадаволенасць занадта мяккай міграцыйнай палітыкай адміністрацыі Белага дома.

Куды ўкладваць свае фінансы ў новым годзе?

Тры правілы планавання бюджэту

Перш чым пачынаць укладваць свае зберажэнні, трэба спачатку іх стварыць. Для гэтага, на думку фінансавых экспертаў, трэба няўхільна выконваць тры залатых правілы планавання бюджэту.

Першае правіла называецца «Заплаціце спачатку сабе». Гэта досыць проста — мінімум 10 % ад свайго даходу трэба адкласці і не траціць іх ні пры якіх абставінах. Спецыялісты рэкамендуюць (на першым этапе інвеставання) адразу ж адкладаць гэтыя грошы ў банк на дэпазіт. Гэта вашы зберажэнні, ваш спакой, абарона і ўпэўненасць у будучыні.

Другое правіла — «выконвайце прыярытэтнасць выдаткаў». Трэба вызначыць, што для сям'і з'яўляецца важным, а што — другарадным. Гэта значыць, неабходна размеркаваць грошы спачатку на важныя і тэрміновыя выдаткі, а ўжо тое, што застанецца, — на няважныя і нетэрміновыя.

Парадак дзеянняў наступны. Складаем спіс важнасці выдаткаў. Грошы на рэгулярныя і абавязковыя выдаткі неабходна адразу адкласці асобна. Потым у другі стос накіроўваем 5—10 % ад усяго даходу на непрадбачаныя траты. Адкладаем грошы на планавыя выдаткі. Лічым рэшту. І толькі яе размяркоўваем на неабавязковыя выдаткі.

Трэцяе правіла рэкамендуе кіраваць выдаткамі з дапамогай эканоміі і аптымізацыі выдаткаў. Пра эканомію мы ўжо пісалі асобны артыкул («Грошы на мару», 5.12. 2023). А аптымізацыя выдаткаў — гэта разумнае перараэмеркаванне па артыкулах з мінімальнымі стратамі ва ўзроўні і ладзе жыцця.

Галоднай курцы проса на думцы

За папярэдняе дзесяцігоддзе беларускія інвестары значна пашырылі спіс інструментаў, з дапамогай якіх можна зарабляць. Але з 2022 года многія фінансавыя рынкі для нас аказаліся зачыненыя, а магчымасці для вываду капіталу — абмежаванымі. Мы паспрабавалі ацаніць варыянты інвеставання ўнутры краіны на дадзены момант.

Усе нашы суразмоўцы (якія займаюцца фінансавай аналітыкай), заяўляюць, што цяпер у краіне не час і не месца для высокіх дэпазітных ставак. І калі ўладальнікам капіталаў удасца хоць бы захаваць іх з папраўкай на інфляцыю, будзе ўжо нядрэнна. Атрымаецца здабываць невялікі пасіўны прыбытак — наогул выдатна. А каб хоць часткова засцерагчы сябе ад форс-мажорных сітуацый, цяпер самы час раскласці фінансавыя «яйкі» па розных кошыках — укласціся ў розныя віды актываў.

Фінансавыя інструменты: дэпазіты або аблігацыі?

Традыцыйна самым папулярным фінансавым інструментам для інвестыцый у нашых грамадзян з'яўляюцца дэпазіты. Гэта свайго кшталту постсавецкае ноу-хау ў зараблянні грошай. Сур'ёзныя інвестары называюць яго латарэяй, хоць і прызнаюць, што часам тут можна здабываць нядрэнны прыбытак.

Разглядаць валютныя дэпазіты мы не будзем з прычыны практычна поўнай адсутнасці даходнасці па іх у цяперашні час.

А вось па больш папулярных рублёвых укладах зараз можна знайсці прапановы пад 10 і нават 13 % гадавых. Натуральна, гэта будуць безадзыўныя дэпазіты на тэрмін больш за год. Даходнасць па іх удвая вышэй за афіцыйна прагназавальную інфляцыю па выніках 2023 года.

Яшчэ адзін даступны на ўнутраным рынку інструмент — аблігацыі. Яны бываюць дзяржаўнымі (аблігацыі Мінфіна ў рублях і валюце) і карпаратыўнымі, якія выпускаюць асобныя кампаніі. Тэарэтычна аблігацыі Міністэрства фінансаў лічацца досыць надзейным інструментам. Даходнасць па іх заўсёды была крыху вышэйшай за паказчык інфляцыі ў рублях і даволі цікавай у валюце. Але цяпер усё крыху змянілася.

Па-першае, з-за прафіцыту наяўных грошай Мінфін даволі даўно не размяшчаў рублёвых выпускаў. Па-другое, валютныя дзяржаўныя паперы прадаюцца праз біржу, што нязручна для насельніцтва, хоць і магчыма на практыцы. Акрамя таго, іх даходнасць прыкметна асела — прыкладна да 1,5—2 гадавых. Гэта не нашмат вышэй, чым прапануюць банкі.

Па карпаратыўных аблігацыях пытанняў яшчэ больш, хоць іх прыбытковасць звычайна такая ж ці крыху вышэйшая, чым у банкаўскіх укладаў. Тут, у адрозненне ад папер Мінфіна і дэпазітаў, няма ніякіх гарантый. Аб дэфолтах або затрымцы выплат беларускімі эмітэнтамі паведамляецца ўсё часцей. Як лічаць эксперты, купляць гэтыя паперы варта толькі тады, калі інвестар добра разбіраецца ў бізнесе эмітэнта, мае доступ да яго фінансавай справаздачнасці, а яшчэ лепш — да інсайдарскай інфармацыі аб стане спраў у кампаніі.

Праблема ў тым, што карпаратыўныя аблігацыі могуць быць дастаткова забяспечаны ў момант іх продажу, але затым актывы могуць «размывацца». Акрамя таго, кампанія яшчэ на этапе продажу сваіх папер можа завысіць кошт забеспячэння, як гэта часам здараецца, калі хто-небудзь хоча атрымаць больш буйны крэдыт у банку.

Золата — на ўздыме

У апошнія два гады попыт на золата ў свеце стаў самым значным за апошнія 11 гадоў. Ён вырас, а цана часам перавышала 2 тысячы долараў за тройскую унцыю (31,1 грама).

Золата заўсёды было «антыкрызісным актывам». Гэта значыць, у перыяды турбулентнасці на сусветных рынках яго цана расла, а калі сітуацыя наладжвалася — падала. Але цяпер на яго папулярнасць уплываюць і іншыя фактары. У першую чаргу гэта агульнае абвастрэнне палітычнай напружанасці. Інвестары зразумелі, што амерыканскія паперы, долар ці еўра ўжо не настолькі надзейныя, паколькі доступ да іх можна лёгка перакрыць. Гэта таксама паўплывала на рост залатых каціровак.

Адпаведна, выраслі цэны і ў Беларусі. Калі хтосьці купіў залатыя зліткі ў любым мінулага года і цяпер прадаў іх, то ў пераліку на валюту даходнасць гэтай аперацыі склала каля 5 %. Зразумела, так будзе не заўсёды, але ўсё роўна ўражвае. Трэба разумець, што ў кароткатэрміновай перспектыве значны рост цэн на каштоўныя металы здараецца рэдка. Золата — доўгатэрміновы актыў. Для мэт зберажэння ён падыходзіць цалкам.

Камерцыйная нерухомасць: галоўнае — удалае месца і пастаянныя арандатары

На рынку камерцыйнай нерухомасці ў апошнія гады ўсё было складана. Адбылася хваля «замірання» бізнесу — гэта ўдарыла па ўласніках памяшканняў. Перш за ўсё гандлёвых і офісных. Прычым, калі гандлёвыя цэнтры ў 2022—2023 гадах паступова пачалі запаўняцца арандатарамі і наведвальнікамі, то ў многіх бізнес-цэнтрах плошчы пустуюць і сёння.

Аднак спецыфіка гэтага рынку заключаецца ў тым, што ён вельмі неаднастайны. У розных месцах аб'екты карыстаюцца розным попытам, і іх прыбытковасць можа істотна адрознівацца. Як кажуць спецыялісты, у Мінску шмат аб'ектаў, якія цікавыя інвестарам заўсёды, практычна незалежна ад сітуацыі на рынку.

Такія памяшканні хутка знаходзяць пакупніку, якія гатовыя канкурыраваць за лакацыі са стабільным і надзейным патокам, адпаведна, цэны на такія інвестыцыйныя лоты, як правіла, не падаюць, нягледзячы на некаторае зніжэнне даходнасці ад самога арэнднага бізнесу. Па словах экспертаў, у Беларусі традыцыйна стабільны попыт на інвестыцыйную куплю невялікіх асобных плошчаў.

«Правільныя» памяшканні працягваюць даваць стабільны арэндны даход, які ў выпадку паляпшэння агульнай эканамічнай сітуацыі адназначна будзе павялічвацца. Да таго ж уласнікі такіх памяшканняў разумеюць, што валодаюць актывам, які не абясцэньваецца і які заўсёды можна хутка і па добрай цане прадаць.

Улічваючы асаблівасці рынку, спецыялісты раяць пры куплі камерцыйнай нерухомасці зыходзіць перш за ўсё з лакацыі. Другі важны момант пры інвестыцыйнай куплі — наяўнасць дастатковай колькасці патэнцыяльных арандатараў, якія жадаюць зняць гэтыя плошчы.

Кватэры лепш купляць на другасным рынку

Інвеставанне ў жылую нерухомасць для грамадзян нашай краіны, мабыць, найбольш даступны і зразумелы спосаб захавання і прымнажэння зберажэнняў. Вядома, даходнасць на гэтым рынку цяпер ужо не тая, што была да 2022 года, але нават цяпер на другасным рынку беларускай сталіцы ў валюце яна складае каля 5 %.

Дарэчы, менавіта Мінск з'яўляецца аптымальным месцам для інвестыцый у жылую нерухомасць. Тут і магчымасцяў зарабіць на арэндзе нашмат больш, і ліквіднасць (вераногнасць хутка прадаць кватэру) вышэйшая.

Адно буйное агенцтва нерухомасці правяло даследаванне забяспечанасці жыллём у Мінску. Атрымалася, што на аднаго жыхара прыпадае каля 23 квадратных метраў. Гэта ў паўтара-два разы менш, чым у Стакгольме, Парыжы ці Берліне. Значыць, стабільны попыт на кватэры ў сталіцы забяспечаны як мінімум на 10 гадоў наперад.

У ідэале купля жылля з інвестыцыйнымі мэтамі павінна адпавядаць некалькім патрабаванням. Першае: нерухомасць павінна як мінімум захоўваць укладзеныя сродкі. Другое: грошы, укладзеныя ў куплю жылля, павінны прымнажацца. І трэцяе: каб нерухомасць можна было лёгка і хутка прадаць без страты кошту.

З улікам таго што Мінск з'яўляецца цэнтрам прыцягнення людзей з усёй Беларусі, што менавіта тут часцей за ўсё купляюць жыллё замежнікі, з трэцім патрабаваннем праблем няма. Відавочна, што прадаць кватэру значна прасцей, чым камерцыйнае памяшканне, і хутчэй, чым закрыць дэпазітны рахунак (калі вы, вядома, не гатовыя губляць на працэнтах).

На гэтым рынку важна правільна выбіраць час для пакупкі і продажу. Напрыклад, пік цэн на жылую нерухомасць прыйшоўся на канец 2013 года, калі сярэдні кошт квадратнага метра на другасным рынку Мінска складаў каля 1700 долараў. Гэты ўзровень дагэтуль не дасягнуты. Да сярэдзіны 2017-га цэны ўпалі прыкладна да 1100 долараў. І людзі, якія купілі жыллё на максімуме, а прадавалі на мінімуме, маглі страціць па 10—15 тысяч долараў. З іншага боку, цяпер цана выраслa прыкладна да 1400 і 1500 долараў за квадрат. А гэта рост амаль на 22 % да ўзроўню 2017 года. Выснова простая: не купляйце без неабходнасці на піку цэн. А калі неабходнасць ёсць, то выбіраць трэба максімальна рацыянальна — па суадносінах кошт/якасць і з цвярозым разлікам.

Акрамя таго, пры куплі жылля з інвестыцыйнай мэтай трэба заўсёды трымаць у розуме магчымасць здаць яго ў арэнду. Напрыклад, трохпакаёвыя кватэры не карыстаюцца масавым попытам у арандатараў, і лепш укладваць грошы ў аднапакаёвае альбо двухпакаёвае жыллё. Эксперты жыллёвага рынку адзначаюць, што цяпер інвестарам больш выгадна купляць кватэры на другасным рынку. З-за росту прапановы цэны тут з пачатку года выраслі толькі на 6 %, тады як на першасным рынку — прыкладна на 8 %. Акрамя таго, каб новая кватэра стала прыдатнай для жылля, у яе трэба ўкласці яшчэ 20—30 % ад першапачатковай цаны. А набытую «былую ў карыстанні» кватэру ў добрым доме нават з мінімальным рамонтам можна літаральна адразу здаваць.

У сябе, любімага

Інвестыцыі часцей за ўсё асацыююцца з укладаннем грошай у каштоўныя паперы або бізнес, але не варта таксама ўпускаць інвестыцыі ў сябе.

Як вядома, біялагічныя гадзіны абмежаваныя, і ўся сутнасць нашага жыцця — гэта пачуцці і эмоцыі. Інвестыцыя ў сябе мае на ўвазе ўклад у сваё развіццё. Гэта дазволіць павялічыць не толькі ваш даход, але і памяняць жыццё ў лепшы бок.

Існуе папулярнае меркаванне, што інвестыцыі ў сябе — гэта не адмаўляць сабе ў задавальненнях атрымліваць асалоду ад жыцця. На самай справе прытрымліваюцца гэтых прынцыпаў неэфектыўна, таму што інвестары імкнуцца захаваць і прымнажыць свой капітал. А для гэтага неабходна цвяроза ацэньваць рызыкі і разлічваць даходы. Менавіта ў гэтым асноўнае адрозненне інвестыцый ад звычайных выдаткаў. Сапраўдная інвестыцыя ў сябе — гэта ўкладанне ў самаразвіццё. Тое, што ніхто ў цябе не забярэ. І аптымізаваць гэтыя ўкладанні трэба так, каб яны ў выніку сталі прыбытковымі.

Без здароўя няма энергіі, а без яе няма сіл. Без сіл няма выніку. Таму першае, у што неабходна інвеставаць, — гэта здароўе. Не толькі фізічнае, але і псіхічнае. Моцнае здароўе — адна з самых надзейных падушак бяспекі і укладанні ў яе абавязкова прынясуць даход у выглядзе высокай прадукцыйнасці і добрага настрою. Прафілактыка значна таннейшая, чым складаное лячэнне. Думайце аб сваёй фізічнай форме (хоць бы раз на дзень, падчас ранішняй зарадкі) і правільна харчуйцеся. Дзякуючы гэтаму з'явяцца новыя сілы для таго, каб вучыцца, працаваць і інвеставаць. Баланс працы і адпачынку — тое, без чаго не атрымаецца дасягаць пастаўленых мэт.

Навучанне — гэта выдатная інвестыцыя ў сябе. Нават элементарнае чытанне кніг пашырыць ваш кругагляд, а таксама навучыць правільна выказваць свае думкі. Ваш розум — ваш самы вялікі здабытак. Як і любы актыў, ён мае патрэбу ў пастаянным удасканаленні. Менавіта тое, што вы ведаеце, прынясе вам поспех і фінансавы дабрабыт.

Добрая адукацыя — гэта вельмі карысны рэсурс для інвестара. Акрамя таго, кожны пройдзены курс будзе павышаць вашу каштоўнасць на рынку працы. Самае галоўнае — не забываць выкарыстоўваць гэтыя ўкладанні на практыцы. Напрыклад, у вас ёсць сертыфікат аб веданні замежнай мовы. Ён пачне акупляцца, калі вы станеце працаваць на іншым рынку (напрыклад кітайскім) і атрымліваць грошы, але калі гэты дыплом ніяк не выкарыстоўваецца на практыцы, то гэта не з'яўляецца інвестыцыяй.

Фінансавыя ўкладанні ў сябе могуць не прыносіць вам імгненных даходаў, затое яны могуць спрасціць жыццё або павысіць вашу цану на рынку працы. Не заўсёды грошы, якія вы ўклалі ў каштоўныя паперы або бізнес, прынясуць вам больш карысці, чым абдуманая інвестыцыя ў сябе, якая акажацца больш эфектыўнай, бо вы яе ніколі не зможаце спрасціць.

Сяргей КУРКАЧ.

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

У КНІЖНЫМ ЦАРСТВЕ

Сёлета Віцебская абласная бібліятэка імя У. І. Леніна адзначае 95-годдзе. За амаль цэлы век бібліятэчны флагман паўночнага рэгіёна выдаў віцябчанам сотні тысяч кніг, прапусціўшы праз свае гасцінныя дзверы не адно пакаленне чытачоў. Якім клопатам бібліятэка жыве сёння, якія рэдкія выданні захоўвае кніжны храм і чым будзе здзіўляць — у інтэрв'ю з дырэктарам установы Таццянай АДАМЯН.

— Таццяна Мікалаеўна, што сёння ўяўляе сабой абласная бібліятэка?

— Віцебская абласная бібліятэка імя Леніна цяпер — гэта сучасная ўстанова з моцнай матэрыяльна-тэхнічнай базай, поўнасцю аўтаматызаванымі бібліятэчнымі працэсамі, з сучаснай унутранай прасторай, якая камфортная для чытачоў і супрацоўнікаў. Структуру бібліятэкі складаюць сем функцыянальных і адзінаццаць аддзелаў абслугоўвання карыстальнікаў.

Гэта самая буйная бібліятэчная ўстанова паўночнага рэгіёна з бібліятэчным універсальным фондам, функцыямі метадычнага кіраўніцтва бібліятэкамі вобласці (сеткі бібліятэк Міністэрства культуры), з функцыяй дэпазітарнага захоўвання краязнаўчых матэрыялаў (уся перыёдыка Віцебшчыны, пачынаючы з 1946 года, і ўсе выданні, якія датычацца Віцебскай вобласці).

— Наколькі ўстанова з'яўляецца папулярнай сярод жыхароў горада і вобласці?

— Па выніках 2023 года колькасць чытачоў склала больш за 33 тысячы, у тым ліку каля дзвюх тысяч віртуальных. Каля 30 працэнтаў ад агульнай колькасці чытачоў, зарэгістраваных у бібліятэцы, складаюць дзеці ва ўзросце да 15 гадоў. Агульная выдача дакументаў па бібліятэцы складае больш за 650 тысяч выданняў. Колькасць наведванняў за мінулы год — каля 1,9 мільёна, з іх віртуальных — больш за 1,7 мільёна. Па гэтым паказчыку сярод абласных бібліятэк Беларусі мы знаходзімся ў лідарах.

— Як стаць чытачом абласной бібліятэкі?

— Наведвальнікам нашай бібліятэкі можа стаць абсалютна любы жыхар горада Віцебска, пачынаючы з дзяцей садаўскага ўзросту (у такім выпадку чытацкі білет будзе аформлены на бацькоўскі пашпарт). Вядома, нашымі чытачамі могуць стаць жыхары як паўночнага рэгіёна, так і іншых абласцей краіны, але ім будзе прадстаўлена магчымасць карыстацца літаратурай, якая знаходзіцца толькі ў чытальных залах. З мэтай аказання насельніцтву платных паслуг на абанементе ёсць фонд камерцыйных выданняў, у які ўключаны выданні, найбольш запатрабаваныя чытачамі: мастацкая літаратура расійскіх і замежных аўтараў, кнігі па псіхалогіі і філасофіі.

Са студзеня 2022 года бібліятэка ажыццяўляе бясплатны доступ да расійскай базы даных «ЛітРэс», трэба толькі прыйсці першы раз у бібліятэку, аформіць чытацкі білет і, не выходзячы з дому, можна загружаць на свой гаджэт неабходныя творы. За 2023 год колькасць зваротаў у базу склала больш за 33 тысячы, выдадзена больш за 5 тысяч кніг.

— Якія рэдкія выданні можна ўбачыць у бібліятэцы?

— На сённяшні дзень кніжны фонд складаюць 668 тысяч выданняў: гэта і кнігі, і аўдыялітаратура, перыядычныя і электронныя выданні. Бібліятэка не можа прадставіць чытачам унікальныя рукапісныя выданні або творы XV—XVI стагоддзяў, але каштоўныя для нас выданні XIX — пачатку XX стагоддзяў у фондах ёсць. Сярод іх краязнаўчыя кнігі Мікалая Нікіфароўскага, Аляксея Сапунова і іншых аўтараў, якія датычацца Віцебшчыны. Агульная колькасць такіх каштоўных выданняў каля дзвюх тысяч, раней яны знаходзіліся ў розных аддзелах бібліятэкі. А два гады таму па рашэнні Міністэрства культуры было рэкамендавана адкрываць пры абласных бібліятэках аддзелы рэдкай кнігі, што мы і зрабілі. Прычым не проста стварылі аддзел, але і зрабілі вялікі крок наперад — у мінулым годзе мы адкрылі выставачную залу аддзела рэдкай кнігі «Ex Libris», каб чытачы рознага ўзросту маглі паглядзець на найбольш каштоўныя выданні і пазнаёміцца з іх гісторыяй. Сярод экспанатаў ёсць экзэмпляр рарытэтнага факсімільнага выдання — Полацкага Евангелля канца XII — XIII стагоддзяў, якое адносіцца да самых старажытных помнікаў беларускай кніжнай культуры. Асобны раздзел распавядае пра спадчыну Францыска Скарыны. Прыцягвае ўвагу шэдэўр паліграфічнага мастацтва XVI стагоддзя — «Берасцейская Біблія». Кніга мае скураны пераплёт з металічнымі вугалкамі, багата ўпрыгожана наборнымі арнаментальнымі застаўкамі і канцоўкамі. Яна лічыцца адным з найпрыгажэйшых выданняў свайго часу і самым важкім у бібліятэчных фондах: яе вага 15 кілаграмаў, памер — 38 на 42 сантыметры, вышыня складае 17 сантыметраў. Наведвальнікі таксама могуць убачыць самыя знакамітыя выданні азбукі і буквара, томік з асабістай бібліятэкі караля Прусіі, правобраз сучасных покетбукаў — кішэнную кнігу, якую ў ранейшыя часы бралі ў падарожжы на цягніку ці параходзе, і многае іншае. Дарэчы, самае маленькае выданне, якое па памерах не больш за карабок запалак, — «Песня пра Буравесніка» 1957 года, яе памер — усяго 42 на 30 міліметраў. Выставачная зала сёння мае вялікі поспех сярод чытачоў, сіламі нашых супрацоўнікаў рэгулярна арганізоўваюцца экскурсіі, прычым не толькі для дарослых, але і для дзяцей, ствараюцца новыя тэматычныя экспазіцыі.

— Значную долю вашых чытачоў складаюць дзеці. Як заахвочваеце гэту аўдыторыю?

— У структуры бібліятэкі ёсць дзіцячы і юнацкі аддзелы, якія спецыялізуюцца на работе з падрастаючым пакаленнем. Але так ці інакш з дзіцячай аўдыторыяй цяпер працуюць усе нашы аддзелы. Гэта не толькі класічныя мерапрыемствы (сустрэчы з пісьменнікамі і прэзентацыя выданняў), але і майстар-класы па дэкаратыўна-прыкладным мастацтве. Сярод цікавых праектаў для дзяцей рэалізаваны «Кніга сваімі рукамі», «Дакраніся». Апошні бібліятэка рэалізуе ў рамках уласнай праграмы «Міласэрнасць», падобнага няма ў бібліятэчнай практыцы ва ўсім рэгіёне. Праект «Дакраніся» па стварэнні тактыльных полісенсорных рукатворных кніг стартаваў у 2022 годзе, яму папярэднічала

навучанне нашых супрацоўнікаў па спецыяльным курсе «Інклюзія, бібліятэка, літаратура», а таксама вопыт рэалізацыі інклюзіўнага праекта «Разам!» у садружнасці з абласной арганізацыяй БелТІЗ, і яшчэ аднаго — «Бібліятэка — тэрыторыя творчасці». Тактыльныя кнігі, як правіла, апярэджваюць навучанне дзіцяці чытанню па Брайлю. Мы ўзяліся за выраб рэльефных кніжак на тэкстыльнай аснове.

— Як часта на базе бібліятэкі ладзяцца творчыя сустрэчы?

— Пляцоўка абласной бібліятэкі рэгулярна становіцца месцам сустрэчы беларускіх пісьменнікаў з чытачамі. У першую чаргу нашы пачэсныя госці — члены Саюза пісьменнікаў Беларусі, актыўная работа вядзецца з абласным аддзяленнем. Штогод мы рыхтуем прапановы ў сумесны план, які ўключае даволі шмат творчых вечароў. Напрыканцы кожнага года на базе бібліятэкі праходзіць цырымонія ўзнагароджання лаўрэатаў абласных прэмій імя Петруся Броўкі і Уладзіміра Караткевіча.

21 снежня ў бібліятэцы адбыўся літаратурна-музычны вечар «Альманаху «Дзвіна» — 65!» і прэзентацыя сёмага выпуску літаратурнага альманаха «Дзвіна: Віцебшчына літаратурная». У 1958 годзе выйшаў у свет першы выпуск абласнога літаратурна-мастацкага альманаха «Дзвіна» літаратурнага аб'яднання пры рэдакцыі газеты «Віцебскі рабочы». Слаўныя традыцыі папярэднікаў працягвае новая «Дзвіна: Віцебшчына літаратурная», якую выдае Віцебскае абласное аддзяленне ГА «Саюз пісьменнікаў Беларусі». Пра асаблівасці сучаснага выдання распавяла Тамара Краснова-Гусачэнка, укладальнік альманаха і старшыня Віцебскага абласнога аддзялення ГА «Саюз пісьменнікаў Беларусі».

— Як развіты партнёрскія адносіны з расійскімі ўстановамі?

— Актыўная работа вядзецца з нашымі прыгранічнымі калегамі: Пскоўскай абласной універсальнай навуковай бібліятэкай, Смаленскай абласной універсальнай навуковай бібліятэкай, Дзяржаўным музеем-запаведнікам А. С. Пушкіна «Міхайлаўскае», а таксама з Астраханскай абласной навуковай бібліятэкай, Курскай абласной бібліятэкай для дзяцей і юнацтва. У рамках мерапрыемстваў у фармаце анлайн праводзім круглыя сталы і канферэнцыі па тэме інклюзіі, работы з дзецьмі. Праз тысячы кіламетраў ладзяцца сустрэчы з расійскімі пісьменнікамі. На 2024 год сумесна са Смаленскай бібліятэкай запланаваны патрыятычны праект, прысвечаны Вялікай Айчыннай вайне. У пачатку чэрвеня калегі са Смаленска прадставяць у нас перасоўную выставу «Наш край не абышла вайна», будзе падпісана сумесная праграма па патрыятычным выхаванні моладзі.

— Ва ўстановы за 95-гадовую гісторыю ёсць нямала ўзнагарод. Якія з апошніх лічыце галоўнымі?

— У 2022 годзе наш інтэрактыўны бібліятэчны праект «Вызваленне Віцебшчыны. 1943-1944» стаў пераможцам рэспубліканскага конкурсу культурных праектаў патрыятычнай тэматыкі, які ініцыявала Міністэрства культуры. Па выніках работы за 2021 год Віцебская абласная бібліятэка была занесена на Дошку гонару паўночнага рэгіёна.

Бібліятэка сёння не толькі захоўвае дакументы, бібліятэчныя спецыялісты самі ствараюць інфармацыйныя рэсурсы. Сярод тых IP, якія карыстаюцца сярод чытачоў і даследчыкаў папулярнасцю: «Афганістан. Без права на забыццё», «Прыдзвінскі край: гісторыя і сучаснасць», «Мастакі Віцебшчыны», «Вызваленне Віцебшчыны. 1943-1944», «Чалавек года Віцебшчыны». У гэтых крыніцах сабраны і згрупаваны па раздзелах гістарычныя звесткі, інфармацыя аб падзеях і асобах Віцебскага рэгіёна, якія пастаянна папаўняюцца. Усе гэтыя электронныя рэсурсы размяшчаюцца на афіцыйным сайце бібліятэкі. У тым ліку дзякуючы даным праектам, зваротам да электроннага каталога мы дасягаем такую колькасць віртуальных наведванняў — каля двух мільёнаў за год.

— Якімі мерапрыемствамі ўстанова будзе адзначаць юбілей?

— У юбілейны год сумесна з абласным тэлебачаннем мы рэалізуем праект, прысвечаны гісторыі Віцебскай абласной бібліятэкі. У яго рамках будуць зняты больш за 20 выпускаў, якія раскажуць аб гісторыі, будынку, аб фондах і чытачах, значных мерапрыемствах — адным словам, аб усіх сферах дзейнасці.

Галоўным мерапрыемствам, якое пройдзе ў верасні, стане ўрачысты вечар з нагоды 95-годдзя. У астатнім бібліятэка працуе ў штатным рэжыме, у юбілейны год мы хіба падвойваем свае намаганні. Сёлета на нашай пляцоўцы пройдзе X навукова-практычная канферэнцыя «Віцебскі край», будзе працягвацца рэалізацыя мэтавых комплексных праграм: «Жывое слова мудрасці духоўнай», «Міласэрнасць», праграма прававой асветы для дзяцей і моладзі. У гадавым плане з'явілася яшчэ больш мерапрыемстваў, усе нашы спецыялісты скіраваны на актыўную работу, каб яшчэ раз даказаць сабе і грамадству, што наш кніжны храм патрэбны Віцебску і гараджанам, а наша ўстанова па праве займае пачэснае і важнае месца ў структуры ўстаноў горада.

— Таццяна Мікалаеўна, як вы прыйшлі ў прафесію?

— У бібліятэчнай справе я больш за 30 гадоў. У 1986 годзе скончыла Мінскі інстытут культуры, атрымаўшы спецыяльнасць бібліятэкара-бібліёграфа. Кнігі любіла заўсёды, а потым, год за годам спасцігаючы гэту справу, зразумела, што люблю і чытачоў, узаемадзеянне з людзьмі. У 2002 годзе прыйшла ў нашу ўстанову бібліятэкарам першай катэгорыі ў аддзел краязнаўства, за дваццаць гадоў давялося прайсці ўсе кар'ерныя прыступкі, а з 2014 года кірую буйнейшай бібліятэчнай установай паўночнага рэгіёна: гэты 2024 год юбілейны і для мяне як для кіраўніка.

— На ваш погляд, ці могуць знікнуць бібліятэкі ў суперніцкай гонцы з сучаснымі медыя?

— Як не толькі прафесіянал, але і як чалавек, я цвёрда ўпэўнена ў тым, што бібліятэкі былі, ёсць і будуць заўсёды. Іншая справа, што бібліятэка як установа павінна прымаць выклікі сучаснасці. Некалькі гадоў таму роля бібліятэк была толькі інфармацыйнай, зараз, калі вялікую долю інфармацыі ўзяў на сябе інтэрнэт, увага спецыялістаў накіравана на заахвочванне наведвальнікаў, культурна-асветніцкую дзейнасць. Трэба адзначыць, што бібліятэкі ў некаторай ступені стаяць вышэй за інтэрнэт: нашы крыніцы дакладныя і вывераныя, мы нясём адказнасць за прадастаўленне інфармацыі. Бібліятэка крочыць у нагу з часам: мы ствараем электронныя рэсурсы, прадастаўляем доступ да баз даных. Такая форма ўзаемадзеяння з насельніцтвам будзе жыць, толькі ў якой форме гэта будзе праз некалькі дзесяцігоддзяў — убачаць нашы дзеці.

Аляксандра ГВОЗДЗЕВА, фота аўтара.

Перажытае — незабытае

«...УСЯКІ ЧАЛАВЕК, ЯКІ МАЕ СЭРЦА, НЕ МОЖА ХАЦЕЦЬ ВАЙНЫ»

Гэтыя нататкі я стаў пісаць па просьбе маіх нашчадкаў, і першае, у чым пераканаўся — час не лечыць: з таго чорнага панядзелка, які гэткай жа чорнай ніткай прашыў усё маё наступнае жыццё, прайшло больш за 80 гадоў! Шмат, здавалася б, аднак успаміны — уласныя, маёй мамы, іншых людзей, ды яшчэ і на паперы — надоўга пазбавілі сну.

Сялянскія карані маіх блізкіх продкаў заглыблены ў Карэліцкім раёне Гродзенскай вобласці. Дзядуля Ануфрый і бабуля Наталля неверагодна цяжкай працай здолелі сабраць грошы і за дзесяць гадоў да пачатку вайны купіць зямлю ў вёсцы Падасоўцы цяпер Баранавіцкага раёна.

Сям'я, што на ёй пасялілася, па тагачасных мерках належала да сераднякоў. У ёй падрасталі два сыны — Дзяніс і Юзік — і дачка Алена, якая пазней стала маёй мамай. Дзяніс праз нейкі час пабраўся шлюбам з Лідай Лешык, Юзік — з Аляксандрай (Саняй) Ваўчок. Першыя сужэнцы жылі і вялі гаспадарку разам з бацькамі, другія — асобна. Дачка вышла замуж у суседнюю вёску Сялец. Ва ўсіх трох сем'ях падрасталі малыя. У Дзяніса — дзве дзяўчынкі Зіна і Марыйка, у Юзіка — два сынкі Сярожа і Славік...

У верасні 1939 года Заходняя Беларусь была ўз'яднана з Усходняй, у чэрвені 1941-га яе акупавала фашысцкая Германія. На захопленай тэрыторыі ўсталяваўся вельмі жорсткі рэжым: у ваколіцах вёскі Падасоўцы дзейнічалі партызаны, немцы, не могучы справіцца з імі, зрывалі злосць на мірным насельніцтве.

...Жанчыны ў той панядзелак губляліся ў здагадках, куды гэта пазабіралі мужчын? Можа, на сход ці на чыгунку — на нейкую цяжкую работу? Бо калі б збіраліся гнаць у Нямеччыну, то загадалі б нешта ўзяць — з вопраткі, з харчоў... І старога Русана павялі... Які ён работнік?

Гаспадыні, чакаючы дадому сваіх, углядаліся ў дарогу, але замест вяртання мужчын заўважылі, што ў вёсцы пажар, і захвалявалiся яшчэ больш. Найстарэйшая, бабуля, загадала вынесці і схаваць у садзе найлепшую вопратку, коўдры, бялізну...

А вось схавацца самім — думка не прыйшла: перашкодзіла не тое ўпэўненасць у сваёй невінаватасці, не тое наіўная вера ў справядлівасць ці проста боязь парушыць акупацыйны рэжым. Ну як жа — зойдуць немцы, глянуць у спіс, што вісіць на сцяне, — спытаюць, дзе астатнія? Падумаюць, што ў партызанах...

У хату і сапраўды заходзіў эсэсавец, нешта гергетаў, камандаваў, каб выходзілі.

Там, на дварэ, яны ўбачылі замучанага Дзяніса. Рукі яго былі звязаныя, як у нейкага бандыта.

Сэрцам чуючы нядобрае, бабуля кінулася спачатку да сына, каб не тое затуліць, не тое развітацца, потым да немца:

— Паночку, ён ні ў чым не вінаваты! Развяжыце яго!

Просьбы гэтай нібы не чулі! Не зважалі і на малую Зіну, якая заходзілася ад плачу.

Між тым адзін з эсэсаўцаў ужо расчыняў дзверы гумна, падганяў усіх картавым «шнеллер!» Амаль адразу ж прагучалі стрэлы і запалалі агнём пабудовы: гумно, хата, хлеў, свіран...

Гэткім жа чынам, трохі раней, карнікі расправіліся з роднымі Юзіка: цёткай Саняй, Славікам і Сярожам. Немец расстраляў іх у сенцах.

Для самога Юзіка рыхтаваўся іншы сцэнарый — публічнага пакарання цераз павешанне. Для гэтага дзядзьку разам з іншым вяскоўцам адвезлі ў вёску Дабромысль. Але часу на тое, каб паставіць шыбеніцу і сагнаць людзей, у немцаў чамусьці не хапіла. Мужчын адвезлі за царкву, загадалі выкапаць магілу... Прагучалі выстралы.

У той панядзелак у вёсцы Падасоўцы загінулі трыццаць два жыхары. Сярод іх Касянікі — Іван, Станіслаў, Станіслава, Мірон, Раман; Шымчыкі — Якаў, Кацярына, Алена, Марыя, Надзея; Мятушэўскія — Аляксандр, Анастасія, Ніна, Аляксандр; Санкоўскія — Юльян і Уладзіслаў; Кот Уладзіслаў; Нядзелька Мікалай...

Знішчаных немцамі вёсак у Беларусі — не адна сотня, колькасць чалавечых ахвяр — дзясяткі тысяч.

Напрыканцы толькі адна цытата. Імператар Аляксандр III казаў: «Я рады, што быў на вайне і бачыў сам усе жахі, непазбежна звязаныя з вайной, і пасля гэтага я думаю, што ўсякі чалавек, які мае сэрца, не можа хацець вайны, а ўсякі палітык, якому Богам даверaны народ, павінен прымаць усе меры для таго, каб пазбягаць жахаў вайны».

Сяргей Русан,
г. Баранавічы.

Бацькі і дзеці

НЯХАЙ БУДЗЕ ЦЯЖКА РУКАМ...

На многіх помніках цяпер сустракаецца кароткі надпіс — па-руску: «Родители не умирают, лишь рядом быть перестают».
І гэта чыстая праўда.

...Пасля заканчэння медвучылішча Антаніна Старышава апынулася ў Сталінградзе, аднак працаваць па спецыяльнасці не паспела — пачалася вайна. Дзяўчына, як амаль усе тады, стала рвацца на фронт і — хай не адразу — просьбу яе пачулі. Трапіўшы ў 10-ю паветрана-дэсантную брыгаду, Тоня з першых дзён адчула, наколькі важная для параненых сама прысутнасць медыка, сама надзея на дапамогу. А таму маладзенькая медсястрычка разам з хірургамі гадзінамі, а то і суткамі працавала ля аперацыйнага стала, рабіла перавязкі, падбадзёрвала, суцяшала параненых...

Пасля вайны не магла ўспамінаць хіба што бітву на Мамаевым кургане, дзе людзей было як снапоў... І дапамагчы ім было ўжо немагчыма.

...Да Берліна нялёгкімі франтавымі дарогамі прайшоў Іосіф (па-вясковаму Юзік) Трубко. З многімі баявымі ўзнагародамі ён вярнуўся ў вёску і быў там паважаным чалавекам, аж пакуль не прызначылі фінінспектарам, не абавязалі спаганяць падаткі за кожны ствол пладовых дрэў і куст агрэсту, за кожную галаву нават дробнай свойскай жывёлы. Фізічна работа ў былога франтавіка была як быццам не цяжкай, але маральна...

Вяскоўцы, не маючы грошай на аплату гэтых падаткаў, высякалі сады, як маглі хавалі альбо збывалі жывінасць. На пытанне, каму гэта выгадна і каму патрэбна, — інспектар адказаць не мог. А тут яшчэ і сябрук моўчкі падвёў яго да яблыні белага наліву, дзе пладоў было, як зорак на небе, і сказаў: «Я лепей сяду ў турму, але дрэва губіць не стану — мне перад Богам соромна».

Інспектару таксама было соромна займацца тым, чым ён займаўся, і таму, каб не ўдзельнічаць у гэтай абіралаўцы, Іосіф сышоў у плытагоны. Казаў: «Цяжка рукам, затое душы лягчэй».

...Тамара — дачка Іосіфа і Антаніны — у дзяцінстве мала думала аб тым, што давялося перажыць бацькам. Яна расла вельмі спрытнай і кемлівай, вельмі артыстычнай. Сама навучылася іграць на гітары.

Маці, згледзеўшы гэтую схільнасць, завяла дачку ў музычную школу па класе баяна.

Потым была паспяховая вучоба ў педагагічным інстытуце — з удзелам ва ўсіх грамадскіх справах, ва ўсіх канцэртах і гульнях КВЗ, дзе на ўра прымалася кожнае выступленне Тамары.

Атрымаўшы дыплом, яна пяць гадоў працавала ў школе-інтэрнаце для дзяцей-сірот, выйшла замуж за маладога механіка Аляксея Лобача, нарадзіла двух сыноў.

З часам Тамару Іосіфаўну запрасілі на працу ў СШ № 2, і... завіравала жыццё ў калектыве! Са сваіх калег настаўніца музыкі стварыла калектыў мастацкай самадзейнасці, які выступаў з канцэртамі то ў вясковых клубах, то на прадпрыемствах, то ў актавых залах... Традыцыйныя жнівеньскія педсаветы ў раёне ператварыліся ў сапраўдныя святы!

У рэпертуары педагога з амаль 50-гадовым стажам шмат задушэўных песень. Сярод любімых — бацькоўскія «На безыменнай вышыні», «Валгаградская бярозка», «Алёша», «На Мамаевым кургане цішыня»...

— Праўду кажуць, што жыццё пражыць не поле перайсці, — уздыхае Тамара Іосіфаўна. — Усяго хапіла: крыўдаў, хвароб, непрыемнасцяў, цяжкіх страт... Перажываць іх мне заўсёды дапамагала і дапамагае гераічная самаахвярнасць мамы, сумленнасць таты.

...Бацькі сапраўды не паміраюць: яны жывуць, пакуль жывуць іх дзеці, пакуль жывая памяць.

Ніна Бурко,
Бярэзінскі раён.

Наўздагон

СТВАРЫЦЬ СВЯТА? ГЭТА ПРОСТА

Навагоддзе, мусіць, самая любімая пара і для дзяцей, і для дарослых, бо ці не ўсе мы чакаем здзяйснення мар, цудаў, падарункаў. Ад каго? Ад родных і блізкіх, ад тых, хто побач.
Да чараўнікоў, якія могуць падарыць свята, далучыліся і супрацоўнікі бібліятэкі.

Для выхаванцаў Цэнтра карэкцыйна-развіваючага навучання і рэабілітацыі мы разам з удзельнікамі аматарскага аб'яднання «Буслянятa» правялі дабрачынны тэатралізаваны паказ «Выхадкі Бабы-Ягі». Падчас яго казачныя героі зладзілі для дзяцей займальныя гульні і віктарыны, спартыўныя эстафеты і вясёлыя танцы.

Не засталіся без увагі і людзі старэйшага пакалення: у рамках дабрачыннай акцыі «Ад усёй душы» мы павіншавалі са святамі нашых ветэранаў — былых бібліятэкараў, падзякавалі ім за працу, уручылі падарункі. Дзед Мароз са Снягуркай стварылі святочны настрой, а казачныя персанажы пажадалі шчаслівага Новага года, здароўя і радасці.

Тамара Мінкіна, *г. Шклоў.*

Усмешачку

НАПІСАНАЕ ЗАСТАЕЦЦА

Наш прыяцель жыве ў вялікай вёсцы пад Мінскам. Там у яго дом, сад, агарод (20 сотак зямлі) і вельмі шмат розных клопатаў — нават зімой. Перад Новым годам ён, напрыклад, купляе шмат невялічкіх падарункаў, складвае іх у прыгожы мяшок, прыбіраецца ў касцюм Дзеда Мароза (дочкі — у Снягурак-сняжынак), і ўсе разам яны выпраўляюцца па хатах, дзе ёсць дзеці альбо адзінокія бабулі-дзядулі. Для іх ладзяцца маленькія канцэрты-віншаванні, ім уручаюцца гасцінцы.

Вось і ў той вечар яны ўжо з паўвуліцы прайшлі, павіншавалі каго-нікаго — ідуць далей. Аж бачаць: кампанія пад ліхтаром, як чорная хмара — падлеткі...

У Дзеда Мароза (ён потым расказваў) было ў думках некуды збочыць, не рызыкаваць, бо нарвацца ж можна на што заўгодна... Але ён не збаяўся: разам са світай падышоў да маладых людзей, павітаўся, пацікавіўся, можа, нехта вершык раскажа ці песню спяе...

— А цукеркі будуць? — з рогатам спыталі хлопцы.

— Ну вядома ж! — паабяцаў Дзед Мароз.

А далей кампанія расступілася, выпхнула ў круг аднаго з хлапчукоў. І ўжо ён, сцягнуўшы з галавы шапку, стаў чытаць:

Погиб поэт! —
невольник чести —
Пал, оклеветанный молвой,
С свинцом в груди
и жаждой мести,
Поникнув гордой головой...

Карацей, прыйшлося «дзеду» раскашэліцца на цукеркі. І парадавацца таму, што жывуць паэты...

Вера Адамчык,
г. Мінск.

МЯСЦОВАЕ САМАКІРАВАННЕ
17 студзеня 2024 г. № 2 (735)
Штотыднёвы дадатак газеты ЗВЯЗДА
ГАЗЕТА ДЛЯ ВЫБАРШЧЫКАЎ І ДЭПУТАТАЎ МЯСЦОВЫХ САВЕТАЎ

Моладзь адказнасці не баіцца

Чарговае пасяджэнне Маладзёжнага савета (парламента) пры Нацыянальным сходзе Рэспублікі Беларусь адбылося ўчора ў знакавым месцы — у Дзяржаўным музеі гісторыі Вялікай Айчыннай вайны. Маладыя парламентарыі падвялі вынікі работы за мінулы год і абмеркавалі планы на будучы, не абмінуўшы ўвагай і самую важную палітычную падзею — адзіны дзень галасавання, які пройдзе 25 лютага. Маладыя актывісты таксама абмеркавалі важнае менавіта для іх равеснікаў пытанне — магчымасць узмацнення адказнасці ў адносінах да электронных сістэм курэння, аж да поўнай забароны іх продажу.

Фота Віктара ІВАНЧЫКАВА.

ТЫМ ЧАСАМ

НА ВЫБАРЫ — З «АЗБУКАЙ ГРАМАДЗЯНІНА»

Беларускі рэспубліканскі саюз моладзі дае 18 студзеня старт рэспубліканскаму маладзёжнаму праекту «Азбука грамадзяніна. Версія 4.0», закліканаму ў даступнай форме праінфармаваць моладзь аб маючых адбыцца выбарах, паведаміла сакратар Цэнтральнага камітэта БРСМ Вераніка ГУДКОВА.

«Наш праект накіраваны на прававую асвету моладзі, прыцягненне яе ўвагі да важных грамадска-палітычных падзей, якія адбываюцца ў краіне, а таксама да адзінага дня галасавання. Наша мэтавая аўдыторыя — студэнцкая і навучэнская моладзь, а таксама моладзь працоўных калектываў», — расказала Вераніка Гудкова БелТА.

Паводле яе слоў, для павышэння эфектыўнасці праекта шырока выкарыстоўваюцца інтэрактыўныя метады, якія даюць магчымасць актывізаваць калектыўную дзейнасць усіх удзельнікаў адукацыйнага працэсу. «Гэтыя метады развіваюць навыкі работы ў камандзе (напрыклад у навучальных міні-групах), фарміруюць вопыт сацыяльнага ўзаемадзеяння, неабходны ў далейшай прафесійнай дзейнасці і сацыяльнай камунікацыі. Паколькі адзіны дзень галасавання праходзіць у Беларусі ўпершыню, першая частка праекта будзе прысвечана пытанням растлумачэння таго, што гэта за дзень, чаму ён стаў адзіным, як праходзіць электаральная кампанія гэтага года. Першая частка праекта — тэарэтычная, а другая — дзелавая гульня для розных узроставых аўдыторый. Падчас такой гульні — фактычнага інсцэніравання працэсу прыняцця закона (рашэння) прадстаўнічым органам — у даступнай форме мы паказваем маладым людзям, як працуе парламент, як адбываецца працэс заканатворчай дзейнасці, непасрэдна працэдуры прыняцця закона — як ён разглядаецца, абмяркоўваецца, куды ўносіцца, хто зацвярджае. Акрамя таго, мы даём удзельнікам магчымасць паспрабаваць сябе ў ролі тых ці іншых дзяржаўных дзеячаў — парламентарыя, дэпутата мясцовай рады, міністра. Дарэчы, уключаючыся ў працэс абмеркавання закона, маладыя людзі могуць яго адхіліць або адправіць на дапрацоўку, калі палічаць, што ён недастаткова прапрацаваны. Але самае галоўнае — пасля гульні кожны ўдзельнік дакладна разумее, у якія органы, калі і каго мы выбіраем сёлета», — дапоўніла сакратар ЦК БРСМ.

Вераніка Гудкова адзначыла, што такія дзелавыя гульні выклікаюць у аўдыторыі вялікую цікавасць, а з інфармацыйнага пункту гледжання маладзёжны праект можа стаць карысным і для людзей больш сталага ўзросту.

«Вельмі сімвалічна, што мы стартуем з «Азбукай грамадзяніна» ў Рэспубліканскім доме моладзі, дзе збярэцца больш за 150 лідараў тэрытарыяльных арганізацый БРСМ, — растлумачыла яна. — Непасрэдна першай гульні будзе папярэднічаць майстар-клас ад трэнера — распрацоўшчыка дзелавых гульняў, старшага выкладчыка кафедры паліталогіі». Гомельская гарадская арганізацыя БРСМ у 2019 годзе прэзентавала першую версію гульні «Азбука грамадзяніна», прысвечаную парламенцкім выбарам 2019-га. Другая была прысвечана прэзідэнцкім выбарам 2020 года, трэцяя — канстытуцыйнаму рэферэндуму актуальнасці. Плануецца, што пятая версія «Азбукі грамадзяніна» выйдзе ў свет у 2025 годзе.

ЧЫРВОНААРМЕЙСКАЯ, 9

Прыём грамадзян, павышэнне якасці, даніна памяці

Графік у сенатараў, як заўсёды, насычаны

24 студзеня Старшыня Савета Рэспублікі Наталля КАЧАНАВА правядзе асабісты прыём грамадзян, у тым ліку індывідуальных прадпрымальнікаў, іх прадстаўнікоў і прадстаўнікоў юрыдычных асоб у г. Мінску. Падрабязную інфармацыю можна даведацца на сайце sovrep.gov.by.

* * *

Намеснік старшыні Савета Рэспублікі Валерый Бельскі і старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па бюджэце і фінансах Таццяна Рунец прынялі ўдзел у пасяджэнні «Дэпутацкага клуба», якое адбылося ў агенцтве «Мінск-Навіны» і было прысвечана Году якасці.

У ходзе дыскусіі на актуальную тэму Таццяна Рунец падкрэсліла, што «падняць якасць жыцця ўсёй краіны на больш высокі ўзровень магчыма толькі ў тым выпадку, калі кожны беларус вызначыць для сябе свой асабісты план па павышэнні якасці сваёй працы, свайго жыцця і будзе старанна яго прытрымлівацца».

Валерый Бельскі запэўніў, што заканадаўчыя і прадстаўнічыя органы атрымаюць якасных выбраннікаў, якім на працягу пяці гадоў наш народ будзе даваряць заканатворчасць, звароты і прадстаўніцтва краіны на міжнароднай арэне. Акрамя таго, сенатар звярнуў увагу, што падчас правядзення перадвыбарнай кампаніі трэба правільна ацэньваць інфармацыю ў сацсетках і на іншых платформах, не паддавацца правакацыям.

***

Члены Савета Рэспублікі Таццяна Абель, Аляксандр Ляхаў, Алег Слінько, Ала Смаляк і Андрэй Шышкін прынялі ўдзел у мітынгу-рэквіеме ў мемарыяльным комплексе «Ала» ў Светлагорскім раёне Гомельскай вобласці, прысвечаным 80-й гадавіне трагедыі спаленай у гады Вялікай Айчыннай вайны вёскі.

«Памяць аб страшнай трагедыі вёскі Ала, іншых населеных пунктаў, якія паўтарылі лёс Хатыні, ніколі не павінна быць сцёртая. Немагчыма ўявіць, праз якія мукі, боль давялося прайсці жыхарам Алы і навакольных вёсак, якіх спалілі, забілі карнікі. А вяскоўцы проста марылі выхоўваць сваіх дзяцей, збіраць ураджай з хлебных ніў, радавацца кожнаму пражытаму дню. Але гэтаму спраўдзіцца не было наканавана», — адзначыла член Савета Рэспублікі Ала Смаляк, падкрэсліўшы, што сучасныя пакаленні павінны зрабіць усё, каб праўда пра трагічныя падзеі Вялікай Айчыннай вайны была захавана і перададзена новым пакаленням.

ШТО МОЖА ДЭПУТАТ

АДЗІНЫ ДЗЕНЬ ГАЛАСАВАННЯ

ПАД ЛЯЖАЧЫ КАМЕНЬ ВАДА НЕ ЦЯЧЭ

Гутарка з намеснікам старшыні Кобрынскага раённага Савета дэпутаў Аляксандрам КУДРАЎЦАВЫМ пра дэпутацкую работу на працягу двух скліканняў, пра сустрэчы з выбаршчыкамі, праблемы і іх вырашэнне, досвед, набыткі і не толькі

Дырэктар сярэдняй школы № 2 горада Кобрына Аляксандр Кудраўцаў на працягу двух апошніх скліканняў быў дэпутатам раённага Савета. Больш таго, абодва разы калегі аказвалі давер і абіралі Аляксандра Яўгенавіча намеснікам старшыні раённага Савета. Сённяшняя наша размова пра тое, што можа зрабіць дэпутат мясцовага Савета, а таксама пра работу з выбаршчыкамі і з моладдзю, пра карысць гэтай работы для асабістага росту і развіцця.

— Абодва скліканні я працую ў адной і той жа акрузе, геаграфічна гэта тэрыторыя на поўдзень ад нашай ўстановы адукацыі, — пачынае расказ Аляксандр Яўгенавіч. — Гэта ўжо далёка не цэнтр горада. У акругу ўваходзяць і кварталы шматпавярховікаў, і прыватны сектар, тут размяшчаюцца прадпрыемствы і арганізацыі, адукацыйныя, спартыўныя ўстановы. Скажам, сустрэчы з выбаршыкамі, прыёмы грамадзян за гэты час праходзілі ў спартыўнай установе «Атлант», каледжы бытавога абслугоўвання, у зале прадпрыемства «Райаграсэрвіс». А паколькі я намеснік старшыні райсавета, то даводзіцца разглядаць звароты грамадзян з усяго раёна і горада, а не толькі сваёй акругі.

— І якія ж тэмы зваротаў сустракаюцца найчасцей? Як паказвае практыка прыёмаў кіраўнікоў выканаўчых органаў улады на розных узроўнях, даволі часта грамадзяне ўздымаюць пытанні ЖКГ, добраўпарадкавання, дарог. Да дэпутата ідуць з такімі ж праблемамі?

— Так, найбольш часта людзі звяртаюцца з праблемамі ў рабоце жыллёва-камунальнай гаспадаркі. Асабліва многа такіх зваротаў было ў папярэднім скліканні. Бывалі выпадкі, што разам са спецыялістамі гэтай арганізацыі літаральна лазілі па падвалах з працечкай каналізацыйных труб, хадзілі па кватэрах, у якія не паступае як след цяпло. Бо гэта найважнейшыя пытанні забеспячэння жыццядзейнасці людзей: падобную скаргу не пакінеш на потым. Варта сказаць, што праблемы вырашаліся, такі досвед таксама каштоўны: пачынаеш разумець, якая гэта складаная сістэма — жыллёва-камунальная гаспадарка горада, як няпроста забяспечыць дакладнае функцыянаванне яе розных галін, колькі сродкаў і намаганняў патрэбна.

Можна згадаць, як у пачатку дэпутацкай работы выклікалі пэўнае здзіўленне пытанні, на першы погляд, дробязныя. Напрыклад, аднаму суседу перашкаджае наяўнасць у другога суседа ката ці сабакі, альбо суседзі не могуць падзяліць, умоўна кажучы, метр зямлі на мяжы ўчасткаў. Але ж, калі пачынаеш унікаць у сутнасць праблем, то разумееш, што яны насамрэч не дробязныя, а глыбейшыя. Гаворка ідзе пра адносіны людзей у соцыуме, пра агульную культуру грамадзян, уменне будаваць камунікацыі. Стараешся размаўляць, пераконваць, наводзіць на думку аб большай цярпімасці альбо ўменні знаходзіць кампраміс. Па спрэчных зямельных пытаннях даводзілася прыцягваць землеўпарадкавальныя службы, выязджаць на месцы.

— Ну і якія высновы рабіў дэпутат пасля падобных сустрэч і выездаў?

— Калі ўдавалася нават не вырашыць пытанне, а па-добраму пагаварыць з чалавекам, заклікаць яго паглядзець на праблему з іншага боку і пераканацца, што яна не такая ўжо значная, глабальная, — і чалавек пагаджаўся, то я адчуваў

пэўнае задавальненне. Умоўна кажучы, не абавязкова ж судзіцца за той злашчасны метр зямлі. Можна, напрыклад, паглядзець, як вырашалі гэту праблему бацькі — часцей за ўсё пытанні ўзнікаюць на ўчастках, якія перайшлі ў спадчыну — і дамовіцца. Не скажу, што заўсёды, але часам усё ж удавалася дастукацца да свядомасці людзей.

Вядома, у дэпутата няма грошай, каб пракласці кіламетр асфальту альбо ўладкаваць тратуар, але ж на дэпутацкія запыты, якія я накіроўваў у самыя розныя арганізацыі, заўсёды прыходзілі канструктыўныя адказы. Бывала, што пытанні вырашалі, у іншых выпадках, тлумачылі, чаму нельга зрабіць, інфармавалі, калі стане магчыма зноў звярнуцца да ўзнятага пытання.

— Што найбольш непакоіць дэпутапедагога Кудраўцава?

— Мне заўсёды былі вельмі важныя стасункі з людзьмі, любыя камунікацыі. Скажам, калі дзіця па нейкай прычыне пераходзіць у нашу школу, я доўга гутару з бацькамі, мне важна даведацца, якія праблемы іх хвалююць, чым жыве сям'я. А калі камунікуеш па-за школай, атрымліваеш яшчэ больш інфармацыі для роздуму найперш як для педагога, выхавацеля. Сённяшнія нашы вучні — заўтрашнія грамадзяне, выбаршчыкі.

Асабліва мяне як педагога непакоіць мікраклімат у маладзёжным асяроддзі. Паводзіны маладых людзей у соцыуме, у грамадскіх месцах адлюстроўваюць гэты мікраклімат. І на пэўным прамежку часу даводзілася змагацца з негатыўнымі з'явамі ў межах маёй акругі. Бо здараліся праяўленні непаважлівых, нават, я б сказаў, хамскіх паводзін у дачыненні да дарослых людзей. Апошняе давялося назіраць побач з інтэрнатам каледжа. Я сам праходзіў паблізу і ўбачыў такія праявы нявыхаванасці. Нават адзінкавыя падобныя выпадкі нельга пакідаць без увагі.

— І як вы рэагавалі?

— Перш-наперш спыняў такія выхадкі, рабіў заўвагі. Ну а потым вяртаўся да гэтай тэмы ў рамках модных цяпер дыскусійных пляцовак. Лічу ўдачай, калі атрымаецца выцягнуць на размову ўсіх удзельнікаў сустрэчы. Як правіла, спачатку прымаюць удзел больш актыўныя дзеці, з ліку добрых вучняў. Але ж калі ўдаецца зачапіць, то пачынаюць задаваць пытанні, уступаюць у дыскусію і астатнія. Пра тыя хамскія выпадкі — гэта без варыянтаў — іх асуджала ўся аўдыторыя. А вось іншыя моманты... Прыходзіў да высновы, што гэта і нашыя недапрацоўкі: педагогаў, бацькоў — што юнакі і дзяўчаты часам не ведаюць гістарычных фактаў, не валодаюць заканадаўчымі нормамі. Калі пачынаеш размаўляць, то і выяўляеш агрэхі выхавання, асветы.

Дыскусійныя пляцоўкі часам праходзілі не проста актыўна, а з даволі высокім градусам напружання. Ну, скажам, маладыя людзі ставілі пытанне так: «Што я раблю дрэннага, калі ўжываю вэйп?» альбо «Што дрэннае ў тым, што выйду і пастаю на плошчы?» Звычайна я адказваю так: «Вы можаце рабіць усё, што заўгодна. Але ж вы павінны ўсведамляць меру сваёй адказнасці. У выпадку з вэйпамі вы, перш за ўсё, рызыкуеце сваім здароўем, а таксама можаце перашкаджаць тым людзям, якія побач. А калі хочаце выйсці на плошчу, каб нейкім чынам абазначыць сваю пазіцыю, то гэта варта рабіць у рамках закона». І далей мы разбіраем, дзе яны бяруць інфармацыю на тую альбо іншую тэму. Высвятляеццца, што ледзь не на 99 працэнтаў — у інтэрнэце і ў стасунках адно з адным. Тады я раю ім не спяшацца з ацэнкамі, вывадамі, а пагаварыць з бацькамі, педагогамі, потым звярнуцца да сваіх аўтарытэтаў у інтэрнэце, а ў канцы ўважліва пачытаць заканадаўчыя акты. І толькі пасля гэтага можна зрабіць выснову, ці патрэбна ім тое, аб чым так павярхоўна меркавалі напачатку. Пасля гэтага, як правіла, яны пачынаюць разважаць, думаць, а гэта ўжо добра. Таму я заўсёды выкарыстоўваю любую магчымасць паўдзельнічаць, калі гаворка ідзе пра дыскусійныя пляцоўкі.

— Што, на ваш погляд, галоўнае ў пытаннях выхавання асобы, грамадзяніна?

— Паводле майго глыбокага пераканання, дзеці такія, якімі мы іх выхавалі. Мяне нярэдка пытаюць нават былыя выпускнікі: «А што, праўда, цяперашнія школьнікі горшыя за былых, імі цяжка кіраваць, менш матываваныя да вучобы, менш дысцыплінаваныя?» Я адказваю, што гэта памылковае, павярхоўнае меркаванне. Дзеці заўсёды дзеці. Калі бацькі больш занятыя забеспячэннем сям'і, — менш увагі ўдзяляюць выхаванню дзяцей. У іншых выпадках узровень дастатку не такі, як хацелася б, і апошняе тым ці іншым чынам праяўляецца ва ўзаемаадносінах у дзіцячых калектывах, узнікаюць пытанні з вучобай, дысцыплінай. Паўтараю, узровень выхаванасці, маральнасці, правасвядомасці нашага юнага пакалення цалкам залежыць ад дарослых. Аб гэтым ужо гавару з бацькамі не толькі на бацькоўскіх сходах, але і на сустрэчах з выбаршчыкамі, у працоўных калектывах. Дарэчы, бацькоўскія сходы ў нашай школе апошнім часам праходзяць даволі актыўна. На іх таксама абмяркоўваем актуальныя праблемы гарадскога жыцця.

Вось і змест работы школьнага лагера працы і адпачынку мы таксама ўзгадняем на бацькоўскім сходзе. Наш лагер ужо некалькі гадоў запар займае першае месца ў краіне сярод падобных форм адпачынку. І мой статус дэпутата таму спрыяе.

— Якім чынам?

— Што ўяляе сабой гэты лагер? Падбіраецца 50 чалавек, вучняў старэйшых класаў, якія дзевяць дзён пражываюць у палатках на тэрыторыі школы. Падлеткі выконваюць пасільную работу, якую прадастаўляе раённы цэнтр занятасці. Акрамя таго, мы арганізоўваем ім вольны час, багатую культурную, забаўляльную праграмы. А вось выхаваўчыя мерапрыемствы праводзяцца не ў форме лекцыі альбо гутаркі настаўніка, а найперш як жывыя сустрэчы з цікавымі суразмоўцамі. Старшакласнікі з задавальненнем гутараць з людзьмі, якія дабіліся пэўных поспехаў у жыцці, якія займаюць прыкметныя пасады. Такім чынам мне ўдавалася запрасіць у лагер асобных кіраўнікоў раёна, дэпутатаў розных узроўняў. Скажам, у нас быў дэпутат Палаты прадстаўнікоў Васіль Мікалаевіч Дземідовіч — таксама педагог, які ўмее весці гутарку з маладым пакаленнем. Нашым дзецям было цікава сустракацца з такімі людзьмі, яны задавалі шмат пытанняў. Потым названыя сустрэчы абмяркоўваюцца, успамінаюцца. А дарослыя спікеры часам на рознага ўзроўню нарадах прыводзяць прыклады сваіх стасункаў, размоў у лагеры. Хто ведае, можа, вось гэтыя сустрэчы паўплываюць на нейкія рашэнні, якія будуць прымацца ў далейшым. Такім чынам ажыццяўляецца яшчэ адна форма зваротнай сувязі, у важнасці якой я не адзін раз меў магчымасць пераканацца падчас сваёй дэпутацкай работы.

— А чым гэтая работа стала карыснай для вас як кіраўніка, асобы, педагога?

— Гэта вельмі карысны досвед, магчымасць пашырыць свой кругагляд, гэта дадатковыя нагоды для ўсебаковага развіцця асобы... Пералік можна працягваць. Адна справа, калі ты варышся ў сваёй прафесійнай кухні, а другая, калі прыходзіш на сесію, рыхтуеш пытанне да разгляду, камунікуеш з кіраўнікамі іншых устаноў і арганізацый раёна. Скажам, за два скліканні мы выязджалі ў розныя населеныя пункты раёна, вывучалі пытанні навядзення парадку на зямлі, аховы лясоў і набярэжных зон, работы самых розных служб, якія забяспечваюць жыццядзейнасць насельніцтва. Я глыбей і лепш пазнаў свой раён.

Некалькі гадоў у нас, як і ў іншых раёнах, выбіраецца маладзёжны парламент. Мне цікава размаўляць з маладымі людзьмі, якія ўмеюць мысліць, выказваюць крэатыўныя ідэі і прапановы.

Ну і ў практычным плане дэпутацкая работа прыносіць вынікі: ты атрымліваеш навыкі больш шырокага, рознабаковага падыходу да вырашэння пытанняў. Пра лагер працы і адпачынку я згадваў. У нас паўтара года таму каля школы ўладкавалі стадыён са штучным пакрыццём. А папярэднюю работу па падрыхтоўцы, добраўпарадкаванні ў якасці спонсараў правялі прадпрыемствы горада. Паспрыялі калегі-дэпутаты.

Час ад часу мяне пыталі, маўляў, навошта табе гэта, са школай клопатаў хапае. Яно так, але я па жыцці быў актыўным чалавекам. Мне не ўсё роўна, што адбываецца ў маім горадзе, у маім мікрараёне, на маёй вуліцы. Таму і дэпутацкія абавязкі не здаваліся цяжарам, лішняй нагрузкай. Я заўсёды з задавальненнем сустракаюся з людзьмі, адчуваю вялікую радасць, калі ўдаецца хоць трохі дапамагчы чалавеку. А стасункі, несумненна, узбагачаюць. Новым дэпутатам, якія прыйдуць нам на змену, хачу пажадаць быць актыўнымі, нераўнадушнымі, тады ўсё атрымаецца. Варта памятаць народную мудрасць, што пад ляжачы камень вада не цячэ. Кобрын — вельмі прыгожы, дагледжаны горад з багатай гісторыяй. Для яго развіцця, падтрымання, узбагачэння гарадскога жыцця патрэбныя людзі з новымі ідэямі, шырокім кругаглядам, такіх дэпутатаў хацелася б бачыць у новым скліканні.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

ТРАНСПАРТ, ДАРОГІ, КАМУНАЛЬНЫЯ ПЫТАННІ

Якія праблемы хвалююць жыхароў аграгарадка

На тэрыторыі Гомельскага раёна ў аграгарадку Урыцкае старшыня Гомельскага абласнога Савета дэпутатаў Кацярына ЗЕНКЕВІЧ правяла асабісты прыём грамадзян. У ім прыняла ўдзел і старшыня Гомельскага раённага Савета дэпутатаў Вікторыя ЛАДУЦЬКА.

Урыцкі сельсавет — адзін з самых буйных у раёне па колькасці насельніцтва. Многія мясцовыя жыхары працуюць і вучацца ў абласным цэнтры. На прыёме старшыні Гомельскага абласнога Савета дэпутатаў было ўзнята пытанне ўнясення змен у расклад руху грамадскага транспарту.

Увод аўтобуснага прыпынку ў аграгарадку па вуліцы Леніна запланаваны ў другім квартале. Такое тлумачэнне атрымала жыхарка Урыцкага на свой зварот.

— Трэба адкарэкціраваць расклад транспарту з пачаткам працоўнага дня на «Хімзаводзе», а таксама разгледзець магчымасць увядзення новага маршруту з Урыцкага ў Гомель праз мікрараён «Сельмаш», — папрасіла заяўніца.

— Расклад рэйсаў у хуткім часе будзе адкарэкціраваны, — запэўніла старшыня аблсавета.

Што датычыцца просьбы, аб адкрыцці дадатковага маршруту з аграгарадка ў Гомель, то гэта пытанне прааналізуюць, вывучаць меркаванні мясцовых жыхароў.

З просьбай разгледзець магчымасць карыстацца тэхнічным памяшканнем шматпавярховага дома для захоўвання дзіцячых калясак звярнулася маладая маці. Як патлумачыла жанчына, яна жыве на чацвёртым паверсе пяціпавярховіка. Без ліфта падымацца на верхні паверх даволі праблематычна. Каляску можна было б пакідаць у тэхнічным памяшканні, якое знаходзіцца на балансе камунальнікаў.

— Трэба пайсці жыхарам насустрач і ўрэгуляваць пытанне, — адзначыла Кацярына Зенкевіч.

Жыхарка вуліцы Леніна ва Урыцкім звярнула ўвагу на неабходнасць абсталяваць пешаходную дарожку па іх вуліцы.

— Разгледзьце ўважліва сітуацыю. Калі пешаходная дарожка сапраўды неабходна, будзем уносіць яе ў план работ, — даручыла кампетэнтным службам Кацярына Зенкевіч.

Яшчэ адзін зварот старшыні Гомельскага абласнога Савета дэпутатаў адрасавала жыхарка аграгарадка, якая паскардзілася на нездавальняльны стан падвальнага памяшкання іх шматкватэрнага дома.

Па словах заяўніцы, з-за таго, што некаторыя нядобрасумленныя жыхары дома зліваюць цвёрдыя бытавыя адходы ў каналізацыю, засмечваюцца трубы. У выніку бруд трапляе ў падвальнае памяшканне.

Як патлумачыў начальнік аддзела жыллёва-камунальнай гаспадаркі Гомельскага райвыканкама Сяргей Белы, перад прыёмам сітуацыю ў доме па адзначаным адрасе вывучыла санітарная служба: слядоў каналізацыйных сцёкаў або цвілі ў падвальным памяшканні не знойдзена.

— Пытанне ставім на кантроль. Пры неабходнасці вернемся да яго яшчэ раз, — адказала Кацярына Зенкевіч.

На кантролі дэпутата застаецца і яшчэ адзін зварот з Урыцкага. Гэта рамонт 400 метраў дарожнага пакрыцця па вуліцы 50 год Кастрычніка, што засталіся неадрамантаванымі.

Наталля КАПРЫЛЕНКА,
фота Гомельскай раённай газеты «Маяк».

У СВАЁЙ АКРУЗЕ

Знайсці работу дапамог дэпутат

Для народнага выбранніка не існуе закрытых тэм, ён павінен адгукнуцца на любую праблему грамадзяніна. А калі спатрэбіцца, то і работу шукаць. У кожнага дэпутата тут свой механізм дзеянняў. Сёння сваім вопытам дзеляцца прадстаўнікі прадстаўнічай улады Асіповіцкага раёна.

Старшыня Асіповіцкага райсавета Сяргей СУВЕЕЎ, які паралельна ўзначальвае і раённую камісію па садзейнічанні ў працаўладкаванні, прызнаецца, што неаднойчы асабіста хадайнічаў перад работадаўцам за таго ці іншага жыхара. Ну а колькі тых, каму дапамог парадай або падтрымкай, нават і падлічыць цяжка.

— Летась дапамаглі знайсці работу некалькім дзясяткам чалавек, — удакладняе дэпутат. — Працаўладкоўваем на заводы, у сельгасарганізацыі. Вядома, без жадання самога чалавека працаваць цяжка нешта зрабіць, але мы нават тут не здаёмся. Што датычыцца вакансій, то ў мясцовым «цэнтры занятасці» заўсёды ёсць што прапанаваць. Сакратар нашай камісіі **галоўны спецыяліст аддзела Упраўлення па працы, занятасці і сацыяльнай абароне Асіповіцкага райвыканкама Таццяна ЕРКО** валодае сітуацыяй на раённым рынку працы. Калі няма патрэбнай кваліфікацыі, не бяда. Адзін з варыянтаў — прайсці перанавучанне ад службы занятасці.

За мінулы год камісія правяла каля паўсотні пасяджэнняў, у тым ліку і на базе сельсаветаў. Па дапамогу ў працаўладкаванні звярнуліся 196 чалавек, 47 з якіх — паўторна. Некаторыя з апошніх за год паспелі аформіцца на работу і зволіцца з яе, а некаторыя нават і не з'явіліся там, куды іх рэкамендавалі. Як правіла, гэта людзі, якія вядуць асацыяльны лад жыцця і знаходзяцца пад наглядам міліцыі. У большасці выпадкаў прычынамі іх пастаноўкі на ўлік з'яўляюцца злоўжыванне алкаголем або праблемы з законам, і, як вынік, адсутнасць жадання працаваць.

— З амаль 60 чалавек, якіх мы працаўладкавалі, больш чым палова — гэта тыя, што стаяць у міліцыі на ўліку, — удакладняе сакратар камісіі. — Калі чалавек быў згодны працаваць, выдавалі яму адразу ж накіраванне на работу. Усім, хто звярнуўся, падабралі вакансіі, у нас ёсць што прапанаваць. На вёсцы работу таксама не праблема знайсці. У сельгаспадарках заўсёды патрэбны рабочыя рукі. Летась двух чалавек працаўладкавалі жывёлаводамі на прадпрыемства «Аграпрамтэхзабеспячэнне» у вёску Ставішча, ім там нават жыллё падабралі.

Суразмоўніца адзначае, што Асіповіцкі райвыканкам па выніках 9 месяцаў мінулага года адзіны на Магілёўшчыне выканаў прагнозны паказчык у вобласці садзейнічання занятасці насельніцтва па ўдзельнай вазе працаздольных грамадзян, якія ўпершыню трапілі ў базу не занятых у эканоміцы.

Найбольш сацыяльна адказныя грамадзяне самі спяшаюцца знайсці работу, але хапае і такіх, якім дапамога неабходная. Няма сельсавета, дзе б дэпутаты не займаліся пытаннямі працаўладкавання. Аграгарадок Дрычын знаходзіцца ў 35 кіламетрах ад райцэнтра. На тэрыторыі сельсавета жыве 500 чалавек, 281 з іх — працаздольнага ўзросту. У мясцовай гаспадарцы ААТ «Сельгасінвест», якую можна лічыць у маштабах сельсавета бюджэтаўтваральнай, працуе ў сярэднім 70 чалавек. Некаторыя месцічы занятыя ў сферы гандлю, культуры, адукацыі, лясной гаспадаркі. Беспрацоўных на дадзены момант 24, з іх 12 — асацыялы, з якімі прыходзіцца пастаянна няньчыцца.

— Тут задзейнічаны і дэпутаты, і міліцыя, і служба занятасці, — уздыхае **старшыня сельсавета Мікалай ЯРОМАЎ**. — Амаль штомесяц яны ў нас праходзяць праз Савет прафілактыкі правапарушэнняў, мы іх кадзіруем, робім ім дакументы. Без пашпарта ж нікога на работу не бяруць. За апошнія 10 гадоў я, напэўна, 8 пашпартоў за свае грошы зрабіў, нават вазіў некаторых у горад, каб сфатаграфавалі на дакумент. Асабліва шмат прыходзіцца важдацца з праблемнымі жыхарамі ў зімовы перыяд. Летам яны крыху пры справе, у лес у грыбы ды ягады ходзяць, здаюць дзяржаве і грошы зарабляюць. А зімой пачынаюць шкодзіць, лазіць па чужых скляпах.

> Асіповіцкі райвыканкам па выніках 9 месяцаў мінулага года адзіны на Магілёўшчыне выканаў прагнозны паказчык у вобласці садзейнічання занятасці насельніцтва па ўдзельнай вазе працаздольных грамадзян, якія ўпершыню трапілі ў базу не занятых у эканоміцы.

Каб працаваць з такой катэгорыяй насельніцтва, трэба мець жалезныя нервы, але жывое сэрца, бо без гэтага дапамога не будзе шчырай. Суразмоўнік з болем у голасе расказвае пра аднаго свайго падапечнага, які так і не змог пераадолець згубнай схільнасці да алкаголю. Калі не піў, працаваў на сумленне, а запіваў, ні на што не быў годны. І зусім жа яшчэ малады чалавек... Паехаў на заробкі ў Расію і загінуў. Родныя прывезлі на радзіму прах, а старшыня сельсавета паклапаціўся пра яго пахаванне на мясцовых могілках. Хлопец з няшчаснай сям'і, бацькі самі злоўжывалі моцнымі напоямі.

Згадаем яшчэ адзін сумны выпадак. Дастаткова маладая жанчына, працавітая, акуратная, але мае схільнасць да спіртнога. Дачку прапіла — пазбавілі бацькоўскіх правоў, зараз можа страціць і сямігадовага сына.

— Калі не п'е — нармальны чалавек, адэкватны, а як сыходзіць у запой, усё ідзе наперакос, — перажывае дэпутат. — Працавала сацработнікам, яе звольнілі з-за п'янак, пасля таго як закадзіравалася, асабіста хадайнічаў, каб прынялі назад. Але яна зноў сарвалася і страціла работу. Пасля Новага года разглядалі яе на Каардынацыйным сходзе. Паставілі перад умовай, што калі за тры месяцы не выправіцца і не працаўладкуецца, пазбавяць бацькоўскіх правоў і на другое дзіця. Яна плакала, абяцала выправіцца.

Патрэба ў кадрах на тэрыторыі сельсавета ёсць, вакансіі адкрываюцца і па лініі спажыўкааперацыі, і клубнай дзейнасці, і сельскай гаспадаркі. Мікалай Яромаў па просьбе працадаўцаў шукае кандыдатаў. Задаволены тым, што кіраўнікі гаспадарак, мяжуючых з сельсаветам Пухавіцкага і Старадарожскага раёнаў, адгукаюцца на просьбы дапамагчы з занятасцю насельніцтва. Са Старых Дарог, напрыклад, нават прыязджае аўтобус, які возіць тутэйшых на работу ў аграгаспадарку ў суседнім раёне.

На жаль, моладзь больш імкнецца да гарадскога жыцця, але ёсць прыклады і адваротныя. Тры гады таму маладая сям'я пераехала з Мінска ў вёску — па месцы жыхарства бацькоў жонкі. Зараз яны ўсе разам займаюцца сельскай гаспадаркай, даглядаюць кароў, робяць сыры і іншыя прысмакі на продаж. Мікалай Яромаў, дарэчы, таксама паспрыяў таму, каб у іх бізнес быў жывы. Сам ён у мінулым аграном, ведае, які кірунак лепш развіваць. Сям'я пачынала з авечак, але ён параіў, што больш прыбыткова будзе заняцца каровамі. І сапраўды справы наладзіліся.

Выконваючы абавязкі старшыні Свіслацкага сельсавета Аляксей ТРАЦЦЯКОЎ з ходу прыводзіць некалькі прыкладаў, як ён прымаў удзел у працаўладкаванні мясцовых жыхароў. Двух мужчын, якія перабіваліся часовымі заробкамі і злоўжывалі моцнымі напоямі, пераканаў закадзіраваць і прайсці абучэнне на качагараў кацельнай. Асабіста вазіў іх у раённую службу занятасці, каб заключыць дагавор на абучэнне, паручыўся, што пратэжэ не падвядуць. Мужчыны месяц ездзілі ў Бабруйск на вучобу, калі грошай на дарогу не было, старшыня пазычаў са словамі: пасля першай зарплаты разлічыцеся. Зараз сяльчане пры справе, грошы зарабляюць, абноўкі сабе купляюць. І ў міліцыі да іх прэтэнзій няма.

— Штомесяц на Савеце грамадскага правапарадку мы калегіяльна разглядаем розных парушальнікаў спакою, якія на працягу месяца нешта супрацьзаконнае ўчынілі, — расказвае выконваючы абавязкі старшыні. — На пытанне, чаму не працуеце, у іх адзін адказ — не даваюць. Аднаго такога, якога на работу не бралі, угварыў закадзіраваць. Асабіста паручыўся за яго перад кіраўніком калгаса. Чалавек працуе даглядчыкам жывёл. І яму добра, і ўсім астатнім. Сэнс жыцця з'явіўся. Потым яшчэ за аднаго маладога чалавека перад старшынёй калгаса хадайнічаў. У яго работы не было, ён папрасіў дапамагчы ў пошуках. Я і дапамог. Калі ёсць работа, гэта адначасова і дысцыплінуе, і робіць ад абставін незалежным.

Нэлі ЗІГУЛЯ.

З ДУШОЙ І ГАСПАДАРЧЫМ ПАДЫХОДАМ

Галіна КАНЕЦКАЯ з Капцёўкі Гродзенскага раёна прызнана старастай года ў абласным конкурсе органаў мясцовага кіравання і самакіравання

Дзейнасць грамадскіх актывістаў ацэньваецца па цэлым шэрагу крытэрыяў. Вызначаецца ўменне працаваць з людзьмі і вынікоўвасць гэтай работы. Важна чуць прапановы з месцаў, улічваць думкі грамадскасці па самых злабадзённых пытаннях, а таксама прыцягваць жыхароў да агульна карысных спраў. Усім гэтым якасцям адпавядае староста з Капцёўкі. Урачыстая цырымонія ўшанавання адбылася з удзелам кіраўніцтва Гродзенскай вобласці.

Галіна Канецкая прызнаецца, што ўзнагарода была ў некай ступені нечаканай. Але прыемна, што яе заўважылі. Работа старасты не заўсёды на віду, між тым патрабуе даволі значных намаганняў. І гэта не толькі вырашэнне нейкіх арганізацыйных пытанняў, але і непасрэдны ўдзел у мерапрыемствах, акцыях ці практычнай рабоце.

Напрыклад, зараз актуальная тэма — расчыстка снегу. Рэгіён, можна сказаць, замяло. З панядзелка староста патэлефанавала ў мясцовую школу адкуль адправілі валанцёраў для дапамогі адзінокім старым.

— Мы вельмі шчыльна працуем з Капцёўскай сярэдняй школай, у нас наладжаны добры кантакт з валанцёрамі, яны арганізавана выйшлі на расчыстку снегу, пачалі з дома, дзе жывуць педагогі-ветэраны. Мы тэлефануем нашым адзінокім жыхарам і прапануем дапамогу. Па іх адрасах і адпраўляюцца школьнікі, — расказала староста.

Дарэчы, свой кантынгент найбольш уразлівай катэгорыі жанчына ведае дасканала — яна працуе спецыялістам раённага тэрытарыяльнага цэнтра сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва. Работу лічыць хутчэй прызваннем, чым службовым абавязкам. Гэта якасць і вылучыла Галіну Янаўну ў старасты. Яна выконвае свой грамадскі абавязак ужо дзесяць гадоў. Добра ведае жыхароў не толькі свайго аграгарадка, але і навакольля. Алгарытм дзейнасці даволі просты — выяўляць прадстаўнікоў уразлівых сацыяльных груп і прымаць меры. У некаторых выпадках дастаткова наладзіць кантакт, а іншым варта аказаць і практычную дапамогу. У полі зроку Галіны Канецкай каля 750 чалавек менавіта ўразлівай катэгорыі, з іх — 440 адзінокіх і адзінока пражываючых пенсіянераў, больш за 60 шматдзетных сем'яў.

Пры гэтым староста не чакае, пакуль да яе звернуцца з просьбай, а сама ставіць пытанне: чым дапамагчы?

— Асаблівай увагі патрабуюць шматдзетныя сем'і і тыя, хто знаходзіцца ў сацыяльна небяспечным становішчы. Мы іх трымаем на пастаянным кантролі. За некаторымі патрэбен штотыднёвы нагляд, а іншы раз і штодзень трэба зайсці, паглядзець, як справы, — заўважае субяседніца.

І асабліва радасна на душы, калі такая дапамога прыносіць свой плён. Агульнымі намаганнямі з работнікамі сельвыканкама ўдалося вярнуць у сям'ю малое дзіця жыхароў Капцёўкі. Гэтаму папярэднічала даволі значная работа...

Падрабязнасці расказала **кіраўнік спраў Капцёўскага сельвыканкама Анастасія МАЦКЕВІЧ**. Так сталася, што ў маладой сям'і ўзнікла праблема з жыллём. Умовы для дзіцяці не адпавядалі нармальнаму становішчу. Дзіця з сям'і забралі, але яго бацькоў не пакінулі без увагі. Мужчыну дапамаглі з працаўладкаваннем, жанчына па падказцы работнікаў сацыяльнай службы атрымала інваліднасць, зараз яна ў дэкрэтным водпуску. Як аказалася, людзі проста не ведалі, куды звярнацца і што рабіць. Цяпер уся сям'я жыве разам у выдзеленай кватэры. Яны атрымліваюць гуманітарную дапамогу па лініі Чырвонага Крыжа, нераўнадушныя гродзенцы дапамаглі з мэбляй, бытавой тэхнікай.

Галіна Канецкая по роду сваіх абавязкаў трымае руку на пульсе падзей. Яна — член аглядальнай камісіі і савета грамадскага пункта аховы правапарадку, супрацоўнічае з органамі ўлады і ўчастковым інспектарам, праводзіць грамадскі кантроль за дзейнасцю розных службаў, уносіць прапановы па ўдасканаленні работы ўстаноў і арганізацый, садзейнічае ў правядзенні культурных мерапрыемстваў. Цэнтральнае месца ў пераліку спраў займае абследаванне падворкаў і падтрыманне парадку. Тут, як і ў многіх сельскіх Саветах, праводзіцца конкурс на найлепшае добраўпарадкаванне тэрыторыі, пераможцы атрымліваюць падарункі. Дарэчы, Галіна Янаўна і сама займаецца азеляненнем — прыгожыя кветнікі на цэнтральнай плошчы аграгарадка — яе работа. Жанчыну называюць сапраўдным спецыялістам па кветках — яна ведае, дзе набыць насенне і як яго высадзіць. Прыгожы кветнік жанчына стварыла і на сваім прысядзібным участку.

Апошнім часам набірае папулярнасць раённы конкурс «Я Магу». Менавіта з дапамогай старасты выяўлены таленавітыя людзі з інваліднасцю, якія займаюцца творчасцю — вышываюць, вяжуць, складаюць вершы, малююць карціны. Некаторыя з іх сталі лаўрэатамі конкурсу, атрымалі грашовыя прэміі. Таксама ў сельскім Савеце прынята віншаваць заслужаных юбіляраў, доўгажыхароў. Не так даўно віншавалі сужэнцаў, якія разам пражылі 60 гадоў.

У пастаянным полі зроку вясковай старасты і чысціна навакольнага асяроддзя. Сёлета работа ў гэтым кірунку працягнецца. У дварах аграгарадка пачалася ўстаноўка кантэйнераў для асобнага збору смецця. Напачатку іх паставяць каля трохпавярховіка, затым на іншых падворках. Гэта будзе для жыхароў зручна, лічыць субяседніца, але кантраляваць сітуацыю ўсё роўна прыйдзецца.

Галіна Канецкая любіць свой родны куток і хоча бачыць яго чыстым і ўтульным. Капцёўка мяняецца проста на вачах. Значна зменшылася колькасць пустых дамоў, вядзецца забудова выдзеленых пад гэта ўчасткаў. Цяпер увага скіравана на ачыстку вуліц, гэта работа вядзецца камунальнымі службамі альбо сельгаспрадпрыемствам. «Капцёўка расце, сюды едуць многія гараджане, купляюць участкі, будуюцца. Дзякуючы старшыні сельвыканкама Таццяне Лосцы, аграгарадок развіваецца, вуліцы асфальтуюцца, да навагодніх свят цэнтр зіхаціць ілюмінацыяй», — расказвае субяседніца.

Аб самой Галіне Канецкай тут таксама адгукаюцца вельмі станоўча. У сельвыканкаме кажуць, што гэта чалавек на сваім месцы.

— Работа старасты вядзецца на грамадскіх пачатках. Але такая пасада прадугледжвае вельмі важныя функцыі. Гэта работа, якая ідзе ад душы, па закліку сэрца. Менавіта так працуе Галіна Канецкая, якая заслужана атрымала перамогу ў абласным конкурсе на лепшага старасту Гродзенскай вобласці сярод 34 прэтэндэнтаў, — падкрэсліла кіраўнік спраў сельвыканкама Анастасія Міцкевіч.

У намінацыі «Найлепшы староста» адзначаны таксама Эдвард Булкевіч з аграгарадка Граўжышкі Ашмянскага раёна, Ірына Грушэвіч з вёскі Шоўкі Ваўкавыскага раёна, Галіна Саўчук з аграгарадка Курыловічы Мастоўскага раёна і Тэрэса Сідар з вескі Радзівонішкі Лідскага раёна.

Маргарыта УШКЕВІЧ.
Фота прадастаўлена героем публікацыі.

ЛЮБОЎ І КЛОПАТ ЯЕ — МІХАЙЛОВА

Быць старэйшынай вёскі — значыць быць для аднавяскоўцаў чалавекам аўтарытэтным, здольным вырашаць пытанні розных узроўняў. Нават калі гэта вёска невялікая, калі ўсё менш застаецца ў ёй жыхароў, адказнасці і клопату аб населеным пункце ў старэйшыны, як і некалькі дзесяцігоддзяў таму, не меншае. Пра гэта добра ведае Алена Дзмітрыеўна ДУБІНЕЦ — самая ўзроставая старэйшына Альшанскага сельсавета Чашніцкага раёна.

Жанчыне ўжо за дзевяноста, але гэта не перашкаджае ёй і цяпер займацца грамадскай дзейнасцю. На гэтай народнай пасадзе ў весцы Міхайлова Алена Дзмітрыеўна шчыруе ўжо 18 гадоў, так што работу ведае спаўна.

У біяграфіі гераіні нямала яркіх і цікавых старонак. Шмат гадоў таму юная Алена сустрэла каханага чалавека, пачуцці аказаліся ўзаемнымі, і маладыя людзі пажаніліся. У мужа ўжо быў падгадаваны сын ад першага шлюбу, і Алена Дзмітрыеўна аддала малому ўсе любоў і клопат, у чым ён так меў патрэбу, за што лёс узнагародзіў пару яшчэ дзвюма дочкамі. Менавіта шчырасць і чысціна пачуццяў у адносінах да дзяцей, а яшчэ бязмежнае каханне сужэнцаў адзін да аднаго зрабілі гэты саюз трывалым і непарушным.

Калі гаворка заходзіць пра мужа, Алена Дзмітрыеўна міжволі ўсміхаецца. Нягледзячы на тое, што спадарожніка жыцця даўно няма побач, з яе боку адчуваецца бясконцая павага да мужа і цеплыня, якія не страціліся з гадамі.

Дзейнай і актыўнай жанчына была і ў юнацтве — сорак гадоў загадвала складам у калгасе імя Чапаева, гадавала дзяцей і знаходзіла час для рукадзелля. Асабліва любіла вышыўку, яе творы мастацтва і дагэтуль упрыгожваюць дом.

«Калі пачынала выконваць абавязкі старэйшыны, дваром у Міхайлове было больш за трыццаць і спраў, адпаведна, шмат. Адказнасць заўсёды адчувала велізарную, і цяпер таксама. Памятаю, насмецію хто-небудзь каля дома або на вуліцы, даводзіцца паўшчуваць. Затое да патрабаванняў за столькі гадоў прывыклі. Ды і нядобра гэта — чыніць беспарадак у куточку, дзе жывеш. Умовы для збору смецця ёсць, няўжо цяжка выкінуць яго туды, куды трэба?» — разважае гераіня.

Старэйшына — ветэран працы, ёсць узнагароды за добрасумленную працу на сельскагаспадарчай ніве. Цяпер жанчына бавіць доўгія зімнія вечары ў адзіноце. Дзеці наведваюць часта, просяць перабрацца бліжэй да іх, але пераязджаць у горад у жанчыны жадання няма.

«Я люблю сваю вёску, свой дом. Мы з Васілём Лукічом пабудавалі яго разам у цяжкі пасляваенны час, выгадавалі ў ім дзяцей і былі шмат гадоў шчаслівыя. Тут усюды мая праца, куды ні глянь. Рада, што яшчэ магу прынесці карысць людзям. Хоць сама родам з Вялікіх Смальянцаў, вёска Міхайлова стала роднай», — гаворыць Алена Дзмітрыеўна.

Колькасць жыхароў вёскі змяншаецца, але клопату ў актыўнай жанчыны хапае: прасачыць за своечасовай акоскай тэрыторыі, чысткай калодзежа, ёсць і нямала іншых пытанняў. Яшчэ старэйшына сочыць за навінамі, заўсёды знаходзіцца ў курсе апошніх падзей у краіне і свеце — адным словам, трымае руку на пульсе жыцця, што і дазваляе ў такім паважаным узросце заставацца ў сілах і гармоніі з сабой.

«Нашы маленькія вёскі трымаюцца на такіх людзях, як Алена Дзмітрыеўна. Дзякуючы іх жыццёваму вопыту, вытрыманасці і ўменню вырашаць пытанні, мы жывем у ладзе і згодзе з мясцовым насельніцтвам. Старэйшына — гэта ў прамым сэнсе правая рука сельсавета», — гаворыць **выконваючы абавязкі старшыні Альшанскага сельскага Савета Сяргей СЦЯПУК**.

Аляксандра ГВОЗДЗЕВА.
Фота газеты «Чырвоны прамень».

МЯСЦОВАЕ САМАКІРАВАННЕ

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 15 ад 17 лютага 2009 года выдадзена Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.
Заснавальнікі: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»

Дырэктар — галоўны рэдактар КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.

www.zviazda.by

e-mail: info@zviazda.by (для зваротаў): zvarot@zviazda.by

АДРАС РЭДАКЦЫІ: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а.

КАНТАКТНЫ ТЭЛЕФОН 311 17 35;
e-mail: info@zviazda.by

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 38200000007667 ад 03.04.2004. 220013, г. Мінск, прасп. Незалежнасці, 79/1.

Тыраж 12.292. Нумар падпісаны ў 19.30 16 студзеня 2024 года.

НА КОНКУРС АПАВЯДАННЯЎ

Ірына Карнаухава — літаратар, музыкант, педагог, арганізатар і кіраўнік народнага клуба кампазітараў і паэтаў «Жывіца». Піша як вершы і песні, так і празаічныя творы. З прозай аўтара чытачы «Звязды» ўжо знаёмыя: «Урокі ваджэння» адзначаны другім месцам у конкурсе апавяданняў за мінулы год.

Новы твор Ірыны Карнаухавай пераносіць у рэалії сучаснага мегаполіса, у студэнцкае асяроддзе. Зрэшты, лялька Барбі, смартфоны, смайлікі, стажыроўка ў Кітаі — адно дэталі, падрабязнасці, неабходныя для пабудовы сюжэту. Пісьменніца расказвае пра вечнае — каханне, вернасць, справядлівасць, сяброўства і ўзаемадапамогу. На самай справе, не так істотна, ці разгадаюць Алеся і Глеб сакрэт незвычайнай лялькі. Важна, каб закаханыя здолелі пабудаваць свой свет, «дзе ўсе жывуць шчасліва».

Алена БРАВА.

Ірына КАРНАУХАВА

ЛЯЛЬКА З СУМНАЙ УСМЕШКАЙ

У той год Алеся паступіла ва ўніверсітэт на факультэт журналістыкі. Хоць лёс і быў жорсткі да гэтай худзенькай, сімпатычнай дзяўчыны, але жыццё загартавала яе. Алеся заўсёды адстойвала свае погляды, была прынцыповай і сумленнай, бо ідэалізавала свет і хацела бачыць яго прыгожым і правільным, справядлівым і добрым. А потым так шчыра хвалявалася з-за дапушчаных промахаў — сваіх і навакольных. І не заўсёды разумела, што яе празмернай чулай нейранасць прычыняе камусьці боль.

Нягледзячы на гэта, усе аднадушна прагаласавалі за Алесю, калі яна ўзначаліла студэнцкі камітэт. І не пашкадавалі. Дзяўчына ўмудралася не толькі дамаўляцца з выкладчыкамі аб пераздачы залікаў і экзаменаў, каб студэнты не заставаліся без стыпендыі, але часам нават вырашала жыллёвыя пытанні. Змагла дамагчыся асобнага пакойчыка для будучай мамы-адзіночкі. Кожнаму свайму поспеху актыўная дзяўчына радавалася. Многім хлопцам-аднакурснікам падабаліся яе знешнасць і характар.

* * *

Неяк Алеся расказала ўніверсітэцкай сяброўцы пра любімую з дзяцінства цацку: ляльку, якая чамусьці мела сумную ўсмешку. Сумная Барбі здавалася Алесі такой жанящчаснай, як і яна сама... Шчыры расповед сяброўкі пра яе жыццёвыя драмы і перажыванні ўсхваляваў Любу.

— Ого! — скрушна пахітала яна галавой. — Я і не ведала, што ты сірата. Колькі ж ты перанесла!

— У мяне бабуля ёсць, але яна вельмі хварэе апошнім часам.

— Слухай! — раптам сказала Люба. — А давай даведаемся, адкуль з'явілася твая лялька і хто намаляваў ёй вусны без усмешкі. Бо гэта ж цікава! Колькі я сустракала Барбі — ні ў адной не было такога выразу твару. І вось што я прапаную. Памятаеш фільм «Ёлкі»?

— Вядома.

— Твая Барбі была выраблена ў Кітаі?

— Мне так бабуля казала.

— Выдатна! У фільме спрацавала тэорыя шасці поціскаў рукі. Давай і мы паспрабуем гэтую тэорыю прымяніць у нашым выпадку.

— Як гэта? — здзівілася Алеся.

— А вось як. У майго суседа ў групе вучацца кітайскія студэнты. Мы патлумачым ім сітуацыю, назавем год пакупкі лялькі, а далей будзем чакаць.

— Ты лічыш, можа атрымацца?

— Вядома! Хто мы з табой у будучым? Журналісты. Вось і пачнём збіраць інфармацыю. А потым артыкул напішам! І дзенебудзь надрукуем.

— У сацсетках?

— Можна і ў сеціве, і ў часопісах з газетамі. Гэта ж такі незвычайны выпадак! — Люба ўжо была ў прадчуванні сенсацыі.

Надвор'е стаяла цудоўнае: днём яшчэ цягнуўся жнівеньскі шлейф летняй пары з ультрамарынавым яркім небам, прыроднымі вясёлкавымі фарбамі навокал і шчабятаннем птушак. Але па раніцах ужо з'яўляўся вераснёўскі халаднаваты туман, які прымушаў апранацца цяплей. Пасля лекцый сяброўкі пайшлі дамоў да Любы. Дзяўчаты, весела размаўляючы, неслі ў руках талстоўкі, часам размахвалі імі, чым палохалі галубоў з вераб'ямі. Перад тым як зайсці ў сваю кватэру, Люба пазваніла ў званок суседняй. За дзвярыма пачуўся старэчы голас:

— Хто там?

— Дзядуля! Гэта Люба. А Глеб дома?

— Няма.

— Вы перадайце яму, калі з'явіцца, што ў мяне да яго важная справа, — папрасіла дзяўчына.

— Добра, перадам, — пачулі сяброўкі.

— Заходзь, Алеся! Не саромейся, — запрасіла Люба. — Маіх таксама пакуль няма. Ну, а мы з табой хуценька перакусім.

Прайшло больш за гадзіну, калі пачуўся званок. За дзвярыма стаяў хлопец у джынсах і сіняй футболцы з кароткімі рукавамі.

— Прывітанне! Мне дзядуля перадаў, што ты праспала зайсці, — сказаў ён.

— Так, Глеб. У нас да цябе вельмі важная справа!

— У нас? — на твары юнака з'явілася здзіўленне.

— Так. У мяне і маёй сяброўкі.

Глеб убачыў Алесю: рассыпаныя каштанавыя валасы да плеч апраўлялі смуглявы твар з вялікімі карымі вачыма, а точанай фігуркай яна сапраўды нагадвала ляльку. Паміж хлопцам і дзяўчынай нібыта прабегла нешта нябачнае: нейкая сіла бы прымагнічвала іх адно да аднаго. У хлопца мільганула думка: «Вось гэта красуня! Ёй бы ў мадэльны бізнес — па подыуме хадзіць!» Дзяўчыне таксама адразу спадабаўся высокі, спартыўнага складу юнак з кароткай стрыжкай.

— Прывітанне! — сказаў Глеб.

— Добры дзень, — усміхнулася Алеся.

— Пазнаёмцеся: гэта — Глеб, а гэта — Алеся, — залапатала Люба. — Давайце адразу да справы.

Яна пачала гаварыць, заблыталася, а потым сказала:

— Алеся! Давай сама, а то я бачу, што Глеб нічога не разумее.

Алеся сцісла, без падрабязнасцяў, распавяла гісторыю з лялькай.

— І мы вырашылі, — зноў загаварыла Люба, — адшукаць таго, хто намаляваў ляльцы такую сумную ўсмешку. Ты нам дапаможаш?

— Я?! Чым? — здзіўлена паглядзеў на суседку Глеб.

— Ты ж вучышся разам з кітайцамі. Так?

— Так.

— А вось калі праз іх даведацца? Помніш тэорыю поціскаў рукі з фільма «Ёлкі»? Праўда, я не ведаю, колькі такіх будзе ў нашым выпадку.

Глеб усміхнуўся:

— А што? Цікавая ідэя. Можна паспрабаваць. Мне трэба ведаць дату пакупкі Барбі і як яна выглядае.

Алеся паказала Глебу ляльку на фатаграфіі ў смартфоне, якую потым па яго просьбе скінула на мабільнік хлопца. Глеб употай радаваўся: такім чынам ён атрымаў нумар тэлефона Алесі. І зараз мог пагаварыць з ёй наўпрост, без Любы.

* * *

Глеб перыядычна тэлефанаваў Алесі. Распавядаў не толькі аб тым, як ідзе пошук звестак пра ляльку, але і пра сябе, сваю вучобу: ён быў студэнтам трэцяга курса факультэта інавацыйных тэхналогій машынабудавання, асвойваў спецыяльнасць «транспартная лагістыка». Зрэшты, дзяўчыне было цікава не толькі тое, што звязана з вучобай. Алеся хацела пазнаёміцца з ім бліжэй. Вечарамі яны адпраўлялі адзін аднаму смайлікі і пажаданні «добрай ночы».

Аднойчы Глеб вырашыў запрасіць Алесю на дыскатэку, але яна адмовілася і тут жа патлумачыла, чаму:

— Я не магу позна вяртацца дадому: бабуля будзе перажываць. А ёй нельга хвалявацца, у яе вельмі хворае сэрца. Давай лепш сходзім у кіно на больш ранні сеанс.

— Вядома! — узрадаваўся хлопец. — Я згодны.

Глеб ужо ведаў ад сваёй суседкі, што Алеся рана засталася без бацькоў. І яшчэ больш прасякнуўся спачуваннем да дзяўчыны, стараўся аберагаць яе.

* * *

Аднойчы бабулю забралі ў бальніцу, і дадому яна не вярнулася: спынілася сэрца. У тыя дні Люба заходзіла да Алесі пасля заняткаў: імкнулася падтрымаць сяброўку, прымушала што-небудзь паесці. У дзень пахавання побач з Алесяй быў і Глеб. Бабулю дзяўчыны, Наталлю Васілеўну, пахавалі побач з сынам і нявесткай. Счарнелая ад гора Алеся не магла вымавіць ні слова. Толькі слёзы, не перастаючы, цяклі па шчоках: трое самых любімых ёю людзей цяпер ляжалі побач.

Люба засталася начаваць у Алесі. Раніцай яна стала ўгаворваць сяброўку пайсці на заняткі ва ўніверсітэт, каб тая не заставалася адна. Алеся спачатку адмоўна пахітала галавой, але потым згадзілася. Лекцыі яна не слухала. Думкі, як жыць далей, не адпускалі дзяўчыну. Добра, што ў гэтыя хвіліны яна была не адна, а сярод аднагрупнікаў. Алеся падзякавала Любачцы за тое, што тая выцягнула яе з дому. Пасля заняткаў сяброўка запрасіла Алесю пераначаваць у яе.

На наступны дзень Алесю дадому праводзіў Глеб. Ён быў вельмі ўважлівы, стараўся паводзіць сябе так, каб дзяўчына адчувала яго клопат і была ў ім упэўненая. Яны разам пачаёўнічалі. Каля паўночы юнак стаў збірацца дадому. Ужо ў калідоры сказаў:

— Лісяня! Ты заўсёды можаш разлічваць на мяне. Тэлефануй у любы момант. Я адразу прыеду.

Потым пяшчотна, але моцна абняў і прыціснуў дзяўчыну да сябе: Алеся здавалася яму такой далікатнай, маленькай і неабароненай. Ён пагладзіў яе па валасах і пацалаваў у лоб. А яна, уткнуўшыся ў яго плячо, думала пра тое, што Глеб — сапраўды блізкі чалавек, якому яна давярае. І была ўдзячная яму за тое, што ён цяпер побач.

* * *

Пачатак апошняга курса прынёс нечаканую навіну: Глеба як лепшага студэнта вырашылі адправіць на стажыроўку ў Кітай. Не ўсім даецца такі шанц. Юнак прыбег на факультэт да Алесі.

— Што здарылася? — расхвалявалася дзяўчына: не часта ён гэта рабіў.

— Лесечка! Я і ўзрадаваны, і засмучаны адначасова.

— Не разумею.

— Мне прапанавалі стажыроўку ў Кітаі. Але ж, калі я паеду, то мы расстанемся на паўгода, — вымавіў Глеб.

— Ты павінен ехаць. Таму што потым усё жыццё будзеш шкадаваць аб страчанай магчымасці.

— А як ты тут адна застанешся?

— Мы ж не назаўсёды развітваемся, — усміхнулася дзяўчына. — Я з галавой акунуся ў вучобу, пачну рыхтавацца да дыпломнай...

— Ведаю-ведаю! Ты ж у мяне мэтанакіраваны і валявы чалавечак, — абняў Алесю Глеб. — Мы з табой будзем у сацсетках пастаянна перапісвацца.

— Дакладна! Калі з'язджаеш?

— У канцы верасня.

— Так хутка! — голас Алесі задрыжаў.

— Але я магу адмовіцца, лісяня.

— Не. Ніякіх адмоў! Усё будзе добра. Дарэчы, — усміхнулася дзяўчына, — ты не забыўся пра маю ляльку з сумнай усмешкай? Вось і высветліш сам яе гісторыю ў Кітаі.

— Канешне... Калі б не тая лялька, мы з табой маглі б не пазнаёміцца!

— Але ж пазнаёміліся. Да твайго ад'езду ў нас ёсць яшчэ два тыдні, — яна паглядзела ў вочы хлопцу, — хоць гэта зусім няшмат. Давай як мага больш часу праводзіць удваіх.

— Вядома! Я толькі «за»! Маё ты сонейка!

Юнак абняў дзяўчыну за талію, прыўзняў над зямлёй і закружыў.

... У цудоўны цёплы вечар жніўня Глеб з Алесяй гулялі па набярэжнай. Час ад часу ўзнімаючы галаву, каб паглядзець на зорны акіян, дзяўчына купалася ў іншым акіяне: любімых вачэй, якія выпраменьвалі пяшчоту і шчасце.

— Як я люблю глядзець на зоркі! — сказала Алеся.

— І я з дзяцінства выходзіў вечарамі на вуліцу, узнімаў галаву і так стаяў, разглядаючы яркія сузор'і, — дадаў Глеб.

— Я таксама... Асабліва, калі зарапады. Стаю, чакаю і жаданне загадваю, — зноў падняла галаву Алеся.

— Я шукаў Сірыус...

— Знайшоў?

— Так. Ён вунь там знаходзіцца (Глеб паказаў на маленькую кропачку).

— Ах ты мой летуценнік-назіральнік!

— Цікава, а там, — зноў падняў руку Глеб, — гуманоіды таксама жывуць, сем'і заводзяць, раўнуюць, лаюцца і нават забіваюць адзін аднаго?

— Не думаю. Мне здаецца, што там велізарны і загадкавы свет, не спазнаны намі. Але зусім іншы — свабодны, адкрыты, напоўнены даверам і любоўю, дзе ўсе жывуць шчасліва.

— Хацелася б верыць. Калі-небудзь так будзе і ў нас, на Зямлі... І ведаеш... Я гатовы ўсё зрабіць для таго, каб твая ўсмешка ніколі больш не была сумнай!

Глеб мацней абняў каханую і пацалаваў.

ООО «Фрондера» извещает о проведении публичных торгов по продаже имущества ОАО «ТРЕСТ БЕЛСТРОМРЕМОНТ» в форме открытого аукциона

№ лота	Наименование предмета торгов	Начальная стоимость с учетом НДС 20 %, бел. руб.	Задаток, бел. руб. (10 %)	Шаг аукциона, бел. руб. (5 %)
1	Вибратор, инв. 146	5,40	0,54	0,27
2	Генератор сварочный ЕР200Х-ХС-200АД (только двигатель), инв. 434	31,32	3,13	1,57
3	Дрель ударная GSB 19-2 RE (н/раб.), инв. 756	3,60	0,36	0,18
4	Компьютер CDL с монитором «Самсунг», клавиатура системник (н/раб.), инв. 708	2,99	0,30	0,15
5	Компьютер монитор «Самсунг 795», инв. 436	1,55	0,15	0,08
6	Компьютер, инв. 525	1,91	0,19	0,10
7	Нивелир НИ-3 (н/раб.), инв. 419	6,48	0,65	0,32
8	Нивелир НИ-3 (н/раб.), инв. 606	3,17	0,32	0,16
9	Нивелир (н/раб.), инв. 597	3,17	0,32	0,16
10	Нивелир (н/раб.), инв. 60048-а	3,56	0,36	0,18
11	Перфоратор SDS plus Bosch GBH 2-28 DFV Герм. (н/раб.), инв. 753	3,60	0,36	0,18
12	ПЭВМ Сильверадо (мышь, монит. 19, клав.) без сист. комплект, инв. 500	1,40	0,14	0,07
13	Смеситель ЕМ1-950К (н/раб.), инв. 629	3,96	0,40	0,20
14	Телефакс, инв. 98	0,43	0,04	0,02
15	Теодолит 3Т5КП (н/раб.), инв. 794	18,36	1,84	0,92
16	Имущество согласно списку № 1: https://docs.google.com/document/d/10hhmUCHJEaF-grL8W6ro54bLs4rESFdz/edit?usp=drive_link&ouid=107336927377324979075&rtpof=true&sd=true	135,95	13,60	6,80
17	Имущество согласно списку № 2: https://docs.google.com/document/d/1TZ6DIdAX3VN93T4FOyH4T1ciBpVu-C0G/edit?usp=drive_link&ouid=107336927377324979075&rtpof=true&sd=true	480,37	48,04	24,02
18	1. Гигром. психометр (госповерка); 2. Гигрометр (РФ) д/измер. влажн. стр. мат. Testo 606-1; 3. Гигрометр психометрический ВИТ-1 (госповерка); 4. Измеритель влажн. матер.	120,96	12,10	6,05
19	1. Дорожные плиты, 4 шт.; 2. 3ПБ 16-37п; 3. КЦ 10-6; 4. ПК 24.12.4; 5. ПК 27.12.8; 6. ПТМ72.15.22-8,0 S800-2а (плиты пустотного настила), 2 шт.; 7. ПТМ75.12.22-8,0 S800 3а	477,12	47,71	23,86
20	Имущество согласно списку № 3: https://docs.google.com/document/d/1pcqR_6xO9IUEAzuaZs2ftBj5O3OOJ2h1/edit?usp=drive_link&ouid=107336927377324979075&rtpof=true&sd=true	216,72	21,67	10,84
21	1. Дальномер лазерный GLM 80 BOSCH (рулетка эл.); 2. Эл. уровень	110,04	11,00	5,50
22	1. Шпилька 12*2000 рез. штанга, 0,003 т. шт.; 2. Шпилька резьбовая 16*2000, цинк, 0,036 т. шт.; 3. Шпилька резьбовая цинк 6*2000, 0,002 т. шт.; 4. Шпилька резьбовая цинк 8*1000, 0,002 т. шт.	112,14	11,21	5,61
23	1. Домкрат 111-3913010 (25 тонн); 2. Домкрат 12-3913010	475,02	47,50	23,75
24	1. Каска защ. СОМ3-55, 3 шт.; 2. Каска защитная Б. б/у; 3. Каска-бейсболка «Каскетка» цв. син., 2 шт.; 4. Халат жен. «Гренада»; 5. Кепи-бейсболка	13,02	1,30	0,65
25	Имущество согласно списку № 4: https://docs.google.com/document/d/14qYa5M3qlYWZZZqThxOXUSnGxrLUvh4B/edit?usp=drive_link&ouid=107336927377324979075&rtpof=true&sd=true	209,33	20,93	10,47
26	1. Миксер-дрель МД1-11Э (1100 Вт) без насадки «Фиолент»; 2. Шнур каменщика 30 м (госповерка); 3. Штангенциркуль ШЦ-II-250 (0,05) (госповерка); 4. Кельма из нерж. стали 160 мм; 5. Емкость строит. круглая 45 л; 6. Шлифшкурка на бум. основе (рулон 115 мм*50 м), 22 м п.; 7. Тачка строит. ТС-2; 8. Ножницы по металлу 260 мм прямые; 9. Ножовка для газобетона 630 мм, 34 тверд., 2 шт.; 10. Молоток-кирка, 0,7 кг, дер. ручка	129,78	12,98	6,49
27	1. Перчатки диэлектр. бесшовные, 2 пары; 2. Розетка 1-гнезд. с/заз; 3. BYLECTRICA откр. уст. белая; 4. Розетка на удлинитель 1-гнезд. переносная, каучук.; 5. Розетка силовая РЕ 5*32А 3Р+РЕ+N с креплением; 6. Удлинитель 3-фазный ПВС 5*4; 7. Удлинитель L=10 м; 8. Удлинитель L=20 м, 2 шт.; 9. Удлинитель L=40 м; 10. Удлинитель У10-001 10 м, 3 шт.; 11. Разъем сил. вилк. 3SP1-024 63А; 12. Разъем силовой НТ-025 32А; 13. Разъем силовой НТ-125 32А, 2 шт.; 14. Провод ПВС 3*2,5(м), 31 м.; 14. Провод ПВС 5*4 (м), 42 м.; 15. Стартер ST 111 BASIC смол., 24 шт.; 16. Разъем РШ/ВШ-30, 11 шт.	194,46	19,45	9,72
28	1. Форма куба ЗФК-100 (госповерка); 2. Форма куба ЗФК-100 (госповерка); 3. Форма куба ЗФК-100 (госповерка)	126,00	12,60	6,30
29	1. Стол компьютерный; 2. Стол письменный 2-тумб. зак., 2 шт.; 3. Стол-приставка заказная 1,0, 2 шт.; 4. Шкаф 47*40*217	70,98	7,10	3,55
30	1. Тел. сот. Nokia x2-02 RM-694; 2. Факс Panasonik KX-FT 982 RU-B	47,88	4,79	2,39
31	1. Щит учета (зд. проходной); 2. Щит учета № 1; 3. Щит учета № 2; 4. ЩУРН-3ф передвижной с ДМ; 5. Трансформатор	102,06	10,21	5,10
32	1. Эл. чайник «Люкс» 1,7 л; 2. Электрочайник «Атлант» 1,8/1,9-220 ЭЧТЗ с д/м; 3. Электрочайник «Атлант»1,8/1,9-220 ЭЧТЗ с д/м; 4. Электрочайник Polly № 1,7 л с сигнал. рубин (нерабоч.); 5. Электрочайник ЭЧТ31,8/1,9-220 01 «Атлант» с д/м н/р; 6. Мешки пылесб. ECO-104 к пылесосам BOSCH PAS, 4 шт.; 7. Замок врезной мод. Ш 025Б; 8. Гладилка швейц. 13*58; 9. Обогреватель электр. масл. 1,5 кВт; 10. Печь СВЧ «HORIZONT» 17 MW700-1378B, 2 шт.	125,58	12,56	6,28
33	1. Стол письмен. с приставкой; 2. Стол-прист. заказ. 0,9х0,45; 3. Стол-приставка заказная 0,6	89,88	8,99	4,49
34	1. Электродвигатель АИР 100S4; 2. Электродвигатель ИВ-117-2	121,80	12,18	6,09
35	1. Чайник электрич. POLLY-Люкс; 2. Чайник электрич. POLLY-Люкс ЕК-20; 3. Чайник электрич. POLLY-Люкс ЕК-20; 4. Чайник электрич. ЭЧТЗ 1,8/1,9-220 мод. 01 «Атлант»; 5. СВЧ-печь; 6. Рукосушитель автоматический	76,02	7,60	3,80
36	Теодолит 3т 5КП № 36056	588,00	58,80	29,40
37	1. Струбцина ленточн. для стяжки полов 120*5000, 2 шт.; 2. Съмник проф. 300 мм; 3. Тачка WB5009 R; 4. Тиски для труб № 2 б/у; 5. Толщиномер неотвердевшего слоя Константа ГЗ (ГП); 6. Топор А-0 0,9 кг в сборе 1,2 кг; 7. Топор метал. с дерев. топорищ. 10514; 8. Траверса; 9. Траверса; 10. Набор щупов (госповерка)); 11. Насос электр. профес. погружной; 12. Ножницы по мет. 260 мм; 13. Кувалда 3 кг	108,78	10,88	5,44
38	1. Углометр с нониусом (РФ) 4УМ (10') (госповер); 2. Угольник слесар. 160*100 3 кл.; 3. Угольник столярный 1000 мм; 4. Рулетка 3 м (госповерка)	175,56	17,56	8,78
39	1. Теодолит 2т 30П № 09628; 2. Рейка измерительная GR500 TELESKOP-NIV, BOSCH	278,88	27,89	13,94
40	1. Труба в/ст 5005 п/э, 8,24 м.; 2. Труба водосточная, 4 шт.; 3. Рукав 111-9-2.0, 40 м п.; 4. Отвод желоба ОЖВ120/О-ПЭ-С; 5. Отвод желоба ОЖВ150/О-ПЭ-С, 2 шт.; 6. Манометр МП-50; 7. Манометр МП-63; 8. Клапан обратный; 9. Водомерный узел	50,60	5,06	2,53
41	1. Сварочный аппарат JASIC ARC 200; 2. Резак проп. Р1 «Донмет» 142; 3. Резак проп. РС-3П-100 (9/9) «РО-АР»; 4. Регулятор РДГ 1-0,5 (50 л); 5. Редуктор БКО-50-4м кислород; 6. Щиток защит. лиц. для электросвар., 2 шт.; 7. Маска (щиток) сварщика НПП-У1; 8. Редуктор углекислотный УР-6-6; 9. Подогреватель ПУ-1 (для подогрева углекислоты)	130,20	13,02	6,51
42	1. Замок клиновый, 75 шт.; 2. Замок универс. оц., 55 шт.; 3. Кронштейн подмостей, 25 шт.	453,60	45,36	22,68
43	Имущество согласно списку № 5: https://docs.google.com/document/d/1l3yPdVS8bAXiRVgH6-J50hWNstVovCuy/edit?usp=drive_link&ouid=107336927377324979075&rtpof=true&sd=true	225,37	22,54	11,27
44	Лист проф. гладк. П-1250*L/0,5-ЛКПЦ-ПЭ-С-RAL9003, 1.25 м2	3,15	0,32	0,16
45	1. Захват для бордюр, 3 шт.; 2. Захват крановый «Гамма», 2 шт.	206,64	20,66	10,33
46	Жидкотопливный воздухонагреватель МАК 25	323,40	32,34	16,17
47	1. Дрель GBM 10-2 RE (БЗП); 2. Дверной блок ДГФ 2,1х1,0 межкомнатный; 3. Диск 190*2,0*30 мм; 4. Заклепка 4,0*8 ZK алюм/ст, 0,23 т. шт.; 5. Заклепочник 250 мм; 6. Абраз. сетка 115/280 (50 шт.), 2 упак.; 7. Вибронаконечник к ИВ-117 ф51; 8. Бур садовый ф250; 9. Ведро пожарное, 2 шт.; 10. Грунтовка белая Тайфун мастер № 100, 10 кг; 11. Лампа паяльная, 1,5 л, 2 шт.; 12. Припой ПОС-61 ф3 мм (фас 1 кг), 0,6 кг; 13. Уровень МААN 1200 мм; 14. Уровень брусковый 1,0 м; 15. Огнетушитель ОП-4(3), 3 шт.; 16. Огнетушитель ОП-5, 2 шт.	244,06	24,41	12,20
48	Измеритель адгезии АР (решетка)	176,40	17,64	8,82
49	1. Кресло «Престиж», 5 шт.; 2. Полка навесная	114,24	11,42	5,71
50	Печь отопительно-варочная НОРМАЛЬ-2 антрацит. труб.	88,20	8,82	4,41
51	Имущество согласно списку № 6: https://docs.google.com/document/d/1NJLLpjwfAkJpMzz_yEL2Kkdh-a_g-Cdd/edit?usp=drive_link&ouid=107336927377324979075&rtpof=true&sd=true	441,98	44,20	22,10
52	Станок лесопильный, инв. № 37881	26,40	2,64	1,32
53	1. Сканер Epson Perfection V33, Финляндия; 2. Сот. тел. Nokia 359033044101168; 3. Стул PR ST Pt; 4. Излучатель эл. инфракр., 2 шт.	239,76	23,98	11,99

В отношении лотов №№ 1–15 проводятся девятые повторные торги. **Стоимость имущества снижена на 97 %.**
В отношении лотов №№ 16–51 проводятся пятые повторные торги. **Стоимость имущества снижена на 65 %.**
В отношении лота № 52 проводятся восьмые повторные торги. **Стоимость имущества снижена на 95 %.**
В отношении лота № 53 проводятся первые повторные торги. **Стоимость имущества снижена на 10 %.**
Ранее публикация о проведении аукциона размещалась в газете «Звязда» № 225 (300955) от 21.11.2023, стр. 6

Дата и время проведения открытого аукциона	**30 января 2024 года в 12.00 (регистрация с 11.30 до 11.55)**
Срок приема заявлений и оплаты задатка	**С 10.00 17.01.2024 до 16.00 26.01.2024 года**
Местонахождение имущества	В отношении лотов №№ 1–51, 53: г. Гродно, ул. Дубко, д. 11 В отношении лотов №№ 52: г. Гомель, ул. Пригородная, 31

Условия для участия в торгах:
1. До подачи заявления необходимо внести задаток на р/с BY36ALFA30122215570040270000, код банка ALFABY2X, УНП 192789344. Получатель – ООО «Фрондера», назначение платежа: **ОТНР 40901.** Задаток для участия в торгах по Лоту ___, ОАО «ТРЕСТ БЕЛСТРОМРЕМОНТ», проводимых 30.01.2024.
2. Заявление на участие (на каждый лот отдельное) и необходимые документы (соглашение о правах и обязанностях сторон в 2 экземплярах (на каждый лот отдельное), копия платежного поручения о перечислении задатка, копия паспорта (стр. 31–33, действующая прописка); копия свидетельства о государственной регистрации – для ИП и юр. лица; документ, подтверждающий полномочия руководителя или представителя юр. лица, копия Устава – для юр. лица) принимаются в рабочие дни с 10.00 до 18.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127. Документы могут подаваться посредством направления почтой (220113, г. Минск, а/я 524) или личной подачи. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Сроком поступления заявления является дата и время получения организатором торгов оригинала заявления на участие в аукционе и полного пакета прилагаемых документов (в случае направления почтой – дата и время поступления документов на абонентский ящик организатора торгов). По вопросу подготовки необходимых документов для участия в аукционе обращаться по тел.: +375293082897, +375293058650.
3. К участию в торгах допускаются лица, подавшие организатору торгов в указанный в извещении о проведении торгов срок заявление с приложением необходимых документов и зарегистрированные в журнале регистрации на участие в торгах. Победителем аукциона признается участник, предложивший в ходе торгов наивысшую цену. Результаты торгов оформляются протоколом в день проведения торгов.
4. В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником или для участия в нем явился только один участник, при согласии этого участника приобрести предмет торгов по начальной цене, увеличенной на 5 %, комиссия в день проведения аукциона оформляет протокол о продаже предмета торгов этому участнику аукциона.
5. Победитель аукциона (Претендент на покупку) обязан возместить Организатору аукциона стоимость затрат на организацию и проведение открытого аукциона (вознаграждение аукциониста и затраты по размещению публикации в газете) на основании счета-фактуры и акта в течение 5 (пяти) календарных дней со дня проведения аукциона. **Вознаграждение аукциониста – 7 % (семь процентов) от конечной цены предмета торгов.**
Победитель аукциона (Претендент на покупку) должен подписать с Продавцом договор купли-продажи предмета торгов после возмещения затрат на организацию и проведение аукциона в течение 10 (десяти) рабочих дней с момента подписания протокола о результатах торгов. Оплата приобретенного предмета торгов должна быть произведена в полном объеме не позднее 5 (пяти) рабочих дней со дня заключения договора.
6. Подробнее с правилами проведения торгов можно ознакомиться в разделе «Ликвидация» на сайте https://orgtorg.by/info.
7. Все желающие могут предварительно ознакомиться с объектом торгов. **По вопросу осмотра объектов обращаться по телефону: по лотам №№ 1–51, 53 +375295894134, Ольга Михайловна; по лоту № 52 +375293045990, Дарья.**
8. Организация и проведение аукциона осуществляются на основании норм положения «О порядке продажи имущества ликвидируемого юридического лица с публичных торгов», утвержденного постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.01.2013 № 16.

Продавец	**Открытое акционерное общество «ТРЕСТ БЕЛСТРОМРЕМОНТ» (ликвидатор – ООО «Партнёр-Консультант», +375 29 304 59 90, 8017 255 29 28)**
Организатор торгов	**ООО «Фрондера»: ☎ 8 (029) 308 28 97 • e-mail: info.torgi@orgtorg.by • сайт: orgtorg.by 220113, г. Минск, ул. Мележа, д. 1, офис 1127**

Брестский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» извещает о проведении открытого повторного аукциона

Предметы торгов	Начальная цена, руб. (без учета НДС)	Размер задатка, руб.
Лот № 1: пресс-подборщик ПРФ-180Б, год выпуска 2013 г., инв. № 37870	7 447,38	744,74
Лот № 2: пресс-подборщик ПРФ-180Б, год выпуска 2014 г., инв. № 37989	7 000,00	700,00
Лот № 3: пресс-подборщик ПРФ-180Б, год выпуска 2013 г., инв. № 37869	7 447,38	744,74
Лот № 4: опрыскиватель прицепной HARDI, год выпуска 2003 г., инв. № 20369	12 900,00	1 290,00
Лот № 5: сеялка точного высева пневматическая кукурузная ПЛАНТЕР-2, год выпуска 2012 г., инв. № 38208	13 000,00	1 300,00
Лот № 9: картофелекопатель КСТ 1,4, инв. № 37657	1 300,00	130,00
Лот № 10: пресс-подборщик квадратных тюков LB8200 OC, инв. № 36438	17 700,00	1 770,00
Лот № 11: борона дисковая «Дискатор» БДК-5,4, год выпуска 2009 г., инв. № 36827	9 500,00	950,00
Лот № 15: агрегат АП-6Т (01 3) (комбин. почвообрабат. агрегат), инв. № 38481	23 400,00	2 340,00
Лот № 16: емкость для пищ. жидкостей горизонт, ЦПИ-3,9, инв. № 36736	3 300,00	330,00
Лот № 17: автоцистерна АЦИП-3,9, инв. № 36570	2 900,00	290,00
Лот № 18: сеялка точного высева «Амазоне ЕД-452» кукурузная, год выпуска 2005 г., инв. № 35984	9 700,00	970,00
Лот № 19: разбрасыватель твердых органических удобрений ПРТ-7, год выпуска 1991 г., инв. № 35697	1 700,00	170,00
Лот № 20: разбрасыватель минеральных удобрений MDS 19,1, год выпуска 2012 г., инв. № 37597	2 000,00	200,00
Лот № 21: насадная сеялка «Амазоне AD-453» (комбинированный посевной агрегат), год выпуска 2004 г., инв. № 31478	13 800,00	1 380,00
Лот № 22: косилка ротационная навесная КРН-2,1Б, год выпуска 2018 г., инв. № 32002	3 000,00	300,00
Лот № 23: пресс-подборщик рулонный ПР-Ф-180 Б, год выпуска 2013 г., инв. № 37871	7 447,38	744,74
Лот № 24: комбайн кормоуборочный КЗР-10 «Полессье-Ротор» № 45-42 БУ 8-10 кг/сек УЭС, год выпуска 2000 г., инв. № 30467	5 800,00	580,00
Лот № 25: измельчитель раздатчик соломы Тамагавк, год выпуска 2014 г., инв. № 37931	3 600,00	360,00
Лот № 26: зернозагрузчик ЗШН-20 с бортом Г-53 (экс), год выпуска 2012 г., инв. № 37599	490,00	49,00
Лот № 27: грабли-ворошилка роторные ГВР-630, год выпуска 2011 г., инв. № 37342	3 100,00	310,00
Лот № 28: разбрасыватель твердых органических удобрений ПРТ-7, год выпуска 1991 г., инв. № 35698	1 700,00	170,00
Лот № 29: обмотчик рулонов Z577 (с устр.), год выпуска 2009 г., инв. № 36824	3 400,00	340,00

Продавец: ОАО «Селекционно-гибридный центр «Западный», Брестская обл., Брестский р-н, аг. Б. Мотыкалы, 80162918159, тел./ф 80162918159. **Организатор торгов:** Брестский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Брест, ул. Наганова, 10-329, тел./ф 80162408701. Задаток вносится на расчетный счет Организатора аукциона до подачи заявления. **Р/с для перечисления задатка:** BY32BAPB30127866600100000000 в ОАО «Белагропромбанк» ЦБУ № 116 в г. Брест, РД по Брестской области, код банка BAPBBY2X, УНП 201028245. **Условия продажи:** без условий. **Срок заключения договора купли-продажи:** не позднее 5 рабочих дней со дня проведения аукциона. **Условия оплаты:** 100 % оплата в течение 30 (тридцати) календарных дней с даты заключения договора купли-продажи. **Информация о возмещении затрат:** участник аукциона, выигравший торги, оплачивает Продавцу НДС в размере 20 % от стоимости продажи объекта, а также в течение 3 рабочих дней со дня аукциона возмещает фактические затраты на организацию и проведение аукциона, включающие вознаграждение Организатора аукциона. **Срок возможного отказа от проведения аукциона:** не позднее чем за 3 календарных дня до наступления даты проведения аукциона

Аукцион состоится 01 февраля 2024 г. в 11.00 по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10-325

Сведения о документах, которые необходимо предоставить для участия в аукционе, порядок, в соответствии с которым проводится аукцион, а также иная информация содержатся на сайте Организатора аукциона www.ocenkabrest.by, а также можно узнать по телефонам: 8 (0162) 40-87-01, 40-87-02

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10-329 в рабочие дни с 9.00 до 17.00

Последний день приема заявлений – 31 января 2024 г. до 17.00

Вядучая рубрыкі Алена КРАВЕЦ.
Тэл. (017) 311-17-36.

Да ўвагі бацькоў

НЕБЯСПЕЧНАЯ «ВАТРУШКА»

Медыкі б'юць трывогу з-за колькасці траўмаваных дзяцей пры катанні на цюбінгах

У мінулую нядзелю ў Лагойску школьнік атрымаў цяжкія траўмы галавы пры катанні на цюбінгу, паведамляе Следчы камітэт. Па дадзеных следства, днём 14 студзеня 8-гадовы хлопчык разам з 11-гадовым стрыечным братам каталіся на цюбінгах з горкі. Пасля абеду, калі непаўналетнія вярталіся дадому, малодшы прапанаваў працягнуць забаву ў лесе. Пры спуску з небяспечнай гары цюбінг выскачыў з-пад дзіцяці, у выніку чаго хлопчык упаў на зямлю і пакаціўся ўніз. Ад удару ён страціў прытомнасць. Брыгада хуткай дапамогі, якая прыбыла на месца, шпіталізавала дзіця з цяжкімі чэрапна-мазгавымі траўмамі.

Спецыялісты Міністэрства аховы здароўя б'юць трывогу з-за колькасці атрыманых траўм пры катанні на цюбінгу.

Як паведамілі ў Міністэрстве аховы здароўя, з пачатку зімы ўжо звыш 200 дзяцей звярнуліся ва ўстановы аховы здароўя з-за траўм, атрыманых у выніку катання з горак на цюбінгах, лядзянках, санках. Так, у РНПЦ неўралогіі і нейрахірургіі з пачатку зімы звярнуліся 48 дзяцей з траўмамі, а ў РНПЦ траўматалогіі і артапедыі 17 дзяцей — усе з цяжкімі траўмамі пасля, здавалася б, вясёлай зімовай забавы.

Высокая хуткасць і некіравальнасць цюбінга, немагчымасць своечасова затармазіць пры спуску ў большасці выпадкаў прыводзяць да сур'ёзных траўмаў, а часам і да гібелі людзей.

Медыкі просяць дарослых звярнуць увагу на наступныя акалічнасці.

• Неабходна навучыць дзяцей правілам паводзін, якія дазваляюць пазбегнуць небяспекі атрымання траўмаў.

• Пры куплі інвентару трэба абавязкова пацікавіцца ў прадаўцоў-кансультантаў аб правілах карыстання таго ці іншага сродку перамяшчэння, якія сродкі абароны рэгламентаваны пры іх выкарыстанні, высветліць іх якасць, падабраць прыдатны для дзіцяці памер прылады.

• Разам з дзецьмі варта выйсці на зімовую прагулку і вызначыць месца для катання.

• Катацца на цюбінгах можна на спецыяльна абсталяваных трасах, роўных, з выдзеленымі палосамі, з плоскім з'ездам, ухілам не больш за 20-30 градусаў, дзе ўсе катаюцца строга па чарзе.

• Месца для спуску на санках або цюбінгах абавязкова павінна быць удалечыні ад праезнай часткі дарог, дрэў, слупоў ці іншых перашкод, з ухілам не больш за 20 градусаў і дастатковым месцам для тармажэння.

• Перш чым пачаць спуск па непадрыхтаванай трасе агледзьце яе на прадмет наяўнасці ям і грудоў — гэтыя перашкоды могуць стаць своеасаблівым трамплінам.

• Азнаёмце дзіця з правіламі кіравання і бяспекі — нагадайце, што пры спуску ўсе прылады развіваюць вялікую хуткасць, пры гэтым у цюбінга адсутнічаюць тармазы і ім немагчыма кіраваць.

• «Ватрушка» павінна быць у меру напампаваная, у ёй можа сядзець толькі адзін чалавек, трымаючыся за ручкі.

• Пры катанні небяспечныя трампліны, счэпкі санак і ватрушак, прывязка да аўто, снегахода.

• Раскажыце, чым небяспечна сутыкненне з дрэвам, пры катанні спінай або стоячы на счэпленых цюбінгах або санках, пры спуску некалькіх чалавек у адным «бубліку».

• Калі горка выклікае ў вас асцярогі, спачатку пракаціцеся з яе без дзіцяці, выпрабуйце спуск.

• Нагадайце дзіцяці, што ў крытычнай сітуацыі лепш перавярнуцца ці заваліцца на бок, чым сутыкнуцца з дрэвам ці іншымі санкамі.

І самае асноўнае правіла: не пакідайце дзяцей адных, без нагляду!

Далікатная тэма

ЗЛОСЦЬ ПА ЦЫКЛЕ

Кантраляваць праявы ПМС складана, але магчыма

Ці можа прыгажуня і разумніца, душа кампаніі і прызнаны лідар калектыву раптам ператварыцца ў раздражнёную і незадаволеную ўсім істоту? Можа! Прычым робіць гэта з зайздроснай рэгулярнасцю — раз на месяц, напярэдадні крытычных дзён. Завецца такая каварная метамарфоза — ПМС (перадменструальны сіндром).
Вядома каля паўтары сотні яго сімптомаў. Да іх адносяцца і нематываваная злосць, калі дабрадушная звычайна жанчына становіцца залішне ўпартай, і павышаная стамляльнасць, і болі ў жываце, і праблемы з самаацэнкай, і бясконцая дрымотнасць ці, наадварот, бяссонніца... І няхай пераважная большасць жанчын сутыкаецца толькі з парай пунктаў з гэтага спісу, гэтага ўсё роўна дастаткова, каб кожны месяц выключаць чалавека з нармальнага рытму жыцця. Пра фактары, якія могуць садзейнічаць ПМС, лячэнне і прадукты, якія змяншаюць яго праявы, расказалі спецыялісты.

Зусім не норма!

— Перадменструальны сіндром — гэта фізічна або псіхафізічна дыскамфортны стан, які ўзнікае ў некаторых жанчын у другую фазу менструальнага цыкла. Звычайна ПМС праяўляецца наборам непрыемных сімптомаў з боку арганізма ў спалучэнні са слабасцю, парушэннямі настрою і эмацыянальнага стану аж да неўратычнага. Ён шмат у чым залежыць ад наяўнасці хранічных хвароб у жанчыны, уплыву стрэсаў ці дысбалансу гармонаў. ПМС не з'яўляецца нормай, як лічаць многія жанчыны, і патрабуе карэкцыі, у тым ліку і за кошт лекаў, — тлумачыць **старшы выкладчык кафедры рэпрадуктыўнага здароўя і медыцынскай генетыкі Інстытута павышэння кваліфікацыі і перападрыхтоўкі кадраў аховы здароўя Беларускага дзяржаўнага медыцынскага ўніверсітэта Святлана КРЭЕР.**

Па даных статыстыкі, частата праявы ПМС залежыць ад узросту. У жанчын 19—29 гадоў яна складае 20 %, у 30—39-гадовых — 47 %, у 40—49-гадовых — 55 %. З узростам частата ўзнікнення павялічваецца, у тым ліку за кошт змянення балансу палавых гармонаў. Тыповы ўзрост узнікнення сіндрому — з 20 да 40 гадоў, бліжэй да клімаксу праявы могуць рэзка абвастрыцца, бо палавыя гармоны выпрацоўваюцца ў меншых колькасцях, што ўплывае на жаночы арганізм.

Сіндром назіраецца часцей у гараджанак, якія займаюцца разумовай працай, а таксама ў жанчын з захворваннямі сардэчна-сасудзістай або цэнтральнай нервовай сістэмы, страўніка-кішачнага тракту. У большасці жанчын сіндром працякае ў лёгкіх формах, але каля 10 % выпадкаў патрабуюць неадкладнага ўмяшання ўрачоў і інтэнсіўнай карэкцыі.

На сёння сапраўдныя прычыны, якія фарміруюць у часткі жанчын праявы ПМС, не выяўлены. Але спецыялісты вылучаюць пэўныя фактары рызыкі, такія як роды і аборты, асабліва ўскладненыя, інфекцыйныя захворванні, нервова-псіхічныя стрэсы, парушэнне функцыі шчытападобнай залозы, змена гарманальнага балансу, недахоп вітаміну В, асабліва B_6, дэфіцыт магнію і кальцыю, недахоп у рацыёне ненасычаных тлустых кіслот, аскарбінавай кіслаты, цынку, спадчынны фактар.

Непрыемныя сімптомы

Сімптомы ПМС моцна вар'іруюць ад формы са ступенню цяжкасці.

Як адзначае **ўрач-акушэр-гінеколаг кансультатыўнага аддзялення Мінскага абласнога клінічнага шпіталя інвалідаў Вялікай Айчыннай вайны імя П. М. Машэрава Алеся КАРНЕЕВА,** калі гэта нейрапсіхічная форма, праяўляюцца слабасць і няўстойлівы настрой, перыяды бяссонніцы, агрэсіўнасць, раздражняльнасць і плаксівасць, моцная стамляльнасць, дэпрэсіўныя думкі аж да суіцыду, прыступы панікі, нематываваныя страхі, парушэнні слыху і нюху.

Ацёчная форма сіндрому праяўляецца затрымкай вадкасці з апуханнем твару і рук, прыбаўленнем вагі, паніжэннем вылучэння мачы, выяўленай смагай, парушаным апетытам, прыступамі метэарызму, болем і набуханнем малочных залоз.

Крызавая форма праяўляе сябе ўздымам ціску, прыступамі сэрцабіцця, болямі ў сэрцы, панічнымі страхамі, моцным мачаадзяленнем.

Цэфалгічная форма звычайна дае праявы ў выглядзе мігрэняў, болю ў галаве з млоснасцю, расстройстваў стула, сардэчных болю, павышанай адчувальнасці да гукаў і пахаў, прыступаў раздражнёнасці і праблем са сном.

Часта могуць вылучацца спалучэнні дзвюх ці нават больш формаў.

Спачатку без лекаў

Дыягностыкай і лячэннем ПМС займаюцца гінеколагі.

— Выкарыстоўваецца комплекс мерапрыемстваў, і далёка не заўсёды першымі ў спісе значацца лекі. Стрэс безумоўна ўплывае на ўвесь арганізм. Паказана псіхатэрапія, выкананне рэжыму дня, умераныя нагрузкі, прыём настоек лячэбных траў ці чаёў, кіслародных кактэйляў, вітамінаў, прычым з акцэнтам на групу самых карысных у такіх выпадках, — расказвае **ўрач-акушэр-гінеколаг 11-й гарадской паліклінікі Мінска Ірына БАРЫСЕВІЧ.** — Напрыклад, у рэгуляцыі тканкавага метабалізму найважнейшае месца займаюць вітаміны С, А, Е, B_6 і мікраэлементы — цынк, медзь і селен. Абавязкова трэба папоўніць магній, сутачная норма якога складае 300—600 мг. Важна разнастаіць харчаванне, абмежаваць раздражняльныя і ўзбуджальныя прадукты, адмовіцца ад алкаголю. Варта выключыць цукар — ён ёсць у цукерках, пірожных, кашах і салодкіх напоях, а таксама тлустую ежу, чыпсы, смажанае. Не варта злоўжываць кафеінам, а гэта значыць, трэба скараціць колькасць колы, гарбаты, кавы. Кола ўвогуле зусім не карысны прадукт.

Дапаўняюць лячэнне седатыўныя лекі мяккага дзеяння (валяр'янка, сардэчнік), мачагонныя сродкі ў выглядзе нырачнага чаю. Пры болевых адчуваннях могуць прымяняцца лекі з анальгетычным і супрацьзапаленчым эфектам (ібупрафен, парацэтамол), анцігістамінныя сродкі (алеркапс, алергалак). Пры цяжкім цячэнні ПМС могуць быць паказаны гарманальныя лекі з прагестэронам. Прагноз у большасці выпадкаў спрыяльны — праявы рэзка памяншаюцца або цалкам знікаюць.

Аднак займацца самалячэннем не варта, лепш звярнуцца да гінеколага, які параіць меры і прэпараты для аблягчэння ПМС.

Птушка, рыба і бананы

Пры з'яўленні сіндрому карысныя семачкі і арэшкі. Парадуйце сябе стравамі з птушкі і рыбы (асабліва карысная тлустая). 100—200 г у суткі задаволіць патрэбу ў вітамінах Е і B_6, а таксама магніі і кальцыі. Калі вы вегетарыянка, з'ядайце 2-3 бананы ў дзень, гатуйце на пары спаржу і карычневы рыс — яны таксама ўтрымліваюць неабходныя ў гэты перыяд калій, кальцый, цынк.

РУП «Институт недвижимости и оценки» (Гродненский филиал)

информирует о проведении повторного открытого аукциона по продаже имущества, принадлежащего открытому акционерному обществу «Гродненский ликеро-водочный завод»

Аукцион состоится 29.01.2024 г. в 11.00 по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 209. Телефон для справок 55-87-71

Лот № 1	
Наименование, характеристика предмета аукциона, местонахождение предмета аукциона	ЛОТ 1: - капитальное строение, инв. № 621/С-13699 (назначение – здание специализированное иного назначения, наименование – сливной пункт), общей площадью 116,9 кв. м, расположенное по адресу: Минская обл. Несвижский р-н, г. п. Городея, ул. Вокзальная, 62; - капитальное строение, инв. № 621/С-13750 (назначение – сооружение специализированное складов, хранилищ, наименование – хранилище зерна башенного типа), общей площадью 127,2 кв. м, расположенное по адресу: Минская обл. Несвижский р-н, г. п. Городея, ул. Вокзальная, 62/1; - капитальное строение, инв. № 621/С-21021 (назначение – сооружение неустановленного назначения, наименование – цементно-бетонное покрытие), общей площадью 0,0 кв. м, расположенное по адресу: Минская обл. Несвижский р-н, г. п. Городея, ул. Вокзальная, 62. Лот № 1 расположен на земельном участке, кадастровый № 624255700001001171, площадью 0,2921 га (назначение – обслуживание зданий и сооружений), расположенном по адресу: Минская обл. Несвижский р-н, г. п. Городея, ул. Вокзальная, 62. Земельный участок имеет ограничения (обременения) прав в использовании: земельный участок, находящийся в водоохранной зоне водного объекта, код – 4.1, площадью 0,2921
Условия аукциона	- срок подписания договора купли-продажи – в течение 10 календарных дней с даты проведения аукциона; - оплата в 2 этапа: аванс в размере 50 % стоимости предмета аукциона в течение 3 дней с момента заключения договора купли-продажи и 50 % в течение 30 календарных дней после заключения договора; - государственная регистрация перехода прав – после окончательного расчета
Начальная цена продажи	87 466,60 руб. (восемьдесят семь тысяч четыреста шестьдесят шесть рублей шестьдесят копеек) с учетом НДС
Сумма задатка	8 746 руб. (восемь тысяч семьсот сорок шесть рублей)
Реквизиты для перечисления задатка	BY44BLBB30120500833225001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка BLBBBY2X, УНП 500833225
Место, дата и время окончания приема заявлений	Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 208, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница). Обед с 12.30 до 13.18. **Последний день приема заявлений – 25.01.2024 г. до 15.00**
Порядок оформления участия в аукционе, порядок его проведения, а также определения лица, выигравшего аукцион, содержатся в информации о проведении аукциона, опубликованной на сайте Организатора аукциона – https://grino.by/auktsiony	

ОАО «Управление специальных строительных работ Стройтрест №7»,

место нахождения: 220033, г. Минск, ул. Аранская, 13,

извещает своих акционеров (их представителей) о проведении 30 января 2024 г. внеочередного общего собрания по адресу: г. Минск, пр-т Машерова, д. 16, каб. 316

ПОВЕСТКА ДНЯ СОБРАНИЯ:

1) Изменение вида акционерного общества.
2) Утверждение цены выкупа акций по требованию акционеров.
3) Внесение изменений в устав и утверждение его новой редакции.

Место проведения собрания:
г. Минск, пр-т Машерова, д. 16, каб. 316.
Начало работы собрания в 11.00.

Регистрация участников собрания **с 10.00 до 10.50** в день проведения собрания по месту его проведения.
Акционеру при себе иметь документ, удостоверяющий личность, представителю акционера – документ, удостоверяющий личность, доверенность или договор.
Список акционеров для регистрации участников собрания будет составлен по данным реестра акционеров на 25.01.2024.
Предложения в повестку дня принимаются с 15.01.2024 по 22.01.2024 включительно.

Требования акционеров о проведении независимой оценки стоимости акций могут быть предъявлены с 15.01.2024 по 22.01.2024 включительно. Требования о проведении независимой оценки стоимости акций должны быть направлены заказным письмом с уведомлением о вручении (доставкой курьерской службой или вручением уполномоченному лицу Общества под роспись) по адресу местонахождения Общества и содержать сведения о фамилии, собственном имени, отчестве (при его наличии) физического лица (наименовании юридического лица) акционера (акционеров), являющихся в совокупности владельцами двух и более процентов голосующих акций Общества, их месте регистрации – для физических лиц, местонахождении – для юридических лиц, данные о количестве акций, принадлежащих акционеру (акционерам), подпись акционера (акционеров) (его уполномоченного представителя), иные сведения.

Орган, созывающий собрание: совет директоров Общества, основание созыва: протокол от 12.01.2024 № 12-01/2024.

С материалами по вопросам повестки дня собрания можно ознакомиться в рабочие дни **(понедельник–пятница) с 14.00 до 17.00, начиная с 19.01.2024 по адресу: г. Минск, пр-т Машерова, д. 16, каб. 316.**

Совет директоров ОАО «Управление специальных строительных работ Стройтрест № 7»

УНП 100088916

Центр Промышленной Оценки

• Организация аукционов
• Оценка всех видов имущества

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ В ФОРМЕ ЭЛЕКТРОННОГО АУКЦИОНА

ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1607. УНП 191021390

ОАО «Паритетбанк», г. Минск, ул. Киселева, 61а. УНП 100233809

ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 5. УНП 191224638 (**www.ipmtorgi.by**)

Предмет электронного аукциона

Административные помещения

248,9 (500/D-708107678) **и 178,9 кв. м,** (500/D-708107680).
Адрес: г. Минск, ул. Олешева, д. 9-2, 9-4

Начальная цена лота с НДС 20 % – 1 194 000,00 бел. руб.

Задаток 1 % от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях перечисляется на р/с BY47 BELB 3012 0028 5000 3022 6000 в ОАО «Банк БелВЭБ», г. Минск, БИК BELBBY2X, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи: 10 (десять) рабочих дней после проведения аукциона

Условия оплаты предмета электронных торгов

Если между продавцом и покупателем (победитель аукциона либо единственный участник, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты предмета аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение **30 (тридцати)** календарных дней после заключения договора купли-продажи

Порядок проведения и оформления участия в электронных торгах

Электронные торги проводятся в соответствии с регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: www.ipmtorgi.by.
Ответственность участника аукциона, его права и обязанности, **штрафные санкции** прописаны в **соглашении** о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Данное соглашение является договором присоединения и размещается на странице лота во вкладке «Документы. Победителем аукциона признается участник, предложивший максимальную цену

Победитель электронных торгов либо единственный участник торгов, согласившийся повысить начальную цену предмета торгов на 5 %, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить **вознаграждение организатору торгов по лотам 1,5 %** от цены продажи лота в течение 3 (трех) рабочих дней после проведения электронных торгов

Предыдущее извещение опубликовано в газете «Звязда» от 25.10.2023

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за один день до наступления даты проведения аукциона

Дата и время начала и окончания электронных торгов: 05.03.2024 с 11.00 до 12.00.
Торги продлеваются на 10 минут с момента подачи ставки, в случае если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов

Заявки на участие в электронных торгах принимаются по 04.03.2024 до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу: www.ipmtorgi.by

Контактные телефоны: +375 17-310-36-37; +375 (44) 704-92-06. E-mail: auction@cpo.by

Центр Промышленной Оценки

• Организация аукционов
• Оценка всех видов имущества

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ В ФОРМЕ ЭЛЕКТРОННОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1607. УНП 191021390
Продавец	ЗАО «Снабспецкомплект», г. Минск, ул. Олешева, 9. УНП 190276168
Оператор ЭТП	ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 5. УНП 191224638 (**www.ipmtorgi.by**)

Предмет электронного аукциона

Административные помещения

296,6 (500/D-708107677) **и 248,8** (500/D-708107679).
Адрес: г. Минск, ул. Олешева, д. 9-1, 9-3

Начальная цена лота (без НДС) – 463 000,00 долларов США

*Примечание: цена продажи Предмета аукциона фиксируется в протоколе о результатах торгов в сумме в белорусских рублях, эквивалентной цене продажи лота в долларах США по курсу НБ РБ на дату проведения аукциона

***Обременения по лоту*:** площади помещений частично сданы в аренду

Задаток 1 % от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях перечисляется на р/с BY47 BELB 3012 0028 5000 3022 6000 в ОАО «Банк БелВЭБ», г. Минск, БИК BELBBY2X, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи: 10 (десять) рабочих дней после проведения аукциона

Условия оплаты предмета электронных торгов

Если между продавцом и покупателем (победитель аукциона либо единственный участник, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты предмета аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение **30 (тридцати)** календарных дней после заключения договора купли-продажи

Порядок проведения и оформления участия в электронных торгах

Электронные торги проводятся в соответствии с регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: www.ipmtorgi.by. Ответственность участника аукциона, его права и обязанности, **штрафные санкции** прописаны в **соглашении** о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Данное соглашение является договором присоединения и размещается на странице лота во вкладке «Документы. Победителем аукциона признается участник, предложивший максимальную цену

Победитель электронных торгов либо единственный участник торгов, согласившийся повысить начальную цену предмета торгов на 5 %, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить **вознаграждение организатору торгов по лотам 1,5 %** от цены продажи лота в течение 3 (трех) рабочих дней после проведения электронных торгов

Предыдущее извещение опубликовано в газете «Звязда» от 25.10.2023

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за один день до наступления даты проведения аукциона

Дата и время начала и окончания электронных торгов: 05.03.2024 с 11.00 до 12.00.
Торги продлеваются на 10 минут с момента подачи ставки, в случае если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов

Заявки на участие в электронных торгах принимаются по 04.03.2024 до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу: www.ipmtorgi.by

Контактные телефоны: +375 17-310-36-37; +375 (44) 704-92-06. E-mail: auction@cpo.by

ООО «СпецРеализация»

объявляет о проведении вторых повторных открытых торгов в форме аукциона по продаже имущества ликвидируемого юридического лица – ООО «Фискад»

(УНП 590002029, г. Минск, ул. 2-я Шестая линия, д. 11, каб. 6а-8-42)

***Дата и время проведения торгов*: 30 января 2024 года.** Начало – 10.00, окончание – 11.00. Заявки принимаются с 17 января 2024 года по 26 января 2024 года.
Место проведения торгов: Минск, проспект Победителей, 31-1, конференц-зал ОАО «Гостиница Планета».
Организатор торгов: ООО «СпецРеализация» (УНП 691842036, Минская обл., Минский р-н, Новодворский с/с, д. Большое Стиклево, д. 40, корп. 2, пом. 23, каб. 23-5), тел. 8 (029) 684-71-76.
Продавец: ООО «Фискад» (УНП 590002029), в лице ликвидатора – директора ООО «Юридическое агентство «КлеверКонсалт» Колыско А.А.

№ лота	Предмет торгов	Начальная цена лота, руб., без учета НДС	Шаг торгов	Задаток
1	**Автомобиль MERCEDES-BENZ 108 CDI VITO,** 2002 г/в, цвет – белый, тип – грузопассажирский вагон, кузов № WDF63809413453469	10 080,00	5 %	2 %

Для участия в торгах необходимо:

1. В срок до 15.00 26 января 2024 года перечислить задаток по выбранному лоту на р/с BY98PJCB30123042861000000933 в ОАО «Приорбанк», код PJCBBY2X, УНП 691842036, получатель – ООО «СпецРеализация»;

2. Подать организатору торгов в срок с даты опубликования до 16.00 26 января 2024 года заявление на участие в торгах с приложением документов в соответствии с «Положением о порядке продажи имущества ликвидируемого юридического лица с публичных торгов», утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.01.2013 № 16 (ред. от 12.07.2013), заключить с организатором торгов договор о задатке, заключить с организатором торгов соглашение о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона, заключить с организатором торгов соглашение об оплате вознаграждения организатора торгов (соглашение о выплате аукционного сбора). Место приема заявлений – г. Минск, ул. Нарочанская, д. 11-2, пом. 406; время с 9.00 до 16.00 в рабочие дни. Телефон для ознакомления и осмотра лота в рабочие дни +375296847176, Яскевич Дмитрий Васильевич;

3. в день проведения торгов перед их началом участники обязаны зарегистрироваться у организатора торгов и получить аукционные (конкурсные) номера в месте проведения аукциона.

Торги проходят в форме открытого аукциона с условиями на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов.

Организатор открытых торгов после опубликования извещения о проведении торгов вправе отказаться от их проведения в любое время, но не позднее чем за три рабочих дня до наступления даты проведения торгов. Торги проводятся при наличии не менее двух допущенных к участию в них участников. Победителем торгов признается лицо, предложившее наиболее высокую цену за предмет аукциона.

Участнику, не выигравшему торги, задаток возвращается в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов. Победителю торгов задаток не возвращается и учитывается при окончательных расчетах за приобретаемый предмет торгов.

Торги по конкретному предмету торгов признаются несостоявшимися в случае если:

- заявление подано только одним участником или для участия в торгах явился только один участник;

- для участия в торгах не было подано ни одного заявления или ни один из участников не явился.

В случае если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в них подано только одним участником или для участия в нем явился только один участник, предмет аукциона продается единственному участнику при его согласии на начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Победитель торгов, единственный участник несостоявшегося аукциона, выразивший согласие на приобретение предмета торгов по начальной цене, увеличенной на 5 процентов, обязан возместить затраты на организацию и проведение торгов, а также выплатить вознаграждение организатору торгов (аукционный сбор) в течение 5 дней со дня их проведения. Победитель торгов, единственный участник несостоявшегося аукциона, выразивший согласие на приобретение предмета торгов по начальной цене, увеличенной на 5 процентов, в день проведения торгов обязан подписать протокол о результатах торгов. Между продавцом и победителем торгов в течение 10 дней со дня проведения торгов заключается договор купли-продажи.

Оплата стоимости приобретенного имущества осуществляется победителем торгов, единственным участником несостоявшихся торгов, выразившим согласие на приобретение предмета торгов по начальной цене, увеличенной на 5 процентов, в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи, но не позднее 15 дней со дня проведения торгов, если иной срок не установлен ликвидационной комиссией (ликвидатором).

Сведения о предыдущих торгах:

РИУ «Издательский дом «Звязда», номер газеты 218 (300948) за 10.11.2023. РИУ «Издательский дом «Звязда», номер газеты 251 (300981) за 27.12.2023

Центр Промышленной Оценки
• Организация аукционов
• Оценка всех видов имущества

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1607. Сайт в интернете: www.cpo.by
Продавец	ОАО «Агат – электромеханический завод», 220114, г. Минск, пр-т Независимости, 115, каб. 317
Оператор ЭТП	ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 5, www.ipmtorgi.by

Предмет электронного аукциона
Оборудование и транспортные средства, бывшие в употреблении, по адресу: г. Минск, пр-т Независимости, 115 (территория предприятия)

Лот №	Наименование	Год выпуска	Инвентарный номер	Начальная цена с НДС 20 %, бел. руб.
1	**Настольно-сверлильный станок 2Н106П**	1974	42306179	**495,36**
2	**Станция телефонная автоматическая СИС4000-04**	2008	45602064	**1 330,56**
3	**Рабочее место для зачистки облоя на пластмассе**	1988	42905278	**806,40**
4	**Рабочее место для зачистки облоя на пластмассе**	1988	42905281	**806,40**
5	**Станок шлифовально-зачистной 3К634**	1991	42311045	**362,88**
6	**Таль ТЭ050**	1982	42201082	**240,00**
7	**Станок лазерной резки Trumatic L2530**	1998	42504001	**19 656,00**
8	**Машина для стыковой сварки UNS-200**	2012	42403003	**5 627,52**
9	**Пресс гидравлический для пластмасс ДЕ2430**	1993	42102085	**4 089,60**
10	**Пресс гидравлический для пластмасс ПА-454**	1957	42102020	**1 449,60**
11	**Станок высечной EL 750x1500 CNC**	2000	42101130	**29 409,60**
12	**Вышка ZIL-130 МШТС-4М, регистрационный знак – КА2919, кузов (рама) № 2372184**	1986	50301037	**3 696,00**
13	**Грузопассажирский вагон GAZ-2752, регистрационный знак – МА1854; кузов (рама) № 27520040116493 ХТН27500403685 91**	2004	50301076	**1 248,00**
14	**Комплект фильтровентиляционного оборудования**	2010	45003294	**5 621,80**
15	**Термопластавтомат KYASY250/100**	1981	42103005	**3 500,00**
16	**Плита разметочная 1000S700**	1978	60002077	**648,00**
17	**Горизонтально-фрезерный станок 6Р80Т**	1972	42308092	**1 272,00**
18	**Пресс двухкривошипный ДГ 160/2000**	1953	42101024	**9 336,00**

Цена снижена на 40 % по лоту № 1, на 20 % по лотам №№ 2, 5, 8

Задаток 10 % от начальной цены предмета электронных торгов в белорусских рублях перечисляется на р/счет BY47 BELB 3012 0028 5000 3022 6000 в ОАО «Банк БелВЭБ» (BYN); БИК BELBBY2X. Получатель платежа – **ЗАО «Центр промышленной оценки».** УНП 191 021 390

Срок подписания договора купли-продажи	**10** рабочих дней после электронных торгов. **Продавец составляет и направляет договор для подписания победителю аукциона**

Условия оплаты предмета электронных торгов

Если между продавцом и покупателем (победитель электронных торгов либо единственный участник электронных торгов, согласившийся приобрести предмет электронных торгов по начальной цене, увеличенной на 5 %) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты предмета электронных торгов, такая оплата должна быть произведена в течение **10 (десяти) календарных дней** после заключения договора купли-продажи

Порядок проведения и оформления участия в электронных торгах

Электронные торги проводятся в соответствии с регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: www.ipmtorgi.by. Ответственность участника аукциона, его права и обязанности, **штрафные санкции** прописаны в **соглашении** о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Данное соглашение является договором присоединения и размещается на странице лота во вкладке «Документы» по адресу: www.ipmtorgi.by. Страница лота по указанному адресу содержит также информацию о типе торгов и общих правилах их проведения. Победителем аукциона признается участник, предложивший максимальную цену

Победитель электронных торгов либо единственный участник электронных торгов, согласившийся повысить начальную цену предмета электронных торгов на 5 %, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить вознаграждение от 1 до 10 % от цены продажи лота в течение 3 рабочих дней после проведения электронных торгов

Предыдущая публикация извещения о проведении аукциона по лотам №№ 1–8 опубликована в газете «Звязда» 23.11.2023

Организатор электронных торгов имеет право снять предмет аукциона с электронных торгов в любое время до момента определения победителя электронных торгов без объяснения причин снятия

Дата и время начала и окончания электронных торгов	**21.02.2024** с 10.00 до 11.00. Торги продлеваются на 10 минут с момента подачи ставки, в случае если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов
Дата и время окончания приема заявок	Заявки на участие в электронных торгах принимаются по **20.02.2024** до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу: www.ipmtorgi.by
Контактные данные	**Тел.: +375 17-310-36-37; +375 (29)-154-34-35 E-mail: auction@cpo.by**

ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» (организатор аукциона) по поручению ОАО «БЕЛФА» г. Жлобин (продавец имущества) извещает о проведении 29 января 2024 года повторного открытого аукциона с понижением на 50 % по продаже имущества в 11.00 в городе Гомеле по улице Гагарина, 20, каб. 2.9

№ лота	Наименование предметов торгов	Начальная цена продажи имущества, с учетом НДС (20 %), бел. руб.	Сумма задатка, с учетом НДС (20 %), бел. руб.
	Условие продажи: после проведения аукциона Продавец уполномочивает покупателя в установленном законодательством порядке обратиться за осуществлением **необходимых действий, направленных на выделение и регистрацию земельного участка (лоты №№ 1, 2, 3),** необходимого для обслуживания предмета аукциона, а также проведение государственной регистрации договора купли-продажи. Покупатель осуществляет регистрационные действия по выделению земельного участка в границах, определенных специализированными службами, согласованными с продавцом. Расходы по приведению в надлежащий вид всей необходимой документации, оформлению земельного участка возлагаются на Покупателя		
1	**Капитальное строение с инв. № 320/С-14328**, общей площадью **692,4** кв. м, назначение – здание специализированное транспорта, наименование – **гараж на восемь транспортных единиц (**составные части и принадлежности: одноэтажное кирпичное здание гаража на восемь транспортных единиц). **Адрес:** Гомельская обл., Жлобинский р-н, г. Жлобин, пр-д Красный, 2/10, гараж. **Капитальное строение с инв. № 320/С-38833,** общей площадью **4 241,6 кв. м**, назначение – сооружение специализированное автомобильного транспорта и автодорожного хозяйства, наименование – **участок автодорог для обслуживания транспортного цеха** (составные части и принадлежности: А-Автодороги, въезды с асфальтобетонным покрытием). **Адрес:** Гомельская обл., Жлобинский р-н, г. Жлобин, пр-д Красный, 2, территория ОАО «Белфа» г. Жлобина. **Информация о земельном участке:** расположен на земельном участке с кадастровым номером **321850100003004080** общей площадью **0,6257 га** – для обслуживания гаража на восемь транспортных единиц, гаража на пять транспортных единиц с диспетчерской (земельный участок для размещения автостоянок и гаражей). **Право постоянного пользования (доля в праве 1/1)**. **Адрес:** Гомельская обл., Жлобинский р-н, г. Жлобин, пр-д Красный, 2/9	**119 400,00**	11 940,00
2	**Изолированное помещение с инв. № 320/D-34612**, площадью **3 453,9 кв. м**, назначение – производственное помещение, наименование – **изолированное помещение № 8**. **Адрес:** Гомельская обл., Жлобинский р-н, г. Жлобин, пр-д Красный, 2/1-8. **Информация о земельном участке:** кадастровый номер **340800000003000135** общей площадью **16,3759 га – для обслуживания зданий и сооружений меховой фабрики (право аренды доля ОАО «БЕЛФА» г. Жлобин 961/1000). Адрес:** Гомельская обл., Жлобинский р-н, г. Жлобин, пр-д Красный, 2/1	**207 515,72**	20 751,57
3	**Изолированное помещение с инв. № 320/D-34622**, площадью **9 151,1 кв. м**, назначение – производственное помещение, наименование – **изолированное помещение № 14**. **Адрес:** Гомельская обл., Жлобинский р-н, г. Жлобин, пр-д Красный, 2/1-14. **Информация о земельном участке:** кадастровый номер **340800000003000135** общей площадью **16,3759 га – для обслуживания зданий и сооружений меховой фабрики (право аренды доля ОАО «БЕЛФА» г. Жлобин 961/1000). Адрес:** Гомельская обл., Жлобинский р-н, г. Жлобин, пр-д Красный, 2/1	**509 186,90**	50 918,69

Продавец: ОАО «БЕЛФА» г. Жлобин, 247210, г. Жлобин, проезд Красный, 2.

Порядок ознакомления с имуществом осуществляется по контактному тел. 8 (044) 797-88-07 – заместитель директора по техническим вопросам Галактионов Виктор Владимирович.

Шаг аукционных торгов – 5 %.

Для участия в аукционе необходимо:

1. Оплатить задаток на расчетный счет **Продавца (ОАО «БЕЛФА» г. Жлобин):** р/с BY76 BELB 3012 0114 1501 7022 6000 в ОАО «Банк БелВЭБ», г. Минск, БИК BELBBY2X, УНП 400076540, назначение платежа – задаток за участие в аукционных торгах по лоту №__ (задаток для участия в аукционе перечисляется до подачи заявления).

2. Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов можно **с 17 января 2024 г.** по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 20, 2-й этаж, каб. 2.9 в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 16.00.

Прием заявлений для участия в аукционе заканчивается 26 января 2024 г. в 16.00 включительно. Заявления, поступившие после установленного срока, не принимаются. Организатор аукциона вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за три дня до его проведения.

Для участия в аукционе предоставляются: документ, подтверждающий внесение суммы задатка (задатков) на текущий (расчетный) банковский счет, указанный в извещении, с отметкой банка; юридическим лицом или индивидуальным предпринимателем Республики Беларусь – копия документа, подтверждающего государственную регистрацию этого юридического лица или индивидуального предпринимателя, без нотариального засвидетельствования; иностранным юридическим лицом – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны учреждения (выписка должна быть произведена не ранее шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны учреждения с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык; иностранным индивидуальным предпринимателем – легализованный в установленном порядке документ, подтверждающий статус, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык; представителем юридического лица Республики Беларусь – доверенность, выданная в установленном законодательством порядке (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель); представителем гражданина или индивидуального предпринимателя Республики Беларусь – нотариально удостоверенная доверенность; представителем иностранного юридического лица, иностранного физического лица или индивидуального предпринимателя – доверенность, легализованная в установленном законодательством порядке, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык. При подаче документов заявитель (его представитель) предъявляет документ, удостоверяющий личность, а руководитель юридического лица – также документ, подтверждающий его полномочия (приказ о назначении на должность руководителя, или заверенная выписка из решения общего собрания, правления либо иного органа управления юридического лица в соответствии с учредительными документами, или трудовой договор (контракт), или соответствующий гражданско-правовой договор, или иные документы в соответствии с законодательством).

В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только единственным участником, объект аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 (пять) %.

Участник торгов имеет право до начала торгов письменно отозвать свое заявление на участие. Неявка участника торгов на торги признается отказом от участия в торгах. В этих случаях сумма внесенного им задатка возвращается **Продавцом** торгов в течение **5 (пяти) рабочих дней** со дня проведения торгов. Победителями торгов будут признаны участники, предложившие более высокую цену. Лица, являющиеся победителями торгов, обязаны: произвести оплату за услуги (вознаграждение) за организацию и проведение торгов, затраты за публикацию в газете «Звязда» в течение **3 (трех) рабочих дней** с момента подписания протокола; заключить договор купли-продажи в течение **10 (десяти) календарных дней** от даты подписания протокола о результатах аукциона; оплатить приобретаемое имущество согласно срокам договора купли-продажи. Задатки, уплаченные участниками аукциона, ставшими победителями, будут учтены в счет исполнения обязательств по договору купли-продажи. Проводится аукцион в соответствии с Положением открытого акционерного общества «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» о порядке организации и проведения аукционов по продаже имущества и права на заключение договоров аренды нежилых помещений (их части).

Порядок оформления участия в аукционе, в том числе документации, необходимой для регистрации участника торгов, порядок проведения аукциона размещены на официальном сайте Организатора торгов – www.gomeloblreklama.by, www.expert-usluga.by, раздел «Аукционы». Ранее опубликованное извещение о торгах размещено в газете «Звязда» от 17.10.2023 г. № 201 (30081).

Дополнительная информация по контактным телефонам Организатора аукциона: 8 (0232) 23-23-54 (тел./факс), 8 (0232) 23-23-56, 8 (044) 599-18-16.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

РУП «БЕЛСПЕЦКОНТРАКТ» 15 февраля 2024 г. проводит 1-й открытый аукцион по продаже имущества республиканской собственности

Номер лота	Наименование техники	Местонахождение объекта	Начальная цена продажи (бел. руб.)	Сумма задатка (бел. руб.)
1	Грузовой автокран MAZ 5337 00, кузов (рама) № Y3M53370010039461, рег. № АІ 6295-2, 2001 г., *пробег 46465 км*	г. Минск, ГААСУ «Авиация» МЧС РБ	82 600,00	16 520,00
2	Автомобиль ГАЗ-66, ш. 0450953, 3 кат., кузов-фургон К66Н № 110589, 2 кат., 1986 г., *пробег 1994 км*	г. Молодечно, в/ч 04152	12 000,00	2 400,00
3	Автомобиль ГАЗ-66, ш. ХТН006615К0577667, 3 кат., кузов-фургон К66Н № 115089, 2 кат., 1989 г., *пробег 1759 км*	г. Молодечно, в/ч 04152	12 000,00	2 400,00
4	Автомобиль Зил 131, ш. 726736, 3 кат., кузов-фургон КБ4.131, № 03287, 2 кат., 1987 г., *пробег 4453 км*	г. Молодечно, в/ч 04152	16 600,00	3 320,00
5	Автомобиль Зил 131, ш. 579912, 3 кат., кузов-фургон КБ4.131 № 03497, 2 кат., 1984 г., *пробег 2249 км*	г. Молодечно, в/ч 04152	16 600,00	3 320,00
6	Мастерская ремонтно-механическая МРМ на автомобиле Зил 131, ш. 654567, 4 кат., 1985 г., *пробег 1364 км*	г. Молодечно, в/ч 04152	16 000,00	3 200,00
7	Мастерская ремонтно-механическая МРМ на автомобиле Зил 131, ш. 747700, 4 кат., 1987 г., *пробег 1039 км*	г. Молодечно, в/ч 04152	16 000,00	3 200,00

Аукцион состоится по адресу: г. Минск, ул. Казинца, д. 2, 6-й этаж, **15 февраля 2024 г. в 10.00.**

К участию в аукционе допускаются юридические лица, индивидуальные предприниматели и физические лица, оплатившие задаток, гарантийный депозит и подавшие заявление на участие в аукционе, соглашение, учредительные и другие необходимые документы **до 15.00 12 февраля 2024 г**.

Заключительная регистрация участников аукциона будет производиться **15 февраля 2024 г. с 9.15 до 10.00.**

Победитель аукциона обязан:

1. Заключить договор купли-продажи не позднее 3 банковских дней с момента проведения аукциона.

2. Произвести оплату стоимости движимого имущества разовым платежом в течение 5 банковских дней для резидентов Республики Беларусь и 10 банковских дней для нерезидентов Республики Беларусь со дня подписания договора купли-продажи.

Задаток, указанный в таблице, а также гарантийный депозит в размере 300,00 белорусских рублей за участие по каждому лоту и денежные средства за выигранное имущество перечисляются на расчетный счет РУП «БЕЛСПЕЦКОНТРАКТ»:
белорусские рубли – р/с BY12BELB30120002R20010226000, российские рубли – р/с BY64BELB30120002R20040226000 в ОАО «Банк БелВЭБ», ул. Заславская, 10, код BELBBY2X, УНП 101099370, ОКПО 37401662. Корреспондент – ПАО Сбербанк, г. Москва, № корсчета 30101810400000000225. Реквизиты банка: БИК 044525225, ИНН 7707083893, к/с в ОАО «Банк БелВЭБ» № 30111810800000000659. SWIFT/BIC: SABRRUMM. Без НДС.

Справки по тел./факс: **8 (017) 319-35-41, +375 (44) 585-76-82.**
Электронная почта: **auk@bsk.by.**
Извещение опубликовано на сайте **http://www.gki.gov.by/ru и https://bsk.by.**

ВАДОХРЫШЧА — АПОШНІ ДЗЕНЬ КАЛЯД

Па гарызанталі: 1. Багацце падобна салёнай вадзе: чым больш п'еш, тым мацней ... (прык.). **5.** Апавядальны твор вуснай народнай творчасці. **9.** Шырокая прастора. **11.** На ... дзеўкі рады, хлопцы семак прынясуць (прык.); Каляды заканчваюцца на Вадохрышча — 19 студзеня. **12.** ... вадохрышчанскай вады адчыняе дзверы раю (прык.). **13.** Сцяблінка травы. **16.** Літаратурны твор у дыялагічнай форме. **17.** Прыгажосць. **18.** Рамка. **21.** Ніжняя паверхня ў печы. **22.** Зямельная мера ў некаторых краінах. **25.** Куды ... — туды і дым (прык.). **26.** Тое, што і вежа. **28.** Лёгкае паліто з непрамакальнай тканіны. **32.** Рытуалы, якія прадказваюць будучыню. На Беларусі ... найбольш была распаўсюджаная на Каляды і Вадохрышча. **34.** «... вады даражэйшая за алмаз». Д. Мендзялееў. **35.** Перакладзіна, брус футбольных варот. **36.** Літара ў царкоўнаславянскай азбуцы. **37.** Буйны почырк старажытных рукапісаў. **38.** ... — на лета, зіма — на мароз (прык.).

Па вертыкалі: 2. Вежа на беразе мора. 3. Зорная ноч на Вадохрышча — ураджай на ... і ягады (прыкм.). **4.** «Вадзіца — ... , // Вадохрышчам Божым, // Малітваю шчырай // Душу ўпрыгожым». З верша Г. Дашкевіч «Вадзіца — жывіца». **6.** Музычны духавы клавішны інструмент. **7.** Сімвал хрысціянскага культу. Выяву яго высякалі на лёдзе вадаёма, адкуль бралі асвячоную ваду. **8.** Маставое збудаванне для падачы вады цераз роў, цясніну. **10.** Вываз чаго-небудзь за мяжу. **14.** Назва трэцяй Хрышчэнскай куцці, якую адзначалі 18 студзеня. **15.** Абдымкі — найлепшы ... : усім па памеры (прык.); 21 студзеня — Нацыянальны дзень абдымкаў. **19.** Хлеб ды вада — маладзецкая ... (прык.). **20.** Вада ўсяму ... ; вады і агонь баіцца (прык.). **23.** Нешта новае. **24.** Студзень — году ... , а зіме палавіна (прык.). **27.** «... — гэта ўспомніць, што ў халадзільніку ёсць эскімо». Цытата невядомага аўтара; 24-га студзеня — Міжнародны дзень эскімо. **29.** Добраму чалавеку што дзень, то і ... (прык.). **30.** «Ваза» для кветкавага гаршка. **31.** Рукапісная копія. **33.** «І сляды, дзе ... бег, // Замяла завея». З верша В. Гардзея «Белы вецер, белы снег».

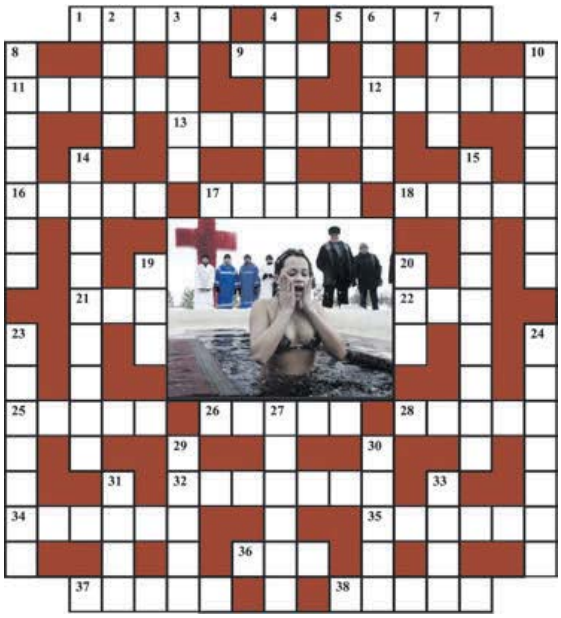

ПРАВЕРЦЕ, КАЛІ ЛАСКА, АДКАЗЫ

Па гарызанталі: 1. Смага. 5. Казка. 9. Шыр. 11. Каляды. 12. Глыток. 13. Былінка. 16. Драма. 17. Краса. 18. Асада. 21. Под. 22. Акр. 25. Вецер. 26. Вышка. 28. Плашч. 32. Варажба. 34. Кропля. 35. Штанга. 36. Яць. 37. Устаў. 38. Сонца. **Па вертыкалі:** 2. Маяк. 3. Грыбы. 4. Жывіца. 6. Арган. 7. Крыж. 8. Акведук. 10. Экспарт. 14. Вадапосце. 15. Падарунак. 19. Яда. 20. Цар. 23. Навінка. 24. Пачатак. 27. Шчасце. 29. Свята. 30. Кашпо. 31. Спіс. 33. Заяц.

Лявон Целеш,
г. Дзяржынск.

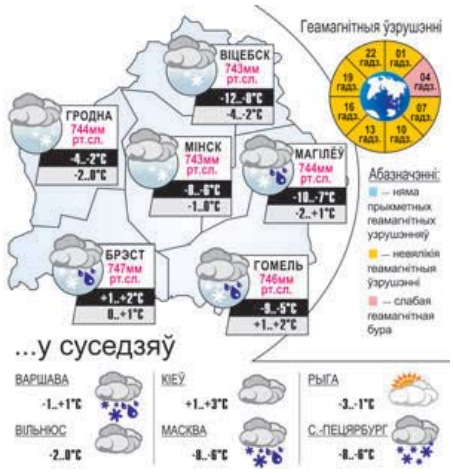

Даты | Падзеі | Людзі

17 СТУДЗЕНЯ

У краіне

1732 год — нарадзіўся (в. Воўчын, цяпер у Камянецкім раёне) Станіслаў Аўгуст Панятоўскі, апошні вялікі князь ВКЛ і кароль Польшчы (1764—1795). У 1755—1756 і 1757—1758 гадах сакратар англійскага пасольства і пасол Саксоніі і Рэчы Паспалітай у Пецярбургу. Пасля смерці караля польскага і вялікага князя ВКЛ Аўгуста III у 1763 годзе Чартарыйскія і Кацярына II вылучылі кандыдатуру Панятоўскага на трон Рэчы Паспалітай. У 1764-м ён быў абраны каралём. Праводзіў палітыку ўмацавання ў Рэчы Паспалітай каралеўскай улады, але беспаспяхова. Удзельнічаў у распрацоўцы Канстытуцыі 3 мая 1791 года, спрыяў дзейнасці Адукацыйнай камісіі, заахвочваў развіццё мастацтваў. У знешняй палітыцы арыентаваўся на Расію. Быў змушаны пагадзіцца на падзелы Рэчы Паспалітай. У час паўстання 1794 года пад кіраўніцтвам Т. Касцюшкі Панятоўскі быў адхілены ад улады. У 1795 годзе адрокся ад прастола.

1904 год — нарадзіўся (в. Чурылава, цяпер Уздзенскі раён) Алесь Якімовіч (Аляксандр Іванавіч Якімовіч), пісьменнік, заслужаны дзеяч культуры Беларусі. Аўтар зборнікаў апавяданняў «Залаты зуб», «Помста», «Сябры». Пісаў на аснове фальклору літаратурныя казкі. Выступаў з публіцыстычнымі творамі. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі.

1927 год — нарадзіўся (в. Воля Івацэвіцкага раёна) Мікалай Гойшык, юны герой, удзельнік партызанскага руху на тэрыторыі Брэсцкай і Пінскай абласцей у Вялікую Айчынную вайну. У пачатку ваенных дзеянняў — партызанскі сувязны, з 1943 года — падрыўнік партызанскай брыгады імя Дзяржынскага. Пусціў пад адхон 7 варожых эшалонаў. Падчас аперацыі на чыгуначным перагоне Івацэвічы — Бяроза каля в. Міхнавічы Івацэвіцкага раёна партызанам не ўдалося замініраваць рэйкі з-за ўзмоцненай аховы. Коля Гойшык кінуўся з мінай пад эшалон з танкамі, гарматамі і жывой сілай праціўніка і цаной свайго жыцця пусціў яго пад адхон.

1939 год — нарадзіўся (г. Мінск) Аляксандр Яфімавіч Залескі, беларускі вучоны, член-карэспандэнт НАН Беларусі, доктар фізіка-матэматычных навук, прафесар.

1979 год — праведзены ўсесаюзны перапіс насельніцтва; у БССР пражывала 9 560 000 чалавек.

У свеце

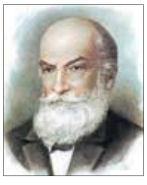

1847 год — нарадзіўся Мікалай Жукоўскі, рускі вучоны-механік, заснавальнік аэрадынамікі як навукі.

1912 год — брытанскі падарожнік Роберт Скот дасягнуў Паўднёвага полюса праз месяц пасля таго, як там пабывала экспедыцыя нарвежскага даследчыка Руаля Амундсена.

1920 год — у ЗША ўступіў у сілу сухі закон. «Сухі закон» уводзіла адмененая 10-я папраўка да Канстытуцыі Злучаных Штатаў. Пры гэтым спажыванне алкаголю афіцыйна не забаранялася, аднак акт накладаў забарону на яго вытворчасць, продаж і транспарціроўку. Закон быў прыняты Кангрэсам 17 снежня 1917 года і ўступіў у дзеянне 17 студзеня 1920 года, у самую раннюю дату, дазволеную 18-й папраўкай. У выніку папраўкі на вытворчасці і імпарце алкаголю нажыліся гангстарскія групоўкі. «Сухі закон» быў адменены 21-й папраўкай 5 снежня 1933 года, прынятай пад ціскам грамадскасці.

Так гаварыў...

ГЕОРГІЙ МАРЧУК:

«Жыццё — цудоўная мажлівасць выбраць сабе спадарожнікаў, з якімі хацелася б прадоўжыць існаванне і ў іншым свеце».

СЁННЯ

Месяц

Маладзік 11 студзеня.
Месяц у сузор'і Авена.

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	9.18	17.21	8.03
Віцебск —	9.14	17.04	7.50
Магілёў —	9.09	17.11	8.02
Гомель —	8.58	17.15	8.17
Гродна —	9.33	17.38	8.05
Брэст —	9.26	17.45	8.19

Імяніны

Пр. Аляксандра, Архіпа, Арцёма, Лукі, Марка, Сцяпана.
К. Валерыі, Вальдэмара, Ганараты, Уладзіміра.

Фота Лізаветы ГОЛАД.

ЗАЎТРА

Геамагнітныя ўзрушэнні

ВІЦЕБСК 743мм рт.сл. -12..-8°С -4..-2°С
ГРОДНА 744мм рт.сл. -4..-2°С -2..0°С
МІНСК 743мм рт.сл. -8..-6°С -1..0°С
МАГІЛЁЎ 744мм рт.сл. -10..-7°С -2..+1°С
БРЭСТ 747мм рт.сл. +1..+2°С 0..+1°С
ГОМЕЛЬ 746мм рт.сл. -8..-5°С +1..+2°С

Абазначэнні:
— няма прыкметных геамагнітных узрушэнняў
— невялікія геамагнітныя ўзрушэнні
— слабая геамагнітная бура

...у суседзяў

ВАРШАВА -1..+1°С
КІЕЎ +1..+3°С
РЫГА -3..-1°С
ВІЛЬНЮС -2..0°С
МАСКВА -8..-6°С
С.-ПЕЦЯРБУРГ -8..-6°С

УСМІХНЕМСЯ

Сусед толькі сёння вярнуўся дадому пасля святкавання Новага года. Жонцы сказаў, што яго напалохалі петарды.

— Здаецца, вы пад градусам... За рулём. Гатовы прайсці тэст на алкаголь?

— Які алкаголь будзем тэставаць?

Па дамафоне вельмі лёгка пагражаць. Проста набіраешь нумар любой кватэры:

— Адкрыйце дзверы.

— Не адкрыю.

— Я ведаю, дзе ты жывеш.

Нельга вечна адкладаць праблему. Калі-небудзь на яе ўсё роўна давядзецца плюнуць.

Цікавы факт: соль узростам 450 мільёнаў гадоў, пападаючы ў краму, мае тэрмін прыдатнасці два гады.

Вырашыў перайсці на здаровае харчаванне. Чысціў мандарынку, а сок як пырсне мне ў вока!

Каўбаса б такога ніколі не зрабіла...

— Ты дастаў! Вось, вазьмі, толькі дай паспаць.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Рэгістрацыйнае пасведчанне нумар 2 ад 17 лютага 2009 года, выдадзенае Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Дырэктар — галоўны рэдактар КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.

АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а.

ТЭЛЕФОНЫ Ў МІНСКУ: прыёмнай – 311 17 13 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 311 17 44, маркетынгу — 263 66 73, бухгалтэрыі — 311 17 16.

прыём рэкламы тэл./факс: 311 17 27, e-mail: reklama@zviazda.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

www.zviazda.by

e-mail: info@zviazda.by (для зваротаў): zvarot@zviazda.by

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 38200000007667 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, прасп. Незалежнасці, 79/1. Выходзіць 5 разоў на тыдзень.

Тыраж 12.292. Індэкс 63850. Зак. № 26. Нумар падпісаны ў 19.30 16 студзеня 2024 года.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12